ਕੈਨੇਡੀਅਨ
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ
CANADIAN PUNJAB TIMES
Funded by the Government of Canada | Financé par le gouvernement du Canada | Canada
SINCE : 2007
www.thepunjabtimes.ca
canadianpunjabtimes@gmail.com
Ph.: 604-338-7310 FAX : 604-572-3638 /canadianpunjabtimes
Vol - 19 9 May, 2025 ੨੭ ਵੈਸਾਖ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੭

New Location
Punjab Insurance Agency Inc.
Super Visa Insurance
ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ ਵਿਜ਼ਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਲਾਈਫ਼ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਟਰੈਵਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਡਿਸੇਬਿਲਟੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਵਿਜ਼ਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਮੋਰਟਗੇਜ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਨਾਨ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਮਨੀ ਬੈਕ ਟਰਮ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਡੈਂਟਲ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
ਜਸਵੀਰ ਗਰੇਵਾਲ
778.317.6262
jasvirgrewal0596@gmail.com
#103, 15300 - 68 Ave (Near Dukh Nivaran Gurdwara Sahib), Surrey B.C.

ICC Accounting Services Inc.
ICC ACCOUNTING SERVICES INC.
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ
Gurnek Bangar (Pasla)
604-597-0991
778-895-7444
icc.accounting@yahoo.ca
8740 - 140A St., Surrey, BC V3W 0M4

ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਣਾਅ, ਜੰਗ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧੀ

ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੌਰਾਨ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੌਤਾਂ, ਜੰਗ 'ਤੇ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਗਭਗ 78 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਨਿੱਘੇ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1948 ਵਿੱਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਲੜ੍ਹਾਈ, 1965 ਅਤੇ 71 ਦੀ ਜੰਗ, ਕਾਰਗਿਲ ਦੀ ਜੰਗ ਅਤੇ ਹੁਣ "ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ" ਜੋ ਕਿ 2025 ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜੰਗ ਕੋਈ ਸਧਾਰਣ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਦੋ ਰਾਸ਼ਟਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਲੱਖਾਂ ਜੀਵਨ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ, ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸਥਿਰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੰਜਮ, ਕੂਟਨੀਤਕ ਬੁਧੀ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹ ਨਿਕਾਲਣਾ ਹੋਵੇਗਾ—ਕਿਉਂਕਿ ਜੰਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿਚਾਲੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਜਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਵਧਦੇ ਤਣਾਅ ਨੇ 2025 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜੰਗ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। "ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ" ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਚਰਚਿਤ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸਰਹੱਦੀ ਝੜਪਾਂ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਜੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਰਥਚਾਰੇ, ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਜੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਦਬਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਆਮ ਜਨਤਾ, ਖਾਸਕਰ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ, ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੰਜਮ ਵਰਤਣ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਵਧਦੀਆਂ ਝੜਪਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਣਾਅ ਨੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਾਹਿਰ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਰਥਚਾਰੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਕੂਟਨੀਤਕ ਉਪਰਾਲੇ ਵਧਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਸਰਹੱਦੀ ਤਣਾਅ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਇਤਿਹਾਸਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਭੂਗੋਲਕ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਮਸਲਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹੈ। 2025 ਵਿੱਚ, "ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ" ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਚਰਚਿਤ ਤਣਾਅ ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਝੜਪਾਂ, ਫੌਜੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਤਿੱਖੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿਆਸਤ, ਅਰਥਚਾਰੇ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਵੀ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਾਲੀਆ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਅਣਪਛਾਤੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਡਰੋਨ ਹਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਝੜਪਾਂ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਅਲਰਟ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੇ ਜਨਤਕ ਸੈਂਟੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮਾਹਿਰ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜੰਗ ਵੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਵਜੋਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਵਿਲੀਅਨ ਆਬਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਤਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸੇਬੇ ਦੀ ਉਜਾੜਾ ਵੀ ਅਣਗਿਣਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵਿਗੜ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਜੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜ

☛ ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 7 'ਤੇ

ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ

ਇੰਡੀਆ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ZIRA CURRENCY EXCHANGER LTD.
ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਸੇਵਾਵਾਂ
ਡਾਲਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰੇਟ
ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ
604-562-7000, 604-314-0000
#397-8148-128 ST. (PAYAL BUSINESS CENTRE) SURREY

Satya Asha FUSION 9
100% VEGETARIAN INDIAN RESTAURANT
Real Indian Espresso Coffee
Eat-in and Take out
We do customize Catering for all occasions
TUESDAY TO FRIDAY 10:00am to 8:30pm
SATURDAY - SUNDAY 9:00am to 8:30pm
MONDAY CLOSED
Tel: 604-597-7077, 604-596-4191
#5&6-12818-72nd, Avenue, Surrey
www.safusion9.com

HOMELAND MORTGAGE CORP.
ਜੇ ਮੋਰਟਗੇਜ਼ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ।
ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੋਰਟਗੇਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਘੱਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
Kuldip Singh Panesar
Mortgage Consultant
Cell : 604-308-6839
204-7928-128, Street York Business Centre, Surrey BC V3W4E8

S&S INSURANCE SERVICE
FAST SERVICE AND COMPETITIVE RATES
EXPERT IN
» Construction Insurance » Business Insurance » Home Insurance
» Contractor Insurance » Hard To Place Insurance » Rental House Insurance
CALL NOW 604-319-1000
www.sandsinsurance.ca
6607 Main St, Vancouver 604-324-5711 | 2-8195 120th, Delta 604-635-0890
ICBC

KOHALY PRINTING & BINDERY LTD.
WEDDING CARDS
FULL COLOR SIGNS
WINDOW DECALS
CHEQUES
OFFSET PRINTING, DIGITAL PRINTING
604-594-2324
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ
#210-12837-76th Ave, Surrey, B.C.
Website : www.kohalyprinting.com
E-mail : info@kohalyprinting.com

IATA Accredited Agent
SIDHU TRAVEL LTD.
Email : sidhutravel13@gmail.com
ਇੰਡੀਆ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਹਰ ਪਲ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉ।
RANI SIDHU : 604-504-3400, AMAN SANDHU : 604-800-3003
3497 Nightingale Dr. Abbotsford, B.C.
Unit 109-12830 80 Ave, York Centre Surrey
ਭਾਰਤ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
BESTWAY Foreign Exchange Ltd.
ਬੈਸਟਵੇ ਫੌਰਨ ਐਕਸਚੇਂਜ
www.bestwayforeignexchange.com
Sony Sidhu (Zira)
Ph: 778-246-2500 (Abbotsford)
604-592-2676 (Surrey)
Unit 109-12830 80 Ave, York Centre Surrey

SARABHA TRUCK REPAIR SERVICES LTD.
HEAVY DUTY TRUCK PARTS
GOVERNMENT APPROVED FACILITY
AMRIT GREWAL : 604-600-5835
JAS : 604-916-5835
SUKH : 778-241-5835
19770 98 Ave, Langley, BC

ਹੁਣ ਚਿਲੀਵੈਕ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਦੂਜੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਖੁੱਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ
GABA TIRE
All TIRES AVAILABLE (AS, AT & MT)
WHOLESALE TIRES
ਸਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਚਿਲੀਵੈਕ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
604-897-3235 ABBOTSFORD
604-746-4222 31324 - 107 Peardonville Rd
604-316-3643 CHILLIWACK
BACK SIDE OF CHILLIWACK TAXI : 45877-HOCKING AVE

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਲਾਪੂ-ਲਾਪੂ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਦਾਸ

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲਾਪੂ ਲਾਪੂ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਹੋਈ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਰਖੇ ਗਏ। ਇਹ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਬਲ ਬਖ਼ਣ ਲਈ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਗ ਪਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗਤ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਮੇਅਰ ਕੇਨ ਸਿਮ, ਐਮਐਲਏ ਜਾਰਜ ਚੋਅ, ਸੁਨੀਤਾ ਧੀਰ ਅਤੇ ਮੇਬਲ ਐਲਮੋਰ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸੰਗਤ ਨੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਲਾਪੂ ਲਾਪੂ ਤਿਉਹਾਰ ਜੋ ਕਿ ਫਿਲੀਪੀਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਮੌਕੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਵਲੋਂ ਆਪਣੀ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਗੱਡੀ ਨਾਲ ਦਰਜ਼ਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਸਦਮਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਮੇਅਰ ਕੇਨ ਸਿਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਇਕਜੁਟਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਕੀਤਾ। ਮੇਅਰ ਕੇਨ ਸਿਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਘਟਨਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦਿਖਾਈ। ਐਮਐਲਏ ਜਾਰਜ ਚੋਅ, ਸੁਨੀਤਾ ਧੀਰ ਅਤੇ ਮੇਬਲ ਐਲਮੋਰ ਨੇ ਵੀ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਜਤਾਈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ "ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਮਹੀਨੇ" ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ) ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ "ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਮਹੀਨਾ" ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 2026 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਹਰੇਕ ਸਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਕਾਰਕ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਮਤਾ ਕੌਂਸਲਰ ਸੈਰਾ ਕਰਬੀ-ਯੰਗ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਲੰਬੀ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਮੰਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਲਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਮੇਅਰ ਕੈਨ ਸਿੰਮ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਮਹੀਨਾ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਇਕ ਸੁੰਦਰ, ਸਮਾਨਤਾਵਾਦੀ ਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰੀ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਾਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।"

ਕਰਬੀ-ਯੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ। ਸਿੱਖ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਵਿਰਾਸਤ ਤੇ ਮੁੱਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨਾ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਇਕ ਗੌਰਵ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ।" ਸਿੱਖ ਕਮੇਊਨਿਟੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ 1906 ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਦ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਇਮਿਗ੍ਰੈਂਟ ਇੱਥੇ ਆਏ ਸਨ। ਅੱਜ ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਾ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਵਪਾਰ, ਸਿਹਤ, ਕਲਾ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮੇਤ ਕਈ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਰਾਸਤ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸਾਖੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਲਈ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਿਨ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਖ਼ਾਲਸੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਅਤੇ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਿਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤ ਮਹੀਨਾ" ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣਾ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਛਾਣ, ਸਹਿਸਨੁਭੂਤੀ, ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਵੱਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਹੈ।

ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਧੁਨਿਕ ਸੀ.ਟੀ. ਸਕੈਨਰ ਹੋਇਆ ਸ਼ੁਰੂ

ਬੀ.ਸੀ. ਕੈਂਸਰ ਸੈਂਟਰ- ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਨਵਾਂ ਸਕੈਨਰ ਕਰੇਗਾ ਸਾਲਾਨਾ 14,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟੀ ਸਕੈਨ

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਜੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਧੁਨਿਕ ਸੀਟੀ ਸਕੈਨਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਵਾਂ ਸਕੈਨਰ ਬੀਸੀ ਕੈਂਸਰ – ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੋਟੋਨ-ਕਾਊਂਟਿੰਗ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਧੇਰੇ ਸਟੀਕ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਜੋਸੀ ਓਸਬੋਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, "ਬੀਸੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਮੈਡੀਕਲ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੀਟੀ ਸਕੈਨਰ ਸਾਡੀ 10-ਸਾਲਾ ਕੈਂਸਰ ਐਕਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੈ। ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਸਟੀਕ ਡਾਇਗਨੌਸਟਿਕ ਇਮੇਜਿੰਗ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਸੁਧਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤਮੰਦ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।"

ਡਾਇਗਨੌਸਟਿਕ ਇਮੇਜਿੰਗ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਹਤ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਿਦਾਨ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇਲਾਜ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਤਕਨੀਕ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਅਤੇ ਟਿਸ਼ੂਆਂ ਬਾਰੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰੇਡੀਓਲੋਜਿਸਟ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਾਰੀਕ ਵੇਰਵੇ ਸਾਫ਼ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਡਾ. ਕਿਮ ਚੀ, ਬੀਸੀ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਵਾਈਸ-ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਕੈਨਰ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਕਿ ਬੀਸੀ ਦੀ 10-ਸਾਲਾ ਕੈਂਸਰ ਐਕਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਨਵੀਨਤਮ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।"

ਬੀਸੀ ਕੈਂਸਰ – ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਨਵਾਂ ਸਕੈਨਰ ਸਾਲਾਨਾ 14,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਟੀ ਸਕੈਨ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਨੇ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਇੱਕ ਰਵਾਇਤੀ ਸੀਟੀ ਸਕੈਨਰ ਦੀ ਥਾਂ ਲਈ ਹੈ।

ਡਾ. ਮੌਰੀਨ ਓ'ਡੌਨਲ, ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਵਾਈਸ-ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਬੀਸੀ ਕੈਂਸਰ, ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਮੈਡੀਕਲ ਇਮੇਜਿੰਗ ਆਫਿਸ ਅਤੇ ਬੀਸੀ ਕੈਂਸਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਕੈਨਰ ਬੀਸੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਲਿਆਏ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਡੀ ਟੀਮ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲਾਗਤ $6 ਮਿਲੀਅਨ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ $3 ਮਿਲੀਅਨ ਬੀਸੀ ਕੈਂਸਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਅਤੇ $3 ਮਿਲੀਅਨ ਸੂਬੇ ਨੇ ਦਿੱਤੇ। ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਲੀਓਨ ਜੁਡਾ ਬਲੈਕਮੋਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਨੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ। ਬੀਸੀ ਕੈਂਸਰ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਸਾਰਾਹ ਰੌਥ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀ ਤਕਨੀਕ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਜਾਨਾਂ ਬਚਾਏਗੀ।"

ਬੀਸੀ ਦੀ 10-ਸਾਲਾ ਕੈਂਸਰ ਐਕਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਖੋਜਣ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਕੈਂਸਰ ਸੈਂਟਰ ਬਣਾਉਣ, ਡਾਇਗਨੌਸਟਿਕ ਉਪਕਰਣ ਜੋੜਨ, ਨਵੇਂ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਇਹ ਨਵਾਂ ਸਕੈਨਰ ਬੀਸੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਰਦਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਹੀ ਨਿਦਾਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਏਗਾ। ਬੀਸੀ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਹੈ।

ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਰਵਨਜਨਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ

ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਕਰਿਸ ਹਿੰਕਸਨ ਕਰਨਗੇ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ

ਵਿਕਟੋਰੀਆ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਬੀ.ਸੀ. ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁਖ ਜੱਜ ਕਰਿਸ ਹਿੰਕਸਨ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਰਵਨਜਨਕ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨਗੇ।

ਇਹ ਫੈਸਲਾ 26 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਵੈਂਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਲਾਪੂ ਲਾਪੂ ਡੇ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸੇ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 11 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਸਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, "ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਵਾਲ ਹਨ - ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰੀਏ? ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਜਨਤਾ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।"

ਹਿੰਕਸਨ, ਜੋ ਕਿ 2013 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ 2024 ਤੱਕ ਬੀ.ਸੀ. ਸੁਪੀਰੀਅਰ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁਖੀ ਰਹੇ, ਨੂੰ 30 ਜੂਨ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸਰਕਾਰੀ, ਸਾਂਸਕ੍ਰਿਤਕ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਉਪਾਅਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਸੂਬੇ ਭਰ ਦੇ ਸਮਾਰੋਹ ਆਯੋਜਕਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਹੋ ਸਕਣ।

ਡੇਵੀਡ ਈਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਹਿੰਕਸਨ ਦੀ ਕੋਲੋਂ 30 ਜੂਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬੁਧਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਗੈਰ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਈਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰੇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਕਿਸੇ ਸਮਾਰੋਹ 'ਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹ ਜਾਂਚ ਉਸੇ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਕ ਕਦਮ ਹੈ।"

ਹਿੰਕਸਨ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਧੀਕ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਿਰਫ਼ ਆਯੋਜਕਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨਗਰ ਪਰਸ਼ਾਸਨ, ਸਥਾਨਕ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰੂਪ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ।

ਸਾਬਕਾ ਲੀਡਰ ਐਂਡਰੂ ਸ਼ੀਅਰ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਰੋਧੀ ਲੀਡਰ ਬਣੇ

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਬਕਾ ਲੀਡਰ ਐਂਡਰੂ ਸ਼ੀਅਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਰੋਧੀ ਲੀਡਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 6 ਮਈ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਕਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰ ਪਿਅਰੇ ਪੋਇਲੀਵਰ ਨੇ 2025 ਦੀਆਂ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਕਾਰਲਟਨ, ਓਂਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਸ਼ੀਅਰ, ਜੋ ਕਿ ਰੇਜੀਨਾ-ਕੁਐਪੇਲ ਦੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਨੇ 2017 ਤੋਂ 2020 ਤੱਕ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਪੋਇਲੀਵਰ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਤੱਕ ਇਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲਣਗੇ।

28 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 143 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ, ਪਰ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕ ਸਕੇ। ਪਿਅਰੇ ਪੋਇਲੀਵਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2022 ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। 20 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਾਰਲਟਨ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੋਇਲੀਵਰ ਦੀ ਹਾਰ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਲੀਡਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਪੋਇਲੀਵਰ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੈਟਲ ਰਿਵਰ—ਕਰੋਫੁੱਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਈ-ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡੈਮੀਅਨ ਕੁਰੇਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸੀਟ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਐਂਡਰੂ ਸ਼ੀਅਰ ਦਾ ਜਨਮ 20 ਮਈ, 1979 ਨੂੰ ਓਟਾਵਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਮੈਰੀ ਇੱਕ ਨਰਸ ਸੀ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਜੇਮਜ਼ ਇੱਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਅਨ ਅਤੇ ਓਟਾਵਾ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪਰੂਫਰੀਡਰ ਸਨ। ਸ਼ੀਅਰ ਨੇ ਓਟਾਵਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨੋਲੋਜੀ, ਸਿਆਸੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਬੈਚਲਰ ਆਫ ਆਰਟਸ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। 2004 ਵਿੱਚ, 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਰੇਜੀਨਾ-ਕੁਐਪੇਲ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਚੁਣੇ ਗਏ। 2011 ਵਿੱਚ, 32 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਸਪੀਕਰ ਬਣੇ। 2017 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਜਿੱਤੀ, ਪਰ 2019 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਬਰਲਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ।

ਸ਼ੀਅਰ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਹਿੱਲ 'ਤੇ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, "ਮੈਂ ਪੋਇਲੀਵਰ ਦੇ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੱਕ ਕਾਕਸ ਦੀਆਂ ਸੰਸਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੰਭਾਲਾਂਗਾ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵਜ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਵਪਾਰਕ ਜੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਸ਼ੀਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਟੈਰਿਫ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੈਕਸ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਿਬਰਲਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਾਂਗੇ।" ਸੰਸਦ 26 ਮਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ੀਅਰ ਅੰਤਰਿਮ ਵਿਰੋਧੀ ਲੀਡਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣਗੇ।

ਕਾਕਸ ਨੇ ਚੋਣ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 143 ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਰਿਫਾਰਮ ਐਕਟ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਾਕਸ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਗੁਪਤ ਵੋਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਧੀ ਪਹਿਲਾਂ 2021 ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਲੀਡਰ ਏਰਿਨ ਓ'ਟੂਲ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਕਸ ਨੇ ਰਿਫਾਰਮ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਅਪਣਾ ਲਿਆ, ਪਰ ਸ਼ੀਅਰ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਂਝੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਪੋਇਲੀਵਰ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਸਮਰਥਨ ਹਾਸਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਗਲੈਡਵਿਨ ਔਪਟੀਕਲ
GLADWIN OPTICAL
ਨਜ਼ਰ ਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ
EYE GLASSES
CONTACT LENSES
SUNGLASSES
- ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।
- ਅਸੀਂ ਕਨਟੈਕਟ ਲੈਂਜ਼ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।
- ਐਨਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਦਾ ਕੰਮ ਤੱਸਲੀਬਖਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਅਸੀਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਫਰੀ ਚੈੱਕ-ਅਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

BHUPINDER OBEROI
ਸਰੀ, ਡੈਲਟਾ ਅਤੇ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰ ਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਤੱਸਲੀਬਖਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਸਾਡਾ ਐਡਰੈੱਸ ਨੋਟ ਕਰੋ
3200 George Ferguson Way #3, Abbotsford B.C. V2T 4C8
604-864-8803
Surrey (Kwantlen Square)
Unit # 105, 12568-72 Ave, Surrey
ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਟੈਸਟ ਫਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ
604-594-6940
Unit #105, 12568-72 Ave, Surrey
FREE SIGHT TEST

A TO Z DRIVING SCHOOL
SO EASY

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਰਨਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਾਲ ਕਰੋ
AIR BRAKE CLASS
ਟਰੱਕ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਕਲਾਸ ਵਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਵਾਜਬ ਰੇਟ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ
ਅਸੀਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਤੇ NSC ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਵੀ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ
ਲਰਨਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਲੱਕੀ ਸੇਖੋਂ 604 614 5365

ਬੀ.ਸੀ. 'ਚ ਟੈਸਲਾ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਇਲੋਨ ਮੱਸਕ ਵਿਰੁੱਧ ਬਾਈਕਾਟ ਦੀ ਮੰਗ

ਲੈਂਗਲੀ 'ਚ ਈਵੀ ਕੰਪਨੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੋਸ, ਲੋਕਤੰਤਰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ

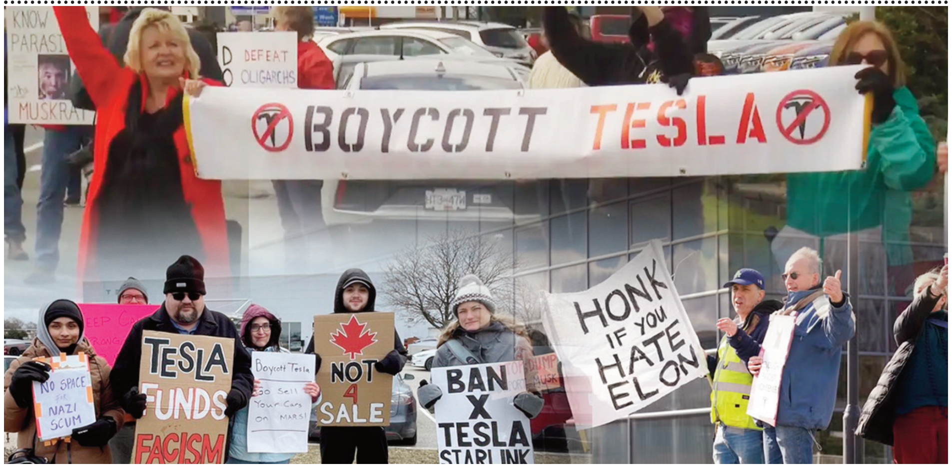

ਲੈਂਗਲੀ (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਇਲੋਨ ਮਸਕ ਦੀ ਟੈਸਲਾ ਕੰਪਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਉਂਦਿਆਂ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਲਗਭਗ ਦਰਜਨ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਲੈਂਗਲੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਟੈਸਲਾ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ (19505 ਲੈਂਗਲੀ ਬਾਈਪਾਸ) ਦੇ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਉਸਦੇ ਮਾਲਕ ਇਲੋਨ ਮੱਸਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨਾ਼ਲ ਸਾਂਝ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸੀ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਆਯੋਜਕ ਪੈਟ ਮੈਕਕਚਨ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰੀਨ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇਹ ਇਲੋਨ ਮੱਸਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟਰੰਪ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਲੋਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਨ-ਦੌਲਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਆਏ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ।" ਮੈਕਕਚਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਸਲਾ ਗੱਡੀਆਂ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਰੰਜ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਟੈਸਲਾ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਸੋਚਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਾਨੂੰ ਟੈਸਲਾ ਨੂੰ ਡਿੱਗਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰ ਬਚ ਸਕੇ।"

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਝੰਡਾ ਲਹਿਰਾਇਆ ਅਤੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਇਲੋਨ ਮਸਕ ਵਿਰੁੱਧ ਪੋਸਟਰ ਫੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਦਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਲਈ ਹੌਰਨ ਵਜਾਇਆ, ਇੱਕ ਸਫੈਦ ਪਿਕਅੱਪ ਟਰੱਕ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਉਲਟ ਰਵੱਈਆ ਦਿਖਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗੂਠਾ ਦਿਖਾ ਕੇ ਕਈ ਮਿੰਟਾਂ ਤੱਕ ਹੌਰਨ ਵਜਾਇਆ। ਮੈਕਕਚਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਉਹ ਵੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਜਤਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ। ਇਹ ਕੈਨੇਡਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਹੈ।"

ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ, ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਰੁੱਧ ਵਪਾਰ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰੀ ਟੈਰੀਫ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ, ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਰੀ-ਡੈਲਟਾ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਟੈਸਲਾ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 24 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਇਕ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 70 ਦੇ ਕਰੀਬ ਲੋਕ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ।

ਮੇਅਰ ਬਰੈਂਡਾ ਲੌਕ ਨੇ ਸਰੀ ਤੋਂ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ

ਸਰੀ, ਸਰੀ ਦੀ ਮੇਅਰ ਬ੍ਰੈਂਡਾ ਲੌਕ ਨੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਸਰੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ (MP) ਨੂੰ ਫੈਡਰਲ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਗ ਸਰੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੇ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੇਅਰ ਲੌਕ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, "ਸਰੀ ਸਿਟੀ ਦੀ ਮੇਅਰ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਵਲੋਂ, ਮੈਂ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ 'ਤੇ ਦਿਲੋਂ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ। ਸਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਵਧ ਰਿਹਾ ਸ਼ਹਿਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

ਮੇਅਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। "ਸਾਡੀ ਆਬਾਦੀ ਹਰ ਦਿਨ ਔਸਤਨ 28 ਨਵੇਂ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 20 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾ ਦੋ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਰਿਚਮੰਡ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਸਰੀ ਜਲਦੀ ਹੀ 10 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦਾ ਘਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰੀ ਸਿਟੀ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਘਣੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਇਕਾਈ ਹੈ। "2016 ਤੋਂ 2021 ਦਰਮਿਆਨ ਇਸ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ 25% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਇੱਥੇ ਹਰ ਚੌਥਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨਵਾਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਤੇਜ਼ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

ਮੇਅਰ ਨੇ ਨਿਊਟਨ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। "ਨਿਊਟਨ ਸਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਵਪਾਰਕ ਕੇਂਦਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਾਂ ਵਿੱਚ 7% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਅੱਜ ਸਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਪਾਰ ਨਿਊਟਨ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਨਿਊਟਨ ਦੀ ਆਬਾਦੀ 1,58,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਕੁਇਟਲਮ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 2,81,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜੋ ਖੇਤਰ ਦੇ 20% ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ 24,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਪਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ।"

ਡੌਨ ਡੇਵਿਸ ਬਣੇ ਫੈਡਰਲ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਲੀਡਰ

ਸਰੀ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਫੈਡਰਲ ਨਿਊ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ (ਐਨਡੀਪੀ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਅੰਤਰਿਮ ਲੀਡਰ ਵਜੋਂ ਡੌਨ ਡੇਵਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਬੈਠਕ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਡੇਵਿਸ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕਿੰਗਸਵੇ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਾਬਕਾ ਲੀਡਰ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਫੈਡਰਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਬਰਨਬੀ ਸੈਂਟਰਲ ਸੀਟ ਹਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 2017 ਵਿੱਚ ਐਨਡੀਪੀ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ। 2025 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਐਨਡੀਪੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੱਤ ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਘਟਨਾ 1993 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਾਪਰੀ, ਜਦੋਂ ਐਨਡੀਪੀ ਨੂੰ ਨੌਂ ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸਨ। ਸਿੰਘ ਦੀ ਹਾਰ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੌਕਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਦੋ ਵਾਰ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਅੰਤਰਿਮ ਲੀਡਰ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ।

ਡੌਨ ਡੇਵਿਸ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਐਨਡੀਪੀ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਿੱਤੀ ਆਲੋਚਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡੈਂਟਲ ਕੇਅਰ ਅਤੇ ਫਾਰਮਾਕੇਅਰ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਐਨਡੀਪੀ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਡੇਵਿਸ ਨੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਕਿੰਗਸਵੇ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਸੀਟ 303 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਜਿੱਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਿਬਰਲ ਵਿਰੋਧੀ ਐਮੀ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਡੇਵਿਸ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਐਨਡੀਪੀ ਸਮਰਥਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਬਕਾ ਲਿਬਰਲ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਜੋਡੀ ਵਿਲਸਨ-ਰੇਅਬੋਲਡ ਅਤੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਕਾਮਨਜ਼ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਾਰਜੈਂਟ-ਐਟ-ਆਰਮਜ਼ ਕੈਵਿਨ ਵਿਕਰਸ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਮਿਲਿਆ।

ਐਨਡੀਪੀ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸੱਤ ਸੀਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ: ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ, ਐਲਬਰਟਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ, ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ, ਕਿਊਬੈਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਤੇ ਨੂਨਾਵਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ। ਇਹ ਨਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ 2021 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 25 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਵੀਂ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਦੌੜ ਲਈ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਬਕਾ ਐਮਪੀ ਚਾਰਲੀ ਐਂਗਸ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਲੀਡਰ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਵੀਕੈਂਡ ਐਲਬਰਟਾ ਐਨਡੀਪੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਭਾਰੀ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਬਾਈ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਸਮੇਂ ਫੈਡਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੂਬਾਈ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਐਨਡੀਪੀ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਵਿੱਖ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡੌਨ ਡੇਵਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁਣ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਗੁਆਉਣ ਨਾਲ ਐਨਡੀਪੀ ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਡੇਵਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਨਵੇਂ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਵੀ ਬਣਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਤਜਰਬਾ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਨਡੀਪੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1961 ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ-ਅਧਾਰਿਤ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਰਹੀ ਹੈ। 2011 ਵਿੱਚ ਜੈਕ ਲੇਟਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 103 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸੀ। ਪਰ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। 1997 ਵਿੱਚ 21 ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਦਰਜਾ ਮੁੜ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਡੇਵਿਸ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੀਡਰ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਟੀਚਾ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

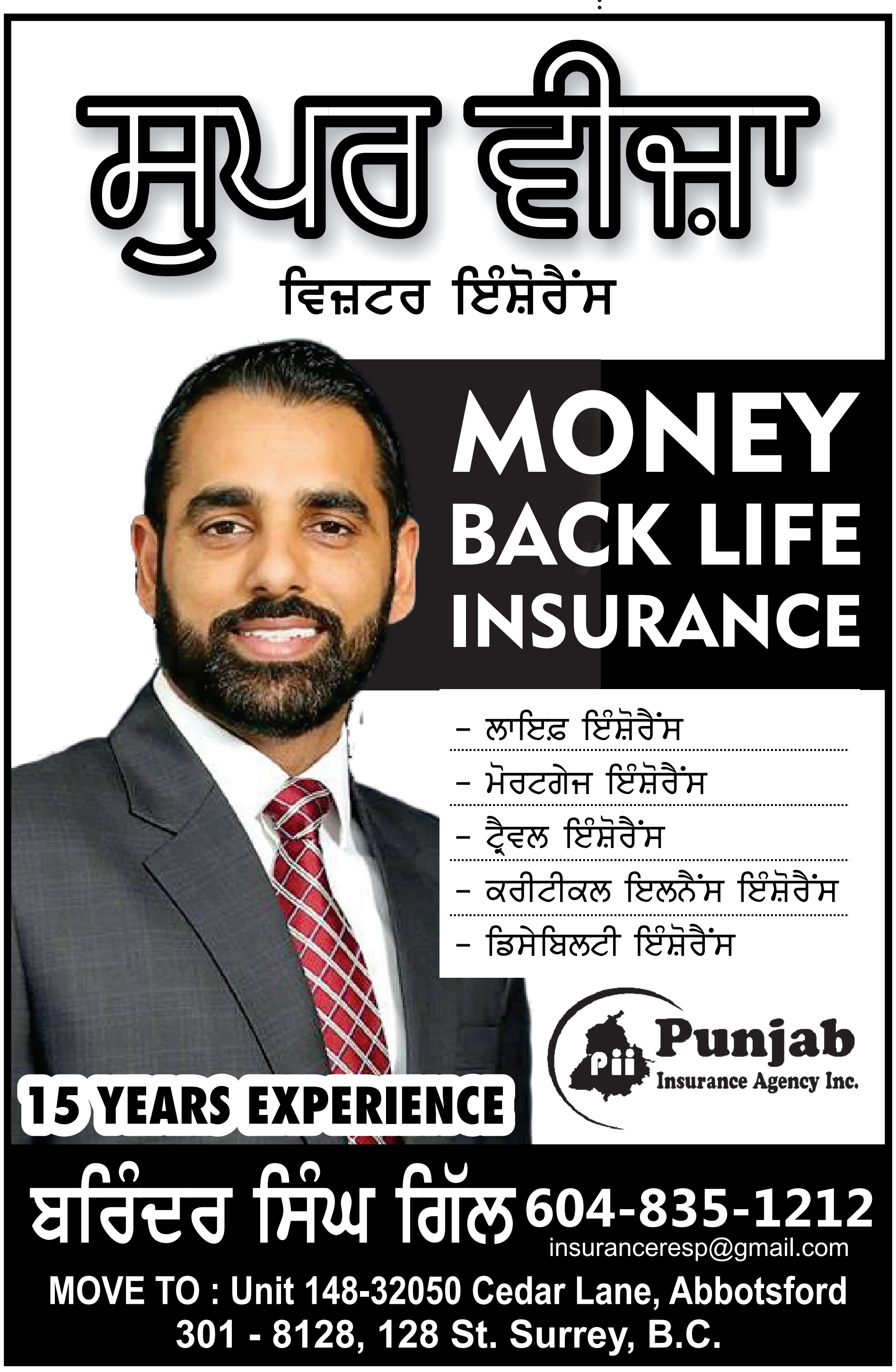

Are you looking to Buy, Sell or Invest in Properties?

We Can Help! for a Free market evaluation of your property, contact

ਘਰ, ਬੇਰੀ ਫਾਰਮ, ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਪਲਾਟ
ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵੇਲੇ

ਇਮਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ।

Amarpal Singh | Call : 604.338.7310

PARALLEL 49 REALTY
1200 W 73rd Ave Unit 828, Vancouver, BC V6P 6G5

HOUSE FOR SALE

9213 133rd Street Surrey B.C., V3V7E3

Conveniently located in the heart of Surrey, this sought-after home is near Elementary and Secondary School, making it ideal for families. It also offers easy access to King George SkyTrain Station and nearby hospitals. This charming three-level split home features a spacious kitchen with oak cabinets and a cozy eating area. Additionally, it includes a two-bedroom unauthorized basement suite, perfect for rental income or extended family. The large backyard provides ample outdoor space, Situated in a quiet cul-de-sac, this home offers both comfort and convenience

15108 83A Avenue, Surrey, BC, V3S8R9

a beautifully maintained home in Surrey's sought-after Bear Creek Green Timbers neighbourhood. Nestled on a 7,153 sq. ft. lot, this spacious home offers the perfect blend of comfort and functionality. With multiple bedrooms and bathrooms, it's ideal for growing families or those who love to entertain. Step inside to discover a bright and inviting layout featuring two cozy fireplaces, large windows, and well-appointed living spaces. The generously sized kitchen offers plenty of storage and overlooks the backyard-perfect for family gatherings. Outside, enjoy a private, landscaped yard with ample space for relax. Enjoy breathtaking views of Mount Baker and the valley from this desirable corner lot. Walking distance to both elementary and high schools. Viewings by appointment only.

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਹਸਨ ਆਲਮ ਅਤੇ ਬਾਰਬਰਾ ਫਿੰਡਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ

ਵੈਨਕੂਵਰ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੀਬੀਏਬੀਸੀ) ਦੀ ਬੀਸੀ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਵਕੀਲ ਹਸਨ ਆਲਮ, ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਕੇਸੀ ਅਤੇ ਬਾਰਬਰਾ ਫਿੰਡਲੇ, ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਨਮਾਨ ਸੀਬੀਏਬੀਸੀ ਬ੍ਰਾਂਚ ਅਵਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸੀਬੀਏਬੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲੀ ਨੇਵਨਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਸਾਡੇ ਤਿੰਨੇ ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹੇ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਸਵਾਰਥ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾਦਾਇਕ ਕੰਮ ਨੇ ਵਕਾਲਤ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।" ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਸੀਬੀਏਬੀਸੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਕਾਲਤ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਹਸਨ ਆਲਮ, ਜੋ ਬੀਸੀ ਜਨਰਲ ਐਂਪਲਾਈਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ, ਨੇ ਬੀਸੀ ਵਿੱਚ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਸੂਬਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਏਸ਼ੀਅਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲਾਇਰਜ਼ ਬੀਸੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਲਾਹਕਾਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ। ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਏਸ਼ੀਅਨ ਵਿਰੋਧੀ ਨਸਲਵਾਦ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਲਾਮੋਫੋਬੀਆ ਲੀਗਲ ਅਸਿਸਟੈਂਸ ਹੌਟਲਾਈਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਲਟੀਕਲਚਰਲ ਅਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਬੀਸੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਡੇਟਾ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹੈਰੀ ਰੈਂਕਿਨ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰੋ ਬੋਨੋ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਮਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਕੇਸੀ (ਹੈਮਿਲਟਨ ਡੰਕਨ) ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੋ ਬੋਨੋ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕਸੈਸ ਪ੍ਰੋ ਬੋਨੋ, ਅਮੀਸੀ ਕਿਊਰੀ ਫਰੈਂਡਜ਼ ਆਫ ਕੋਰਟ, ਸੈਲਵੇਸ਼ਨ ਆਰਮੀ ਅਤੇ ਯੂਬੀਸੀ ਲਾਅ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਲੀਗਲ ਅਡਵਾਈਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸੀਬੀਏਬੀਸੀ ਦੇ ਸਰਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਸੂਬਾਈ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਤਜ਼ਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਕਾਊਂਟੀ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਲਾਅ ਸੋਸਾਇਟੀ ਬੈਂਚਰ ਹਨ ਅਤੇ ਬੀਸੀ ਲਈ ਫੈਡਰਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਅਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਦਹਾਕੇ ਤੱਕ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ।

Guru Nanak's Free Kitchen

LOVE ALL, FEED ALL

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਬੇਨਤੀ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਰੀ ਕਿਚਨ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ 15-16 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਰੀ ਕਿਚਨ ਲਈ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ ਇਮਾਰਤ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਇਮਾਰਤ 'ਚ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਉਪਕਰਨ ਲਿਆਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ 7 ਦਿਨ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

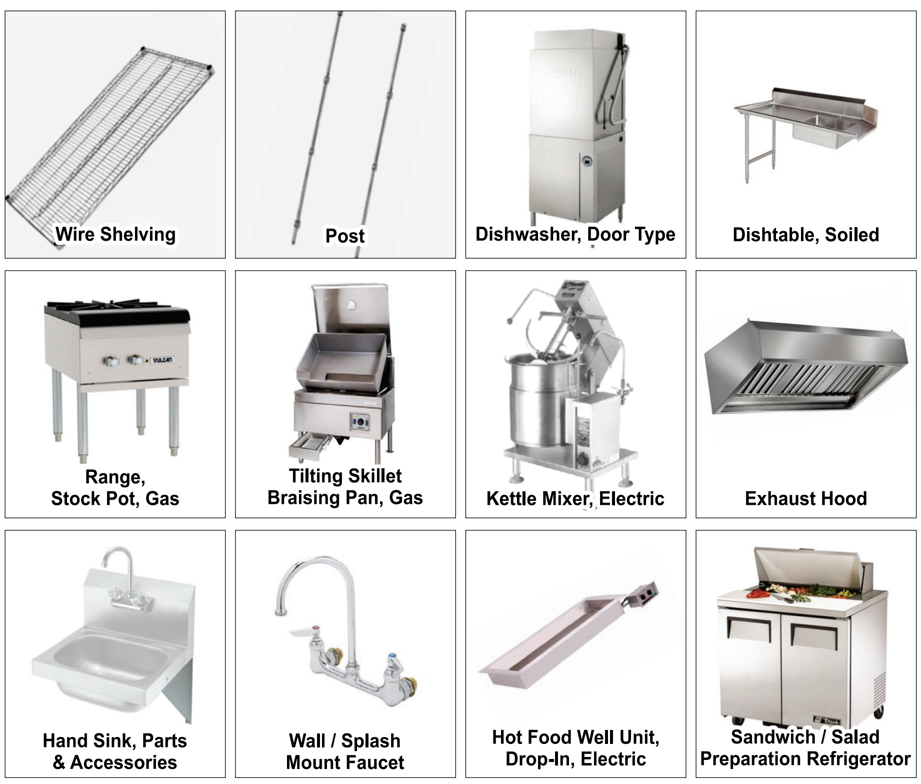

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਸੇਵਾਂ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

778-895-1453, 604-771-7170

ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਐਬਸਫੋਰਡ ਵਿਖੇ 12 ਮਈ ਤੋਂ 25 ਮਈ ਤੱਕ ਕਥਾ ਸਮਾਗਮ

ਐਬਸਫੋਰਡ : ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਥਕ ਵਿਦਵਾਨ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਾਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਐਬਸਫੋਰਡ ਵਿਖੇ 12 ਮਈ ਤੋਂ 25 ਮਈ ਤੱਕ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 7.30 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 8.30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ, ਜਦਕਿ ਵੀਕਐਂਡ 'ਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 12.30 ਤੋਂ 1.30 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਜਣਗੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖ ਅਸਥਾਨ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੌਮ 'ਚ ਪਏ ਭਰਮ -ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਦ੍ਰਿੜ ਬੁਲਾਰੇ ਵਜੋਂ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਭਾਈ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਨਾਲ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 778 240 0629 ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਹੀਦ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਐਬਸਫੋਰਡ ਵਿਖੇ 604 746 1700 ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡੈਲਟਾ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਵਿੰਸਕਿਲ ਰੀਨਿਊਅਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

2027 ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪੂਰਾ ਕਰਨਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥਿਆ

ਡੈਲਟਾ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਡੈਲਟਾ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਵਿੰਸਕਿਲ ਰੀਨਿਊਅਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ। ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਨਵੀਂ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਫਾਰਮ, ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਲੇਆਊਟ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਇਸ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਵੀਂ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ 2027 ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਡੈਲਟਾ ਦੇ ਮੇਅਰ ਜਾਰਜ ਵੀ. ਹਾਰਵੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਨਵਾਂ ਵਿੰਸਕਿਲ ਐਕਵਾਟਿਕ ਅਤੇ ਫਿਟਨੈਸ ਸੈਂਟਰ ਸਾਰੀਆਂ ਉਮਰਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਜੁੜਨ, ਸਰਗਰਮ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਅਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੱਕ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸਮਰਪਣ ਭਾਵਨਾ ਲਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਮੱਰਥਨ ਦਿੱਤਾ।"

ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰੈਂਡਰਿੰਗਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਸੰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ 649 ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਰਥਨ ਦਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਲਾਬੀ ਤੇ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਖੇਤਰ, ਬਾਹਰੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਪਾਰਕ ਯੋਜਨਾ ਲਈ ਸੁਧਾਰ ਸੁਝਾਏ। ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਥੀਮਾਂ ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵਿੱਚ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਬੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਸੀਟਿੰਗ ਜੋੜਨਾ, ਬਾਹਰੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਨਰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰ ਅਤੇ 56ਵੀਂ ਸਟਰੀਟ ਦੇ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ, ਪਾਰਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਮਾਰਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹਨ।

ਇਸ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਵਿੰਸਕਿਲ ਬੇਸਬਾਲ ਡਾਇਮੰਡਜ਼ ਦੀ ਰੀਅਲਾਈਨਮੈਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ 2025 ਦੀ ਪਤਝੜ ਤੱਕ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਵੀਨਤਮ ਲਾਗਤ ਅਨੁਮਾਨ $130 ਮਿਲੀਅਨ ਦੇ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਬਜਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਸਟਾਫ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੌਂਸਲ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਪੂਰੀ ਫੇਜ਼ 2 ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਐਂਗੇਜਮੈਂਟ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲ਼ੲਟਸਟੳਲਕ.ਦੲਲਟੳ.ਚੳ/ਿ ਨਸਕਿਲਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਸਫ਼ਾ 1 ਦਾ ਬਾਕੀ

ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤਣਾਅ...

ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਰੀਬ, ਔਰਤਾਂ, ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਅਲਪਸੰਖਿਅਕ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ, 'ਤੇ ਖਰਚ ਘਟ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਵੰਚਿਤ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵਧੇਗੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹਨ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚਾ ਲਗਭਗ ਢਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਖਰਚ

ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਵਰਤੋਂ: ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਵਿੱਚ ਉੱਨਤ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ SCALP (Storm Shadow) ਕਰੂਜ਼ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ, HAMMER ਸਟੀਕ-ਮਾਰਗਦਰਸਤਿ ਬੰਬ, ਅਤੇ ਕਾਮਿਕਾਜ਼ੇ ਡਰੋਨ (ਲੋਇਟਰਿੰਗ ਮਿਊਨੀਸ਼ਨ) ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

SCALP ਮਿਜ਼ਾਈਲ: ਇੱਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੀਮਤ 1-2 ਮਿਲੀਅਨ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ (8-16 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਹੈ। 24 ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੁੱਲ ਖਰਚ 24-48 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (200-400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

HAMMER ਬੰਬ: ਪ੍ਰਤੀ ਬੰਬ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਗਭਗ 2-3 ਲੱਖ ਡਾਲਰ (1.6-2.5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਹੈ। ਅੰਦਾਜ਼ਨ 50-100 ਬੰਬਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ 10-30 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (80-250 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦਾ ਖਰਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਾਮਿਕਾਜ਼ੇ ਡਰੋਨ: ਪ੍ਰਤੀ ਡਰੋਨ ਦੀ ਕੀਮਤ 50,000 ਤੋਂ 1 ਲੱਖ ਡਾਲਰ (40-80 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। 20-50 ਡਰੋਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਖਰਚ 1-5 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (8-40 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੰਚਾਲਨ ਖਰਚ: ਜੈੱਟ ਉਡਾਣਾਂ, ਮਿਡ-ਏਅਰ ਰੀਫਿਊਲਿੰਗ, ਅਤੇ ਸਰਵੇਲਾਂਸ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਖਰਚ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 5-10 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (40-80 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੁੱਲ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਖਰਚ: ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਖਰਚ 40-100 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (330-830 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਅੰਦਾਜਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਖਰਚ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਪੂਰਨ ਜੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਵਿਸਫੋਟਕ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ:

ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਖਰਚ: ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਜੰਗ ਦਾ ਖਰਚ 50-100 ਅਰਬ ਡਾਲਰ (4-8 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਥਿਆਰ, ਈਂਧਨ, ਲੌਜਿਸਟਿਕਸ, ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਅਰਥਚਾਰਕ ਨੁਕਸਾਨ: ਵਪਾਰ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼, ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਾਲ 100-200 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਵਾਧੂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ: ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਿਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ) ਨਾਲ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਬੰਦ, ਵਪਾਰ ਠੱਪ, ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਖਰਚ ਵਧਣ ਨਾਲ 5-10 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਖਰਚ 330-830 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਹੱਦੀ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ 41,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਜੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਅਤੇ ਅਰਥਚਾਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਸੰਜਮ ਅਤੇ ਸਟੀਕਤਾ 'ਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਤਣਾਅ ਵਧਣ ਨਾਲ ਖਰਚ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੰਗ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਰਾਹ ਹੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਡਾਲਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 42 ਪੈਸੇ ਘੱਟ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਸੀ।

ਇਹ ਗਿਰਾਵਟ ਸਰਹੱਦੀ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਅਣਸ਼ਚਿਤਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ।

ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ" (7 ਮਈ 2025), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ-ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ (PoJK) ਵਿੱਚ 9 ਅੱਤਵਾਦੀ ਠਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਸਟੀਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ, ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਸਰਹੱਦੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧਾਉਣ, ਅਤੇ ਅਲਰਟ ਸਥਿਤੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਵਰਗੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਜੰਗੀ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਉੱਚੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਭੁਗਤਾਨੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ।

ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਜੰਗੀ ਖਰਚ 115-250 ਮਿਲੀਅਨ੍ਹ ਸ਼ਧ (9,200-20,000 ਕਰੋੜ PKR) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਹੱਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਗੋਲੀਬਾਰੀ, ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਸਿੱਧੇ ਨੁਕਸਾਨ (ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਵਪਾਰ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ) ਨਾਲ ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ 300-500 ਮਿਲੀਅਨ੍ਹ ਸ਼ਧ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੂਰਨ ਜੰਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਅਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

SINCE : 2007
ਕੈਨੇਡੀਅਨ
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
Canadian Punjab Times

Funded by the Government of Canada | Financé par le gouvernement du Canada | Canada

- **Brar Bhagta Bhai Ka**
  604-751-1113
- **Karamjit Singh Buttar**
  Journalist
- **Simranjit Singh**
  Journalist
- **Dr. Puran Singh**
  Writer
- **Gora Sandhu Khurd**
  News Reporter (Punjab)
- **Paramjit Singh**
  Graphic Designer

Contact for Advertisement
604-338-7310

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

The Canadian Punjab Times is not responsible or legally liable for any news, articles, advertisements or typing mistakes in the news or articles.

Canadian Punjab Times Inc.

(Punjabi Newspaper)

Website :
www.thepunjabtimes.ca

E-mail :
canadianpunjabtimes@gmail.com

Please Note:

The Publisher does not guaranty the interaction of any particular advertisement on a specified date, or at all advertiser, Further, the publisher does not accept liability for printing and advertisement beyond the amount for the space actually occupied by the portion of the advertisements in which error occurs The publisher reserves the right to cancel any contract on which space has not been used within 90 days of from the contract does. All advertising is subject the publishers approved contract must be completed within one year from the date of commencement. Printing of key numbers is not guaranteed.

Publisher is not responsible in any mishappening between the customer and Advertiser.

ਪਾਠਕਾਂ ਵਲੋਂ ਲੇਖਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਫੋਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲੇਖ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ। ਪਾਠਕਾਂ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਲੇਖਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੱਭਿਅਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

ਲੇਖਕ : ਮਨਦੀਪ
ਸੰਪਰਕ: +1-438-924-2052

ਐਤਕੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਈ ਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਨ। ਚੋਣ ਕਿਆਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਾਂਗ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਰੰਗ ਬਦਲਦੇ ਰਹੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਸਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ਿਆਈ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ, ਵਪਾਰ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਹੋਰ ਰੌਚਕ ਤੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਕੁੱਲ 343 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 169 ਸੀਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਬਾਜ਼ੀ ਮਾਰ ਲਈ ਅਤੇ 43.7% ਵੋਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਚੋਣ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਬਣਾਇਆ। ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੋਟ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 144 ਸੀਟਾਂ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹਿ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੀਅਰੇ ਪੋਲੀਵਰ ਖੁਦ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਨਿਊ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ (ਐੱਨਡੀਪੀ) 7 ਸੀਟਾਂ ਤੱਕ ਸਿਮਟਣ ਨਾਲ ਕੌਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਵੀ ਗੁਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 172 ਸੀਟਾਂ ਦੇ ਟੀਚੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁੱਲ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਿਬਰਲਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਮਤ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੁਖ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਮਿਲੀਜੁਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਟਰੂਡੋ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਾਂਗ ਮੁੜ ਸਿਆਸੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਰਹੇਗਾ।

ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿੱਚ ਤਿੱਖੀ ਹਲਚਲ ਦੇ ਬੱਦਲ ਛਾਏ ਰਹੇ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਆਮਦ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਿਅਸਤ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਿਆਸੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਕਾਰਨ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਕਿਆਸ-ਅਰਾਈਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਵਟ ਬਦਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਕੋਵਿਡ-19 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ, ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧਾਂ 'ਚ ਕੁੜੱਤਣ, ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਬਦਲੀਆਂ ਆਵਾਸ ਨੀਤੀਆਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਦਾ ਸੰਕਟ ਆਦਿ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਮਾਜਿਕ ਬੇਚੈਨੀ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਨਾਲ ਥੋੜ੍ਹੀ ਠੱਲ੍ਹ ਪਈ। ਨਵੰਬਰ 2024 ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਵੇਖਣ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਟਰੂਡੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਲੋਕਪ੍ਰਿਅਤਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਘਟ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਲੋਕ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਟਰੂਡੋ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਭਾਵੁਕ ਭਾਸ਼ਣ ਨਾਲ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦਿਖਾਉਣਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਉੱਤੇ ਟੈਰਿਫ ਹਮਲੇ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ 51ਵਾਂ ਸੂਬਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੌਮੀ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰ ਭਰੀ ਧਮਕੀ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਿਆਸੀ ਤੂਫਾਨ ਦਾ ਮੁਹਾਣ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਲਗਾਤਾਰ 10 ਸਾਲ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵਿੱਚ ਘਿਰੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਵਰਦਾਨ ਬਣ ਕੇ ਬਹੁੜੀਆਂ। ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਲਿਬਰਲਾਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਦੋ ਅਹਿਮ ਸਿਆਸੀ ਦਾਅ ਖੇਡੇ। ਇੱਕ: ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਥਾਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਸਿਆਸੀ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਨਵੇਂ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ; ਦੂਜਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਪਾਰਕ-ਕੂਟਨੀਤਕ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਏਜੰਡੇ ਦੁਆਲੇ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨਾ। ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਅਰਾਜਕ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਤੋਂ ਭੈਅਭੀਤ ਹੋਏ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਭੁੱਲ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਨਿਘਰਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੇ ਰਵਾਇਤੀ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ-ਵਪਾਰਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮਾਹਿਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬ੍ਰਿਗਜ਼ਿਟ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ 2008 ਵਾਲੇ ਸੰਕਟ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕਮਾਂਡ ਸਾਂਭਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਮੁਆਫ ਕਰਨ, ਟੈਕਸ ਘੱਟ ਕਰਨ, ਸਾਲਾਨਾ ਪੰਜ ਲੱਖ ਨਵੇਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਮਕਾਨ ਬਣਾਉਣ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ, ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਉੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ, ਯੂਰੋਪ ਅਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਨਾਲ ਦੁਵੱਲੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧ ਕਾਇਮ ਕਰਨ, ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕੂਟਨੀਤਕ ਸਬੰਧ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਿਖਾ ਕੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਬਰਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮੁੜ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਆਸ ਦੀ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਜ਼ਾਕਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਜਲਦੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਕੇ ਲਿਬਰਲਾਂ ਨੇ ਮੌਕਾ ਸਾਂਭ ਲਿਆ।

ਉੱਧਰ, ਪੀਅਰੇ ਪੋਲੀਵਰ ਦੁਆਰਾ ਟਰੰਪ ਦੇ 'ਅਮਰੀਕਾ ਫਸਟ' ਦੇ ਕੌਮੀ ਸ਼ਾਵਨਵਾਦੀ ਸਨਕ ਦਾ ਜਵਾਬ 'ਕੈਨੇਡਾ ਫਸਟ' ਦੀ ਉਸੇ ਮਾਅਰਕੇਬਾਜ਼ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਨਾਲ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਟਰੰਪ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਝਲਕਦਾ ਸੀ ਜੋ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ 'ਟੀਮ ਕੈਨੇਡਾ' ਤਿਆਰ ਕਰ ਕੇ ਲਿਬਰਲਾਂ ਨੇ ਪੀਅਰ ਦਾ ਆਖ਼ਿਰੀ ਏਜੰਡਾ ਖੋਹ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਹੱਥਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਿਆਸੀ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਕੀਕੀ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਲਿਬਰਲਾਂ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਆਰਥਿਕ-ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਜੋ ਸੰਕਟ ਦੇ ਦੁਆਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਆਰਥਿਕ-ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਖੜੋਤ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ 2025 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ 0.3% ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਚ ਵਪਾਰਕ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਟੈਰਿਫਾਂ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਦਰਾਮਦ ਭੰਡਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਟੀਲ, ਲੱਕੜ, ਆਟੋਮੋਟਿਵ, ਊਰਜਾ ਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗਤੀ ਧੀਮੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਦੁਆਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਟੈਕਸ 'ਚ 20% ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਟੈਰਿਫ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲ ਰੁਖ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਛੋਟਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਰਾਹ ਬਚਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੱਟ ਲਾ ਕੇ ਅਤੇ ਆਮ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਬੋਝ ਵਧਾ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਦੂਜਾ, ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਦੋ ਜੰਗਾਂ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਅਰਾਜਕ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਗਲੋਬਲ ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਵਪਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਗਲੋਬਲ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਖੜੋਤ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅੰਗ ਵਜੋਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਇਸ ਤੋਂ ਅਛੂਤੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਗਲੋਬਲ ਆਰਥਿਕ ਖੜੋਤ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਟੈਰਿਫ ਹਮਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਗਾਈ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਖੜੋਤ ਆਦਿ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਲੱਗਭੱਗ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪੂੰਜੀਵਾਦੀ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਕੋਲ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀਆਂ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਧਾਉਣ, ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਤੇ ਕੱਟ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਾਮਬਾਣ ਈਜਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਇਸੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਾਲਤ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਿੱਲਤ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਿੱਲਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਉੱਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਰੇਦਾਰੀ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਸਾਲਾਨਾ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਅਸਲੀ ਫਾਇਦਾ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬਿਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮੁਨਾਫਾ ਕੇਂਦਰਿਤ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕੀ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜੰਗੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਨਾਟੋ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਲ 2030 ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਫੌਜੀ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਜੀਡੀਪੀ ਦਾ 2% ਖਰਚਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਆਰਥਿਕਤਾ ਉੱਤੇ ਸਾਲਾਨਾ 60 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਬੋਝ ਪਵੇਗਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਬੋਝ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਹਥਿਆਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਮਾਤ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਰ ਵਜੋਂ ਜੋ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਵੱਡੇ ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕਰਾਂ, ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਲੀਨ ਵਰਗ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸਨ, ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਕਾਰਨੀ ਅਸਲ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂੰਜੀਪਤੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਤਰਜਮਾਨੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ 53% ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਾਰਨੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 30% ਨੇ ਪੀਅਰੇ ਪੋਲੀਵਰ ਦਾ। ਕੈਨੇਡਾ, ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਜੂਨੀਅਰ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਗਲੋਬਲ ਸਾਊਥ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰ ਕੇ ਪੱਛਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੈਨਡਾ ਅੰਦਰ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਮਿਆਂ, ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਗਿੱਗ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਲੁੱਟ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਦੇ ਵਪਾਰ ਯੁੱਧ, ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ ਦੀ ਥੁੜ੍ਹ ਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨ, ਸਿਹਤ, ਬੀਮਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਸਹੂਲਤਾਂ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਹਾਸਲ ਕਰਨ, ਸਮਾਜਿਕ-ਸਿਆਸੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਆਦਿ ਵਿਕਰਾਲ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ’ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਭਾਰਤ ਨੇ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਅਤਿਵਾਦ ਅਤੇ ਹਾਲੀਆ ਪਹਿਲਗਾਮ ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ 26 ਸੈਲਾਨੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਦਲੇਰਾਨਾ ਅਤੇ ਗਿਣਿਆਮਿਥਿਆ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦੇ ਹੋਏ, ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਤਹਿਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਮਕਬੂਜ਼ਾ ਕਸ਼ਮੀਰ (ਪੀ.ਓ.ਕੇ.) ਵਿਚ 9 ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਕੈਂਪਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਟੀਕ ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਂ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਬਹਾਵਲਪੁਰ ਵਿਚ ਜੈਸ਼-ਏ-ਮੁਹੰਮਦ (ਜੇ.ਈ.ਐੱਮ.) ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 100 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਇੱਕ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਟਿਕਾਣਾ ਕਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ’ਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸੀ।

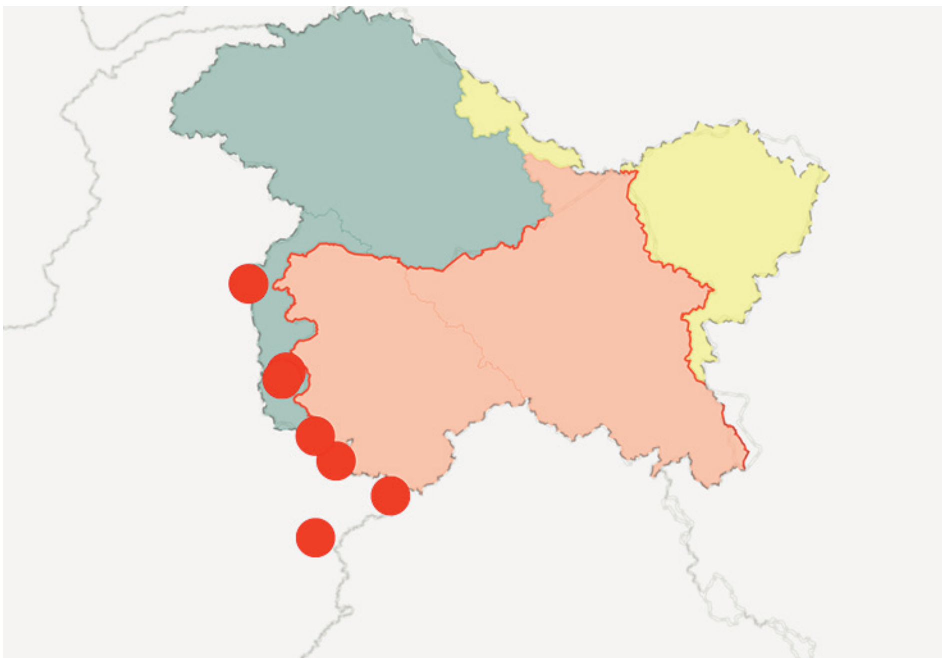

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਠਾਨਕੋਟ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਅਤੇ ਮਿਸਾਈਲਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਏਅਰਬੇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਏਅਰ ਡਿਫੈਂਸ ਸਿਸਟਮ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਠਿੰਡਾ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਡਰੋਨ ਹਮਲੇ ਦਾ ਅਲਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਠਾਨਕੋਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਜਲੰਧਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮੋਹਾਲੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਚਕੂਲਾ ਵਿੱਚ ਬਲੈਕਆਊਟ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਦਮ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁੱਧਵਾਰ-ਗੁਰੂਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਅੱਠ ਸੈਨਿਕ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਪਠਾਨਕੋਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਜਲੰਧਰ, ਆਦਮਪੁਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਬਠਿੰਡਾ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸੈਨਿਕ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਰਾਕੇਟ ਅਤੇ ਮਿਸਾਈਲਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਹਮਲੇ ਬੁੱਧਵਾਰ-ਗੁਰੂਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹੋਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਏਅਰਬੇਸ ਅਤੇ ਛੇ ਕੈਂਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਏਅਰ ਡਿਫੈਂਸ ਸਿਸਟਮ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਰਾਕੇਟਾਂ ਦਾ ਮਲਬਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ 7 ਮਈ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ ਹੀ ਛੁੱਟੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਹਮਲੇ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਕਾਰ ਤਣਾਅ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਜੋ 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡਾ ਹਮਲਾ ਸਾਂਬਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਮੁਰੀਦਕੇ ਵਿਚ ਲਸ਼ਕਰ - ਏ - ਤੋਇਬਾ (ਐਲ.ਈ.ਟੀ.) ਦੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੈਂਪ ’ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 26/11 ਮੁੰਬਈ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਬਦਨਾਮ ਇਹ ਕੈਂਪ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰੋਂ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਦੇ ਸਥਾਈ ਖ਼ਤਰੇ ਦੀ ਭਿਆਨਕ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਦਸਤਿਆਂ ਨੇ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਨੇੜੇ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਵਿਚ, ਪੁਣਛ-ਰਾਜੌਰੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿਚ ਗੁਲਪੁਰ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਟਿਕਾਣੇ ਨੂੰ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2023 ਨੂੰ ਪੁਣਛ ਵਿਚ ਹੋਏ ਘਾਤਕ ਹਮਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੂਨ 2024

ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾ ਰਹੀ ਇੱਕ ਬੱਸ ’ਤੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਲਾਂਚਪੈਡ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਉਤਰ ਵੱਲ ਪੀ.ਓ.ਕੇ. ਦੇ ਤੰਗਧਾਰ ਸੈਕਟਰ ਅੰਦਰ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤਇਬਾ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਵਾਈ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ। ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਟਿਕਾਣੇ ਨੂੰ ਕਈ ਹਾਈ-ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਹਮਲਿਆਂ 20 ਅਕਤੂਬਰ, 2024 ਨੂੰ ਸੋਨਮਰਗ, 24 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਗੁਲਮਰਗ ਅਤੇ 22 ਅਪਰੈਲ, 2025 ਨੂੰ ਪਹਿਲਗਾਮ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਸੂਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਕੈਂਪ ਦੇ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਸਥਾਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਭਰ ਵਿਚ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਅਤੇ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸਥਾਨ ਬਣਾਇਆ।’’

ਜੈਸ਼-ਏ-ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਲਾਂਚਪੈਡ ਬਿਲਾਲ ਕੈਂਪ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਘੁਸਪੈਠ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਪੜਾਅ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਆਵਾਜਾਈ ਬਿੰਦੂ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਟਲੀ ਕੈਂਪ, ਜੋ ਰਾਜੌਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤਇਬਾ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ

ਹੈ, ਵਿਚ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਕਰੀਬ 50 ਕਾਰਕੁਨ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਜੋ ਸਮਰਪਿਤ ਆਤਮਘਾਤੀ ਹਮਲਾਵਰ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਸਿਰਫ਼ 10 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਬਰਨਾਲਾ ਕੈਂਪ

ਨੂੰ ਵੀ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਰਾਜੌਰੀ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਲੌਜਿਸਟਿਕ ਅਤੇ ਮੁੜ ਸੰਗਠਨ ਕੇਂਦਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਨੇੜੇ ਸਰਜਲ ਕੈਂਪ, ਜੋ ਸਾਂਬਾ-ਕਠੂਆ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 8 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਜੈਸ਼-ਏ-ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਦੂਰੀ ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਅਤੇ ਤੇਜ਼-ਹਮਲੇ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ

ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਿਆਲਕੋਟ ਨੇੜੇ ਮਹਿਮੂਨਾ ਕੈਂਪ ’ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਸਿਰਫ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਹਿਜ਼ਬੁਲ ਮੁਜਾਹਿਦੀਨ ਦਾ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਸ਼ਮੀਰ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਬਾਗ਼ੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਹੈ।

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਰਾਤ ਭਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਾਰੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ’ਚ ਤਿੰਨ ਨਾਗਰਿਕ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਰੱਖਿਆ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਦਿੱਤੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ 9 ਅੱਤਵਾਦੀ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ’ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਰੱਖਿਆ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 6 ਅਤੇ 7 ਮਈ ਦੀ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਜੰਮੂਕਸ਼ਮੀਰ ’ਚ ਕੰਟਰੋਲ ਰੇਖਾ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਪਾਰ ਚੌਕੀਆਂ ਤੋਂ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਅਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਅਤੇ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ’ਚ ਤਿੰਨ ਮਾਸੂਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਔਰਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਘਰ ਪੁਣਛ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਨਕੋਟ ਖੇਤਰ ’ਚ ਮੋਰਟਾਰ ਗੋਲੇ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ 13 ਸਾਲ ਦੀ ਧੀ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਾਰੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪੁੰਛ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੈਕਟਰਾਂ ’ਚ 9 ਹੋਰ ਨਾਗਰਿਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਸਥਿਰ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੰਮੂ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੰਜ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਰਹਿਣਗੇ। ‘‘ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੰਮੂ, ਸਾਂਬਾ, ਕਠੂਆ, ਰਾਜੌਰੀ ਅਤੇ ਪੁੰਛ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਬੰਦ ਰਹਿਣਗੇ,’’ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਐਕਸ ’ਤੇ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ। ਮਾਨਕੋਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਤੋਂ ਪੁੰਛ ਦੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਘਾਟੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਹਪੁਰ ਸੈਕਟਰਾਂ, ਜੰਮੂ

ਖੇਤਰ ਦੇ ਰਾਜੌਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਲਾਮ, ਮੰਜਾਕੋਟ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਅਤੇ ਉਤਰੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਕੁਪਵਾੜਾ ਅਤੇ ਬਾਰਾਮੂਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕਰਨਾਹ ਅਤੇ ਉੜੀ ਸੈਕਟਰਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਹੱਦ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲਾਂ ਨੇ ਵੀ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮਿਲਣ ਤੱਕ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਜਾਰੀ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਾਰਨਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੂਮੀਗਤ ਬੰਕਰਾਂ ’ਚ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। 22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲਗਾਮ ’ਚ ਹੋਏ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ 26 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ੀ, ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਧੇ ਤਣਾਅ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਜੰਮੂਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਭੜਕਾਹਟ ਦੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ 13ਵੀਂ ਰਾਤ ਸੀ। ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ’ਚ 26 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੈਲਾਨੀ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਬਾਅਦ ਸਖ਼ਤ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦਿਆਂ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰ (ਪੀ.ਓ.ਕੇ.) ਵਿਚ 9 ਅੱਤਵਾਦੀ ਕੈਂਪਾਂ ’ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸਮੂਹ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਅਤੇ ਜੈਸ਼-ਏ- ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਿੰਦੂਰ ਦੌਰਾਨ ਮੰਗਲਵਾਰ ਦੀ ਰਾਤ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਕਈ ਏਅਰਪੋਰਟਾਂ ਤੇ ਹਵਾਈ ਉਡਾਣਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਰਡਰ ਏਰੀਏ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉ ਥੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਰਾਹੀਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਪੁੱਜਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਲਾਂਘੇ ਰਾਹੀਂ 491 ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ’ਤੇ ਬਣੇ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਪੰਸਜਰ ਟਰਮੀਨਲ ਤੇ ਸਾਢੇ 8 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦੋ ਦਰਜਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਪਰੰਤੂ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਾਂਘਾ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜਾਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

SIDHU BROTHERS
ACCOUNTING SERVICE LTD.
- PAYROLL - PERSONAL INCOME TAX - CORPORATE INCOME TAX - GST/HST/WCB
We Also Provide Service to get Transport Authority (NSC#, DOT#, MC#, Single State Registration)
WE SPECIALIZED IN
ACCOUNTING FOR TRANSPORT COMPANIES

Jarnail Singh Sidhu
Cell : 604-808-1148
jsidhu61@gmail.com
TEL : 604-502-9988 FAX : 604-501-9900
Address : 12633-67B Ave. Surrey, BC V3W 1G2

NEWTON DENTURE CLINIC INC.
Web: www.newtondentures.ca | Email: newtondentures@gmail.com
ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ।
ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ
“Over 20 years experience as Denturist”
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੰਦ ਲਵਾਉਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲਗਵਾਏ ਹਨ। ਦੰਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਲਗਵਾਣੇ ਹਨ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਲਵਾਏ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ।
- ਬਲਰਾਜ ਨਾਲ ਅਪਾਇੰਟਮੈਂਟ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਓ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦੰਦ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ ਪਰ ਖਾਣਾ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬਲਰਾਜ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

BALRAJ (REGGIE) GILL
R.D. Bsc. Registered Denturist
ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ 604-590-9747
Surrey #211-8334-128 St. Surrey BC V3W 4G2
(Second floor Khalsa Business Centre)

ਪੰਜਾਬ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਵੇ

ਲੇਖਕ : ਡਾਕਟਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਗਰ ਮਿੱਤਲ

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਆਰ.ਬੀ.ਆਈ.) ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਬੁਲੇਟਿਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਫਿਰ ਤੋਂ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ (ਰੈਮਿਟੈਂਸ) ਦੇਸ਼ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 2024 ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ 129.1 ਅਰਬ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦ (ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ.) ਦਾ 3.4 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦਾ 14.3 ਫ਼ੀਸਦੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਮਾਈ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਲਗਭਗ 30 ਫ਼ੀਸਦੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਹਨ ਜੋ ਉਤਸ਼ਾਹਪੂਰਨ, ਅਨੁਕੂਲਤਾ, ਲਚਕੀਲੇ, ਸਾਧਨ ਭਰਪੂਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਸ ਇਕ ਅੰਕੜੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਕੇ ਹੈ; ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਬੁਣੀ ਗਈ ਇਕ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਨੂੰ 2024 ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ 32,535 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ 56 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਜੀ.ਡੀ.ਪੀ. ਤੋਂ 4.6 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਇਹ ਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਂਡੂ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੀ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਇਕ ਹਨੇਰੇ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਵਾਹ (ਅੰਡਰਕਰੰਟ) ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ- ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ 'ਡੰਕੀ ਰੂਟ', ਬੇਈਮਾਨ ਏਜੰਟਾਂ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਵਧਦੀ ਲਹਿਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਤੇ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਵਾਸ ਲਈ ਇਕ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਹੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਰਗਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦੁਵੱਲੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਵੇ। ਜੋ ਇਕ ਜੀਵੰਤ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰਾ (ਡਾਇਸਪੋਰਾ) ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਤਤਪਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਖੁਦ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨੀਤੀ-ਆਧਾਰਿਤ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਇਕ ਮਾਡਲ ਵਿਚ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਮੋਬਿਲਿਟੀ (ਸਹੂਲਤ ਤੇ ਭਲਾਈ) ਬਿੱਲ, 2024 ਜੋ 1983 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਇਕ ਵਿਆਪਕ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਕੱਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢਾਂਚਾਗਤ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਲਈ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਲੋਂ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰਵਾਸ ਸਿਰਫ਼ ਜੀਵਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਥਾਈ/ਟਿਕਾਊ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਾਲੀ ਰਣਨੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਇਕ ਖਿੜਕੀ

ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਸੰਗਠਨ (ਓ.ਈ.ਸੀ.ਡੀ.) ਦੇ ਮੈਂਬਰ- ਅਮਰੀਕਾ, ਯੂ.ਕੇ., ਜਾਪਾਨ, ਜਰਮਨੀ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਸਮੇਤ ਉੱਚ-ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ 38 ਦੇਸ਼ ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਕਮਾ ਕੇ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰੋਤ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹ ਦੇਸ਼ 2030 ਤੱਕ ਲਗਭਗ 4-5 ਕਰੋੜ ਕਾਰਜ ਬਲ (ਵਰਕ ਫੋਰਸ) ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਅਨੁਸਾਰ 2040 ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ 16 ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਵਧਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ, ਲੋਜਿਸਟਿਕਸ, ਨਿਰਮਾਣ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਕਮੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਲੱਖਣ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਨਿਵੇਸ਼ ਤੇ ਨਿਰਯਾਤ

ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਰਣਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 'ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰੋ' ਪਹੁੰਚ ਪੂੰਜੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸੂਬੇ ਨੂੰ 'ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰੋ' ਪਹੁੰਚ ਅਪਨਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਤਰੀਕਾ ਜੋ ਹੁਨਰਮੰਦ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ, ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਣਨੀਤੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਢਾਂਚਾਗਤ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿਮਾਗੀ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਸੰਭਾਵੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੂਬੇ ਲਈ ਇਕ ਨਵਾਂ ਮਾਲੀਆ ਸਰੋਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪ੍ਰਵਾਸ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਢਾਂਚਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਰੂਟਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜੋਖ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਕਸਰ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਰਣਨੀਤਕ ਕਦਮ

ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮਾਡਲ ਵਜੋਂ ਉਭਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਸੀਬਤ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਇੰਜਣ ਵਜੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਕਾਰਜਬਲ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਾਲ ਰਣਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋੜ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਭਰਪੂਰ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਰਾਜਦੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਬਾਰੇ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਪੇਸ਼ਵਾਰਤਾ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਰ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਣਗੇ।

1. ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਇਕ ਸੰਸਥਾਗਤ ਢਾਂਚਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕ ਸਮਰਪਿਤ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਵਿਭਾਗ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਸਥਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸੰਸਾਰਿਕ ਨੌਕਰੀ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰ ਕੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਦੁਵੱਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਗ ਨਾਲ ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕਸਾਰ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗੀ।
2. ਹੁਨਰਾਂ ਨੂੰ ਗਲੋਬਲ ਮਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰ ਕਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ, ਹੁਨਰ ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਾਵਰਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਮਾਨਤਾ ਲਈ ਗਲੋਬਲ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਸਕੇ।
3. ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰੋ- ਸਿਖਲਾਈ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀਕਰਨ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਅਕਸਰ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 1-2 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੇ ਯੂਰਪ ਲਈ 5 ਤੋਂ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਖ਼ਰਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨਵੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਵਿਧੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਟਾਫਿੰਗ ਏਜੰਸੀ-ਪੇ ਸਿਸਟਮ ਵਰਗਾ ਲਾਗਤ-ਵੰਡ ਮਾਡਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
4. ਮਜ਼ਬੂਤ ਦੁਵੱਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰੋ-ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ, ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹੁਨਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵੀ ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼ ਵਾਂਗ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇ, ਜਿਸ ਨੇ 65 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਸੰਬੰਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ।
5. ਇਕ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਉਦਯੋਗ ਸੰਸਥਾ ਬਣਾਓ-ਇਕ ਰਾਜ-ਪੱਧਰੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਕੌਂਸਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਕੇ ਭਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ, ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਇਕਜੁੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਭਿਆਸਾਂ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਬਣਾਉਣ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਕੰਟਰੋਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਸੁਚਾਰੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
6. ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਲਾਈ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ- ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਿਰਤ ਸੰਗਠਨ (ਆਈ.ਐਲ.ਓ.) ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮਿਆਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਭੁਗਤਾਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ, ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆਵਾਂ ਦੁਵੱਲੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।
7. ਵਾਪਸ ਆਏ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੋ-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਇਕ ਅਨਮੋਲ ਸੰਪਤੀ ਹਨ ਜੋ ਹੁਨਰ, ਬੱਚਤ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਕੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਖੇਤਰੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਲਾਭ ਉਠਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਦੁਨੀਆ ਤੱਕ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਾਕਤ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਟੁੱਟ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਢਾਂਚਾਗਤ ਪ੍ਰਵਾਸ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਬਣਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਹੁਨਰਾਂ ਅਤੇ ਮਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਣਨੀਤਕ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉਭਰ ਕੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਪ੍ਰਵਾਸ ਦਾ ਇਕ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਪੂੰਜੀ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਭੰਡਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹੀ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਰਾਜਦੂਤਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲੀਏ। ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਕਾਰਜ ਬਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਤੱਕ, ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਹਾਣੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ; ਸਾਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਕਾਰਜ ਬਲ ਬਣਨ ਤੱਕ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

-ਲੇਖਕ ਪੰਜਾਬ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਤੇ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੇ ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ (ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਰੈਂਕ) ਵੀ ਹਨ।

SINCE : 2007

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਦਾ 18 ਵਾਂ ਸਾਲ

24 ਘੰਟੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹੋ

www.thepunjabtimes.ca

ਲੇਖ ਅਤੇ ਚਲੰਤ ਮਸਲੇ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ

ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜੋ

It's Time To Grow Your Business
Advertise with us...

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ

: canadianpunjabtimes@gmail.com

Contact : 604-338-7310

ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਅਰਾਜਕ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ

ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (ਡਾ.), ਸੰਪਰਕ: 78883-27695

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਪਾੜਾ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸਮੂਹਿਕ ਸਮਝ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨ, ਤਾਈਵਾਨ-ਚੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਵਾਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ।

ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਅਰਾਜਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਰੂਸ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ ’ਤੇ ਤੀਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਮੰਡਰਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੰਗ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਵਟਣ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਵਿਰੁੱਧ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਲਹਿਰ ਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਹਿਰ ਵੀ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਸੰਸਾਰ ਤਾਕਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪਸਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਸੰਧੀਆਂ-ਸਮਝੌਤੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ। ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਰੋਕ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਪਸਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਯੂਐੱਨ ਦਾ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਰਿਹਾ।

ਯੂਐੱਨ ਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲਸੀ ਵਾਲਾ ਰੋਲ ਰਹਿਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਨੇ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਫੈਲਾਅ ਰੋਕਣ, ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਉਪਯੋਗ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਰਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਯੂਐੱਨ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗਿਰੀ ਕਾਰਨ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਸੰਧੀ (ਐੱਨਪੀਟੀ) ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜੋ 1968 ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਈ ਅਤੇ 1970 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਪੰਜ ਪਰਮਾਣੂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਰਹਿਤ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਪੰਜ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਉੱਤੇ ਇਜਾਰੇਦਾਰੀ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪਰਮਾਣੂ ਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਯੂਐੱਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਨੀਤੀ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਯੂਐੱਨ ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ।

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਪਰਮਾਣੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਸੰਧੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ 1995 ਵਿੱਚ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉੱਤੇ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਪਰਮਾਣੂ ਅ-ਪਸਾਰ ਸੰਧੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਫੈਲਾਓ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਨਿਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਧੀ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਠੰਢੀ ਜੰਗ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਸੰਘ ਦੇ ਖਿੰਡਾਅ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਲ ਗਏ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹਾਵੀ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਇਰਾਕ, ਸੀਰੀਆ ਆਦਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਯੂਐੱਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈ।

ਹੁਣ ਟਰੰਪ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਬਦਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨਮਾਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਰੁਖ਼ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਨਮਾਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਅਮਲ ਚਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਅੰਦਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਅੱਡੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਾਟੋ ਗੁੱਟ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਲਈ ਯੂਐੱਸਏਡ ਏਜੰਸੀ ਵੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਖਿੰਡਾਓ ਮਗਰੋਂ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਾ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਜਟ ਘਟਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਪਾਸੇ 86% ਸਕੀਮਾਂ ਦੇ ਫੰਡ ਘਟਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਾਟੋ ਮੁਲਕਾਂ ਉੱਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫ਼ੌਜੀ ਖ਼ਰਚੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਂਝ, ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਫਸੇ ਨਾਟੋ ਮੁਲਕ ਹੁਣ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਰੱਖਿਆ ਖ਼ਰਚੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੇ।

ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਲਗਾਤਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਰਜ਼ਈ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰ 32 ਖਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਫੌਜੀ ਬਜਟ 988 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਤ ਮਾੜੀ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਜਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਖੋਜ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿਚ ਚੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਚੀਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀਕਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਨਾਟੋ ਦੇ ਫੌਜੀ ਅੱਡਿਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਟੋ ਦਾ ਬਜਟ ਘਟਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਹੈ। ਉਧਰ, ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਖਰਚੇ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਲਈ ਬਜਟ ਉਪਰ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਟੈਰਿਫ ਵਧਾਉਣ ਰਾਹੀਂ ਖਜ਼ਾਨਾ ਭਰਨ ਅਤੇ ਦਰਾਮਦਾਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਟੈਰਿਫਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 2 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਟੈਰਿਫ ਲਾਏ ਹਨ, ਉਹ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਦੇਸ਼ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਭੁੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਰਿਫਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੈਰਿਫਾਂ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਹਾਹਾਕਾਰ ਮੱਚ ਗਈ ਹੈ। ਟੈਰਿਫ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਮਰੀਕਾ ਜੰਗੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਪੈਂਟਾਗਨ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨਾਟੋ ਤੋਂ ਪਿਛਾਂਹ ਹਟਣ ਨਾਲ ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਸਤਰੀਕਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਜਾਪਾਨ ਮਿਲਟਰੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਬੰਬਾਂ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਰਾਨ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਜੰਗੀ ਘੁਰਕੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਵਾਲੇ ਮੁਲਕਾਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਅਤੇ ਫਰਾਂਸ ਵੱਲੋਂ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਛਤਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਰਹੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਬਦਲ ਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ- ਯੂਐੱਨ, ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਸਥਾ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ, ਵਾਤਾਵਰਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਦਿ ਛੱਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰ ਅਰਾਜਕਤਾ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਉਂ ਟਰੰਪ ਦੇ ਟੈਰਿਫਾਂ ਦੀ ਜੰਗ ਪੂਰੀ ਸੂਰੀ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਜੰਗ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੀਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਟੈਰਿਫ ਜੰਗ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰਬਾਂ ਡਾਲਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਟੈਰਿਫ ਜੰਗ ਲੜਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਦਮਗਜ਼ੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ, ਪਿਛਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿਚ ਚੀਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਚੀਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਵਪਾਰਕ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਚੀਨ ਦੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ’ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ; ਇਕੱਲੇ ਚੀਨ ਉਪਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਅਰਥਚਾਰੇ ਉੱਪਰ ਵੀ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਸਾਮਰਾਜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਪਾੜਾ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਉਪਰ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਧ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਟਰੰਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਬਹੁਪੱਖੀ ਸਮੂਹਿਕ ਸਮਝ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ, ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਫਲਸਤੀਨ, ਤਾਈਵਾਨ-ਚੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਵਾਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ। ਟੈਰਿਫ ਲਾਉਣ ਸਮੇਂ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਅੰਦਰ ਬਹੁਸੰਮਤੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਅਰਾਜਕਤਾਵਾਦੀ ਵਿਹਾਰ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੌੜਾ ਸੁਆਦ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਆਪ ਹੁਦਰੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਨਾ ਪਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਅਮਨ ਲਈ ਵੱਡਾ ਖਤਰਾ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਵਧਾਰੇ ਲਈ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਂਝਾ ਮੋਰਚਾ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਫੌਰੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ,
(lawnmower)
ਵਾਸ਼ਰ ਡਰਾਇਰ, ਮਿਕਸੀ,
ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਵਾਜਬ ਰੇਟ ਤੇ
ਠੀਕ ਕਰਵਾਓ

REPAIR & SERVICES
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
604-773-7258(ਸਰੀ)

NOW HIRING
Carpenter,
full time work permanent
Duties: Construct, installs, and repairs wooden structures.
1 year carpentry experience needed,
No formal language requirement
$35 per hour
Job is in Surrey, BC
Natt Star Homes Ltd.
Address: 14257 Park Drive Surrey, BC V3R5P1
Email: Setforfuture@gmail.com

ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀ

ਸਿਆਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਅਣਸੁਲਝੇ ਸਵਾਲ

ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਸੰਪਰਕ: 98151-15429

ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮੁੜ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਵੱਲ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਉੱਪਰ ਮੁੜ ਨਵੇਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਵੱਲ ਨੂੰ ਵਧਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੰਕਟਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਲਝਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕਜੁਟ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਪਾਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੇ, ਪਰ ਇਹ ਉਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਹੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨਾਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਪਾਣੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਅੰਦਰਲੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਣਾਉਣਾ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਣਸਰਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੋਣੀ ਅਤੇ ਅਣਹੋਣੀ ਡੂੰਘੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਿਆਸਤ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਮੁਫ਼ਾਦਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਝਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਅਜਿਹੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕਈ ਤ੍ਰਾਸਦੀਆਂ ਵੀ ਹੰਢਾਉਣੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਖ਼ੂਨ ਵੀ ਵਹਿਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ ਸਿੰਧ ਜਲ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਿਆਈ ਮਸਲਿਆਂ ਉੱਪਰ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਈ ਮੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮੁੜ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਰਾਜਨੀਤਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਹੋਈਆਂ ਸੰਧੀਆਂ/ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਖੱਪਿਆਂ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਨਾਲ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਪਰਤ-ਦਰ-ਪਰਤ ਫਰੋਲਿਆ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਪੰਜਾਬ ਰਿਵਰ ਵਾਟਰਜ਼ ਡਿਸਪਿਊਟ ਇਨ ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਆ' ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਮੁੱਲਵਾਨ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਅਜੋਕੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬੇਹੱਦ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਰਿਪੇਅਰੀਅਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਹੋ ਕੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਹੱਕਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਥਾਨ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਲਝਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕਾਰਜ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰ ਨੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਤ੍ਰਾਸਦੀਆਂ ਉਪਜਾਈਆਂ ਹਨ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਵੋਟ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਕਿਸਾਨੀ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ ਦੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਬੰਧੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਰੇੜਕੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਨਵੇਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਪਾਵੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਬੰਧਾਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫੈਡਰਲਿਜ਼ਮ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਵਿਵਾਦ ਉਤਪੰਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਖਟਾਸ ਹੀ ਆਈ ਹੈ।

ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਨ 1947 ਤੋਂ 1979 ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡਦਿਆਂ ਸਿਆਸੀ ਚਿੰਤਕ ਪ੍ਰੋ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹਟਾ ਕੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। 1966 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਤਾਂ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਐਵਾਰਡ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਸਾਲ 1981 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਘੇਰਾ ਤਿੰਨ ਧਿਰਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਐੱਸ.ਵਾਈ.ਐੱਲ. ਨਹਿਰ ਰੋਕੋ ਅੰਦੋਲਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫੈਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਕਟਾਂ ਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜੀਵ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤਾ, ਇਰਾਡੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰਿਪੋਰਟ, ਟਰਮੀਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ 2004, ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਿਲ 2016 ਆਦਿ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ, ਸਿਆਸੀ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਾਪਤ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਤੋਂ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚਲੀਆਂ ਗੁੰਝਲਾਂ, ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਹੋਏ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫਰੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੁਖਾਂਤਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਢੰਗ ਤਰੀਕਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਉੱਤੇ ਪਏ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸੰਕਟਗ੍ਰਸਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਖੰਘਾਲਦਿਆਂ ਕਈ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਦੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਮਾਸੁਆਸੀ.ਆਰ. ਅਈਅਰ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿਚਲੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੇਖਕ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਹਾਅ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਹਟ ਕੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੱਲ ਨਵੇਂ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜਨਮ ਦੇਣਗੇ। ਸਾਲ 1981 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤਹਿਤ ਹੋਏ ਤਿੰਨ ਧਿਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਦਰਅਸਲ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਨਾ ਤਾਂ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਸੂਬਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਰਾਜ। ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਿਆਸੀ ਤੂਫ਼ਾਨ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਉਭਾਰ ਆਇਆ। ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਟਰਮੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਐਗਰੀਮੈਂਟਸ ਬਿਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਟਰਾਂਸਫਰ ਆਫ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਿਲ 2016 ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪੇਚੀਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਲ 2022 ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਨਾਲ ਵੀ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਅਗਾਂਹ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਪੁੱਟਿਆ ਗਿਆ। ਉਂਜ, ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਆਖੀ ਜਾਂਦੀ ਗੱਲ 'ਇੱਕ ਵੀ ਬੂੰਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂਗੇ,' ਹਰੇਕ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪਸੰਦੀਦਾ ਸਤਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਸਿਰ ਉੱਤੋਂ ਲੰਘ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਹਾਅ ਉੱਪਰ ਤਾਲੇ ਲਗਾਉਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ।

ਪਾਣੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਝਗੜਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਸ ਦੁਖਦੀ ਰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਰਥਿਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹੱਲ ਨੇੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉੱਪਰ ਰਿਪੇਰੀਅਨ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸੋਚ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਆਉਂਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਹਕੀਕਤ ਹੈ ਕਿ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਝਗੜਾ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਸਾਨੀ ਅੰਦਰ ਰੋਹ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੇ ਸੰਦਰਭਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁੜ ਸਾਰਥਿਕ ਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਆਸੀ ਇੱਛਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਸੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਬਲਾਕ ਧਰਤੀ ਹੇਠਲਾ ਪਾਣੀ ਲਗਪਗ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਫੈਡਰਲ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਰਾਜਸੀ ਵਿਰੋਧਾਂ ਤੇ ਇੱਛਾਵਾਂ ਵਿਚਲੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਉਲਝੀ ਤਾਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਰਖਵਾਲੇ ਦੱਸਣ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਮਾਰਨ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਪਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਹੁੰਚ

ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਸਰਬ ਪਾਰਟੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੈਸ਼ਨ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਇਕ ਬੂੰਦ ਵੀ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ ਉੱਥੇ ਹੀ ਭਾਖੜਾ ਬਿਆਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਬੋਰਡ (ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ) ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਦੀ ਵੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ-ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਹ ਨੌਵਾਂ ਮਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1966 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅੱਠ ਮਤੇ ਪਾਸ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਆਖ਼ਰੀ ਮਤਾ 2023 ਦੇ ਅਕਤੂਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫ਼ਿਲਹਾਲ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਮਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇਕ ਬੂੰਦ ਵੀ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ 4000 ਕਿਊਸਿਕ ਪਾਣੀ ਮਨੁੱਖੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਸਦਨ ਨੇ ਡੈਮ ਸੇਫਟੀ ਐਕਟ 2021 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਡੈਮਾਂ ਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਡੈਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਤਲੁਜ, ਰਾਵੀ ਤੇ ਬਿਆਸ ਦਰਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਪੰਜਾਬ 'ਚੋਂ ਵਗਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਸੰਨ 1981 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਗਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੇ ਅਸਲ 'ਚ ਉਪਲਬਧ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫ਼ਰਕ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਇਕ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਦਨ ਨੇ ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ। ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ ਦੀਆਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ ਦਾ ਮੁੜ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਦਨ ਨੇ ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੰਨ 1981 ਦੀ ਸੰਧੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਮਿਲੇਗਾ। ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ ਇਕ ਸੂਬੇ ਦਾ ਪਾਣੀ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋਣਗੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਕੇ ਕੇਂਦਰ, ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਬੀਬੀਐੱਮਬੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਏਦਾਂ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਵਾਜਬ ਤੇ ਦਰੁਸਤ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮਸਲਾ ਰਿੜਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਲ-ਬੈਠ ਕੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ।

ਦਹਿਸ਼ਤੀ ਹਮਲੇ ਅਤੇ ਲਾਸ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਹੁੰਦੀ ਘਿਣਾਉਣੀ ਸਿਆਸਤ

ਲੇਖਕ : ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਮਹਿਮੂਦਪੁਰ

22 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਨੇੜੇ ਬੈਸਰਨ ਵਿਚ, ਜੋ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਕਾਰਨ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ 'ਮਿੰਨੀ ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ' ਵਜੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵੱਲੋਂ 26 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦੇਣ ਦੀ ਜਿੰਨੀ ਵੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਚੌਵੀ ਹਿੰਦੂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਈਸਾਈ ਸੈਲਾਨੀ ਅਤੇ ਇਕ ਸਥਾਨਕ ਖੱਚਰ ਵਾਲਾ ਸਈਅਦ ਆਦਿਲ ਹੁਸੈਨ ਸ਼ਾਹ ਵੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਘਿਣਾਉਣੀ ਹੈ ਹੁਕਮਰਾਨ ਭਗਵਾ ਬਰਗੇਡ ਦੀ ਫਿਰਕੂ ਸਿਆਸਤ ਜੋ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫ਼ਰਤ ਫੈਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਫਾਸ਼ੀਵਾਦੀ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਹਿੰਸਕ ਮਾਹੌਲ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦਾ ਧਰਮ ਪੁੱਛ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹੋਣ, ਪਰ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ.-ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੰਤਰ 'ਧਰਮ ਪੁੱਛਣ' ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫਿਰਕੇ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਦਾ ਹਮਾਇਤੀ ਦੱਸਣ ਦੀ ਘਿਣਾਉਣੀ ਖੇਡ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੈਟਫਾਰਮਾਂ ਉੱਪਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿੰਨੀ ਡੂੰਘੀ ਨਫ਼ਰਤ ਫੈਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਨਮੂਨਾ ਇਹ 'ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ' ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ: ਆਜ ਸੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ ਜੋ ਉਨਹੋਨੇ ਕੀਯਾ/ਨਾਮ ਪੂਛੋ, ਪੇਟ ਪਰ ਲਾਤ ਮਾਰੋ/ਨਾਮ ਪੂਛੋ, ਕਾਮ ਸੇ ਨਿਕਾਲੋ/ਨਾਮ ਪੂਛੋ, ਸਮਾਨ ਮਤ ਖ਼ਰੀਦੋ/ਨਾਮ ਪੂਛੋ, ਟੈਕਸੀ ਕੈਂਸਲ ਕਰੋ/ਨਾਮ ਪੂਛੋ, ਔਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇ ਬਹਿਸ਼ਕਾਰ ਕਰੋ/ਏਕ ਸੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੋਗੀ/ਲੇਕਿਨ ਨਤੀਜੇ ਬਹੁਤ ਅੱਛੇ ਆਏਂਗੇ। ਵਪਾਰੀ 'ਬਾਬਾ' ਰਾਮਦੇਵ ਦਾ 'ਸ਼ਰਬਤ ਜਹਾਦ' ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੰਨੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਗਵਾ ਲਸ਼ਕਰਾਂ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਮੋਰਚੇ ਮੱਲੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਇਹ ਕਾਂਡ ਵਾਪਰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਮੋਦੀ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ, ਸਮੁੱਚੀ ਭਗਵਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੇ ਵੀ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ 'ਰੁਝੇਵੇਂ' ਛੱਡ ਕੇ 'ਸਰਹੱਦ ਪਾਰਲੇ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ' ਵਿਰੁੱਧ ਕਮਰ ਕੱਸ ਲਈ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਕਾਂਡ ਪਿੱਛੇ 'ਟੀ.ਆਰ.ਐੱਫ.' (ਦੀ ਰਜ਼ਿਸਟੈਂਸ ਫਰੰਟ) ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਜੋ ਕੱਟੜ ਇਸਲਾਮਿਕ ਧੜੇ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤਾਇਬਾ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਓਹਲਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ। ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰ ਜਾਂ ਛੇ 'ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ' ਨੇ ਫ਼ੌਜੀ ਭੇਸ ਧਾਰ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ 'ਰਜ਼ਿਸਟੈਂਸ ਫਰੰਟ' ਵੱਲੋਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਡੂੰਘਾਈ ਵਿਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗ ਗਿਆ ਕਿ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਨ ਅਤੇ ਦੋ ਸਥਾਨਕ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ, ਅਨੰਤਨਾਗ ਦੇ ਆਦਿਲ ਗੁਰੀ ਅਤੇ ਪੁਲਵਾਮਾ ਦੇ ਅਹਿਸਾਨ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ? ਇਸ ਬਹਾਨੇ ਹੁਣ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਉੱਪਰ ਬੁਲਡੋਜ਼ਰ ਚਲਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਜੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਐਨੀਆਂ ਹੀ ਕਾਰਜ-ਕੁਸ਼ਲ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਕਾਂਡਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ ਤਾਂ ਪਹਿਲਗਾਮ ਜਾਂ ਪੁਲਵਾਮਾ ਵਰਗੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਕਦਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦੀਆਂ? ਪੁਲਵਾਮਾ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫ਼ਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਰੰਟਲਾਈਨ ਰਸਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਛਾਣਬੀਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਏਜੰਸੀਆਂ ਕੋਲ ਹਮਲੇ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਦੀਆਂ 13 ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਨ। ਫਿਰ ਹਮਲਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਜੇ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕੁਝ ਸੂਹ ਮਿਲ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 'ਸਰਹੱਦ ਪਾਰੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ' ਨੇ ਘੁਸਪੈਠ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੁਝ ਹੋਟਲਾਂ ਦੀ ਛਾਣਬੀਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਸੰਭਾਵੀ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੇਸ਼ਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ? ਐਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਗਏ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ? ਕੀ ਹਮਲੇ ਹੋਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲਾਸ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਭਾਜਪਾ ਘਿਣਾਉਣੀ ਸਿਆਸਤ ਕਰ ਸਕੇ? ਕੀ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਉੱਪਰ ਮੜ੍ਹ ਕੇ ਭਗਵਾ ਹਕੂਮਤ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਂਡ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੀ ਕਿਉਂ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਕਤਲੇਆਮ 'ਹਿੰਦੂ ਅੱਤਵਾਦ' ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਸੈਕਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਮੈਡੇਲੀਨ ਅਲਬਰਾਈਟ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਦੀ ਮਾਈਟੀ ਅਤੇ ਦੀ ਅਲਮਾਈਟੀ' ਦੀ ਆਦਿਕਾ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਿੱਲ ਕਲਿੰਟਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚਿੱਠੀ ਸਿੰਘਪੁਰਾ ਵਿਚ 38 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਲਈ 'ਹਿੰਦੂ ਅੱਤਵਾਦੀ' ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ?

ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਆਪਣੀ ਖ਼ਸਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਖਾਉਤੀ ਮਾਹਰਾਂ (ਸਾਬਕਾ ਫ਼ੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਆਪੇ ਬਣੇ 'ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਹਰਾਂ') ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਇਹ ਜਨੂੰਨ ਭੜਕਾਉਣ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ 'ਸਰਜੀਕਲ ਸਟਰਾਈਕ' ਕਰਨ ਦੇ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਸੱਦੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਨਾਂ ਲਏ ਬਗ਼ੈਰ ਸਖ਼ਤ ਤੋਂ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੇ ਸੁਰਖਿਅਤ ਅੱਡੇ ਮਿੱਟੀ 'ਚ ਮਿਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਵਜ਼ਾਰਤ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਜਾ ਰਿਹਾ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀ ਬੰਦ ਕਰਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਣ ਵਰਗੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਯੂ ਟਿਊਬ ਚੈਨਲਾਂ ਉੱਪਰ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਕਾਂਡ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਤਾਕਤਾਂ ਨਾਲ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਰਾਜ ਕੱਟੜ ਇਸਲਾਮੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਤਪਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਠੋਸ ਸਬੂਤਾਂ ਨਾਲ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਖੇੜਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਪੈਂਤੜਾ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਹੋਰ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਸਿੰਜਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਉੱਪਰ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨਾਲ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਹਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਹੋਰ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਫ਼ੌਜੀ ਛਾਉਣੀ ਬਣਾਏ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੂਰਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੂਹੀਆਤੰਤਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ 'ਚ ਅਸਫ਼ਲ ਕਿਉਂ ਰਿਹਾ? ਇਸ ਲਈ ਕੌਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਦੇ ਐਲਾਨਾਂ ਦੇ ਕੰਨ-ਪਾੜਵੇਂ ਸ਼ੋਰ ਹੇਠ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਬੇਹੱਦ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕੱਟੜ ਇਸਲਾਮਿਕ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲਣ-ਪੋਸਣ 'ਚ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੌੜੇ ਮੁਫ਼ਾਦਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ 'ਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੁਕਮਰਾਨ ਜਮਾਤ ਦੀ ਲੋਕ-ਦੁਸ਼ਮਣ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤ ਵੱਲੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ, ਅਤੇ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ.-ਭਾਜਪਾ ਹਕੂਮਤ ਵੱਲੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬਦਲ ਕੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਨਿਆਰੀ ਹਸਤੀ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਹਰਗਿਜ਼ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਗਾਨਗੀ ਅਤੇ ਅਲਹਿਦਗੀ ਵੱਲ ਧੱਕਿਆ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਕਾਂਡਾਂ ਪਿੱਛੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸਿਰਜ ਕੇ ਭਗਵਾ ਹਕੂਮਤ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਨਾ ਮੋਦੀ-ਸ਼ਾਹ ਵਜ਼ਾਰਤ ਨੇ ਮਨੀਪੁਰ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ 'ਚ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ, ਨਾ ਹੁਣ ਇਹ ਆਪਣੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੀਤੀ ਵੱਲੋਂ ਮਚਾਈ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣਗੇ। ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਚ ਕੋਤਾਹੀ ਦਾ ਠੀਕਰਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਰਕਾਰ ਸਿਰ ਭੰਨਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਦਕਿ ਇਹ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ 2019 'ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਥੋਪੇ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ 2019 'ਚ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਦਾ ਲੱਕ ਤੋੜ ਕੇ ਇਸਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਮਸਲਾ 'ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਹੱਲ' ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਯੁਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਡੰਗੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਕੂਮਤੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਨਸ਼ਿਆਏ ਹਿੰਦੂ ਜਨੂੰਨੀ ਟੋਲੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਇਹ ਜਸ਼ਨੀ ਐਲਾਨ ਕਰਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ਘਾਟੀ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਪਲਾਟ ਖ਼ਰੀਦ ਸਕਣਗੇ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀਅਨ ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣਗੇ। ਸੰਘ ਬਰਗੇਡ, ਜੋ ਆਰਥਕ-ਸਮਾਜਿਕ ਬੇਚੈਨੀ 'ਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਰ ਮਸਲੇ ਨੂੰ 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ' ਦਾ ਮਸਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਸਟੇਟ ਦੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਤਾਕਤ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਕੁਚਲਣ ਦਾ ਸ਼ੁਕੀਨ ਹੈ, ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੀ 'ਸ਼ਾਂਤੀ' ਦੇ ਭਰਮਾਏ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਮੁੱਲ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗਵਾ ਕੇ ਤਾਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਉੱਥੇ ਨੇੜੇ-ਤੇੜੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਟੁਕੜੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ 'ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ' ਹਮਲੇ ਵਧੇ ਹਨ। ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕੜੀ ਹੈ। ਕੀ ਇਸਦੀ ਮੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਆਰ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸਨੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਕੇ ਖ਼ਤਰੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਧੱਕਿਆ, ਜਾਂ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਉੱਥੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਂਡ ਵਾਪਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ 'ਚ ਇਸਦਾ ਲਾਹਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ?

ਹਰ ਅਮਨਪਸੰਦ ਇਨਸਾਨ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਘਿਣਾਉਣੇ ਜੁਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਖ਼ੂਨੀ ਚਿਹਰੇ ਬੇਪਰਦ ਹੋਣ। ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਹੇ ਚਿੱਠੀਸਿੰਘ ਪੁਰਾ ਹੋਵੇ, ਗੋਧਰਾ ਅੱਗਜ਼ਨੀ ਕਾਂਡ, ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਉੱਪਰ ਹਮਲਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੁਲਵਾਮਾ, ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਇਹੀ ਵਾਪਰੇਗਾ। ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲਾਹਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਭਗਵਾ ਬਰਗੇਡ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ/ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੁੱਦਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਲਵੇਗਾ। ਪਰ ਜੋ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਅਸਲ ਮੁਜਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬੇਪਰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਬੇ-ਹੱਲ ਰਹੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਜੰਗਬਾਜ਼ ਪ੍ਰਚਾਰ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੋਹਾਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। 'ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਿਤ' ਦੋਹਾਂ ਹਕੂਮਤਾਂ ਲਈ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਆਰਥਕ ਤੇ ਹੋਰ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਕਾਰਗਰ ਸੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਖ਼ੂਬੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਨੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਡੂੰਘੀ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੀ ਮਹਿਮਾਨਨਿਵਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਕਟ ਦੀ ਘੜੀ ਦਿਖਾਈ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਸਲਾਹਿਆ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੰਘ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਤੰਤਰ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਫ਼ਰਤ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਬੇਸ਼ਰਮੀਂ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਪਰ ਜਿਨਸੀ ਹਿੰਸਾ ਵਾਲੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹਨ। ਮੁਲਕ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਚੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉੱਪਰ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬੇਹੱਦ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੁਲਵਾਮਾ ਹਮਲੇ 'ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਸਮਾਨੀ ਹਮਲਿਆਂ, ਮਕਾਨ ਖ਼ਾਲੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਗ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਦਾ ਠੱਪਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀਨਗਰ ਆਧਾਰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਥੇਬੰਦੀ, ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੱਤਰਾਖੰਡ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਵਿਚੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 600 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 700 ਫੋਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਹੋਸਟਲਾਂ ਜਾਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਫਿਰਕੂ ਅਨਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਭੰਨਦੇ ਹੋਏ ਗੰਦੀਆਂ ਗਾਹਲਾਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਨੋਂ ਮਾਰਨ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਕੀਆਂ ਤੋਂ ਭੈਭੀਤ ਇਹ ਲੜਕੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੱਦਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਊਜ਼ ਰੂਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਵਹਿਣ 'ਚ ਵਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਜਿਹੀ ਨਾਜ਼ੁਕ ਘੜੀ ਅਤਿਅੰਤ ਸੂਝ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਂਦਿਆਂ ਭਾਜਪਾ-ਸੰਘ ਦੀ ਪਾਟਕ-ਪਾਊ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਗੁਆਂਢੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਹੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੀਤੀ ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ।

ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ

ਲੇਖਕ : ਬਿੱਟੂ ਅਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਰਮਨ

ਜੋ ਵਹਿਸ਼ੀ ਕਤਲ ਏ ਆਮ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਦੀ ਚ, ਹੋਇਆ ਅਤਿ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਏ ! ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਮੁਹੱਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਬੜਾ ਕਸ਼ਟਮਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਭੈਣ ਲਾਸ਼ ਕੋਲ ਬੈਠੀ ਵਿਰਲਾਪ ਕਰ ਰਹੀ ਏ ! ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਾਰਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਹੈ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਓਹ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਦੀ ਹੋਵੇ ! ਧਰਮ ਪੁੱਛ ਕੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਰਿੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਟੀਆਂ ਪੜਾਉਣਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਈ ਨੇ ! ਜਦੋਂ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਗੰਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਵੈਣ ਪੈਂਦੇ ਕਹਿਣਗੇ ! ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਹਿੰਦੂ ਸਿੱਖ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜਿੰਨਾਂ ਸਿਵਿਆਂ ਤੇ ਮੰਡੇ ਸੇਕਣੇ ਨੇ !

ਜੋ ਨਫ਼ਰਤ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਸਾਡੇ ਖੋਪੜ ਚ, ਤੁੰਨ ਰਹੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋ ਪਰੇ ਦਿਮਾਗ਼ ਦੇ ਕਵਾੜ ਖੋਲ ਕੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਏ ! ਇਹ ਘਟਨਾ ਐਨ ਓਦੋਂ ਵਾਪਰੀ ਏ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਨਿੱਕਾ ਸਰਪੰਚ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੇ ਹੈ ! ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਉੱਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੇ ਡੀ ਵੈਂਸ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਗਾੜੀ ਮੁਰਤਾਂ ਖਿਚਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਚ, ਧਰਮ ਪੁੱਛਕੇ ਗੋਲੀਆ ਮਾਰੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ! ਹੁਣ ਉਹ ਟਵੀਟ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਾਸ਼ ਮੈ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਨਾ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਅਣਹੋਣੀ ਟੱਲ ਜਾਂਦੀ ! ਬੱਸ ! ਪਰ ਤੁਰ ਗਿਆ ਨੂੰ ਕੌਣ ਮੋੜੇਗਾ ਤੇ ਬਚੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਕੌਣ ਭਰੇਗਾ !

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕੁਝ ਵਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਲਿੰਟਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੇ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਚਿੱਟੀ ਸਿੰਘਪੁਰਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੰਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਿਗਲ ਗਈ ਸੀ ! ਫ਼ਰਕ ਓਦੋਂ ਏਨਾਂ ਸੀ ਕਿ ਗੋਲੀ ਧਰਮ ਪੁੱਛ ਨਹੀਂ ਸਰੂਪ ਵੇਖ ਕਿ ਮਾਰੀ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖੀ ਸਰੂਪ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਸਨ !

ਏਸੇ ਤਰਾਂ ਹੀ ਅਸਟਰੇਲੀਅਨ ਪਾਦਰੀ ਸਟੀਫਨ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾ ਜਿੰਓਦਿਆਂ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ! ਮਣੀਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇਸਾਈ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਵਸਤਰ ਕਰਕੇ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਘੁਮਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸਾਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਜਿੰਓਦੇ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ! ਭਾਵ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਹਿਸ਼ੀ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ, ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਗਾਇਬ ਹੈ ਧਰਮ ਦਾ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ! ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੱਤਵਾਦ ਹੈ ! ਕਿਓਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਆਸਥਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਖ਼ਸ ਐਸਾ ਭਿਅੰਕਰ ਕਰਮ ਕਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ !

ਖੈਰ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਇਸਾਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀਨ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਕਿਓ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨਸਾਨ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਵੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਕਲੰਕਿਤ ਚਿਹਰਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ! ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦਾ ਗੋਦੀ ਮੀਡੀਆ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਫ਼ਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਗੰਦਾ ਨਾਚ ਨੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰਾਜਨੇਤਾ ਲਾਸ਼ਾਂ ਤੇ ਮੰਡੇ ਸੇਕਣ ਚ, ਰੁਝੇ ਹੋਏ ਨੇ ! ਧਰਮ ਪੁੱਛ ਕੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦਾ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਕਿਓ ਨਹੀ ਦਸਦੇ ਕਿ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਚ, ਅੱਧਿਓ ਵੱਧ ਸੋਲਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ ! ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿ ਧਰਮ ਦੱਸ ਕਿ ਗੋਲੀ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਦਸ ਬੰਦੇ ਬਾਕੀ ਸੋਲਾਂ ਬੰਦੇ ਈ ਨਹੀਂ ! ਆਹ ਸਿਆਸਤ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਆ ! ਚੇਤਾ ਆ ਗਿਆ ਫਲਸਤੀਨ ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਗਾਜ਼ਾ ਪੱਟੀ ਨੇੜੇ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰ ਗਈ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹੇ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਸਰ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕ ਮਰੇ ? "ਕਹਿੰਦਾ ਜੀ ਤੇਰਾਂ ਬੰਦੇ ਤੇ ਪੰਜ ਯਹੂਦੀ ਮਰਗੇ" ! ਇਹ ਆ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਇੱਕ ਫਿਰਕੇ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ !

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ

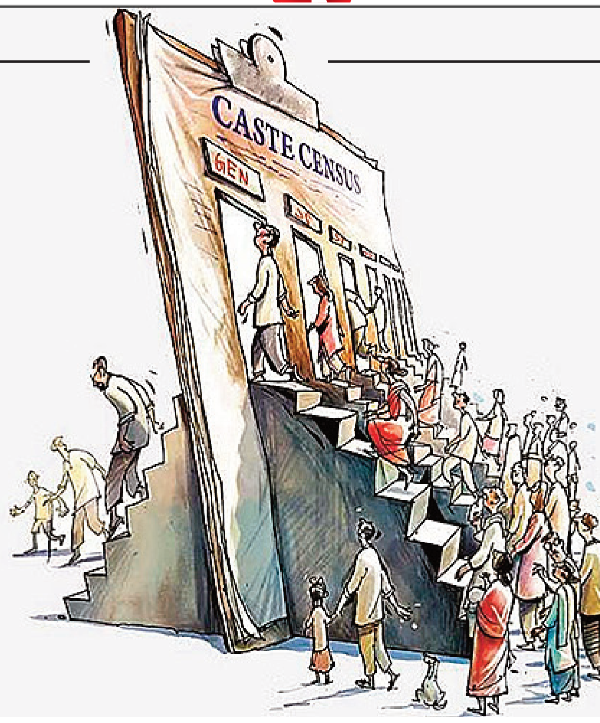

ਇਸ ਪਿਛੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੀ ਹੈ ਸਿਆਸਤ?

ਲੇਖਕ : ਅਪੂਰਵਾਨੰਦ
ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।...

ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਇਸ ਦੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਤੋਂ ਉਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੋ ਭਾਜਪਾ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਖੁਦ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੇ ਐਲਾਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਐਲਾਨ ਪਹਿਲਗਾਮ ਵਿੱਚ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇਕ ਅੱਤਵਾਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਉਤੇਜਨਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਨਫ਼ਰਤ ਭੜਕ ਉੱਠੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਥਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਹੋਏ। ਪਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਲੋਕ ਇਹ ਵੀ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੇ ਕਿ ਆਖ਼ਰ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਪੁੱਛ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਮ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਹਟਾ ਸਕਣ।ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਚਤੁਰਾਈ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਲੋਕ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।ਹੁਣ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਸਮਰਥਕ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹਨ।ਇਸ ਐਲਾਨ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਗਾਮ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪੋਸਟਰ ਜਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ: "ਧਰਮ ਪੁੱਛਿਆ, ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ।" ਇਸ ਇੱਕ ਪੋਸਟਰ ਨਾਲ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲੀ । ਇਸ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ ਉਹ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਸੱਚਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਜਾਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਰਮ ਪੁੱਛ ਕੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਜਾਤੀ ਪੁੱਛ ਕੇ। ਪਰ ਹੁਣ ਉਹੀ ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਤੀ ਪੁੱਛਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਜਿਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ "ਸ਼ਹਿਰੀ ਨਕਸਲੀ" ਕਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ਜਾਤੀ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਵਣ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਲੱਭ ਰਹੇ ਹਨ।"ਵੰਡੇਗਾ ਤਾਂ ਕੱਟੇਗਾ" ਅਤੇ "ਇੱਕ ਹਨ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ" ਵਰਗੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਭਾਜਪਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਅਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜਾਤੀ ਦੀ ਪਛਾਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ "ਫੂਲੇ" ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਸੂਚਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਨੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਕੂਲੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹਟਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪਾਠਕ੍ਰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।ਇਹ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ, ਉਸੇ ਦਿਨ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਖਬਰ ਛਾਪੀ ਕਿ ਐਨਸੀਈਆਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਸਥਿਰ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਇਹ ਕੋਈ ਦਮਨਕਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਥਿਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ।ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਗਠਨ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈਮਸੇਵਕ ਸੰਘ (ਆਰਐਸਐਸ) ਦਾ ਦੋਮੂੰਹਾਪਣ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਣਗੇ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਉਹ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਆਰਐਸਐਸ ਜਾਤੀ ਵਿਰੋਧੀ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਾਂਧੀ ਵਰਗਾ ਸਾਹਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਫਿਰਕੂਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਕਾਰਨ ਗਾਂਧੀ 'ਤੇ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਸਨ।ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਏਕਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਸਿਆਸੀ ਫੈਸਲੇ ਜਾਤੀਗਤ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।

2013-14 ਵਿੱਚ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਨਾਇਕ ਕਹਿਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਿਛੜੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਜਾਤੀਗਤ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।ਪਿਛੜੀਆਂ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਜਾਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਗਠਜੋੜ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਵਾਲੀ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਿੰਦੂਤਵਵਾਦੀ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਭਾਜਪਾ ਜਾਤੀ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਨੂੰ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ ਉਠਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਹਿੰਦੂਤਵਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜਾਤੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਉਹ ਇੱਕ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।ਭਾਜਪਾ ਜਾਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਤਾਂ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਸ ਹਿੰਦੂਪਣ ਦਾ ਭਰਮਲੋਕ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਰਐਸਐਸ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਛਤਰੀ ਹੇਠ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਹਨ, ਕੋਈ ਜਾਤੀ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਭਵਰ ਮੇਘਵੰਸ਼ੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਆਰਐਸਐਸ ਦਾ ਇਹ ਝੂਠ ਵੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਵੇਗਾ।ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਜੋ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੇਕ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਸਾਡੀ ਪਛਾਣ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ? ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਪਛਾਣ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਜੜ੍ਹ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦਾ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ। ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਚਾਹੀਏ ਜਾਂ ਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਜਾਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਜਨਗਣਨਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਥਪੂਰਨ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ: ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਦੁਸ਼ਮਣ, ਮੁਸਲਮਾਨ, ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਣਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।ਫਿਰ ਵੀ, ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਜਾਤੀ ਨਾਸ਼ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਲਈ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਜਾਤੀਵਾਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਅਤਿ ਪਿਛੜੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਜਾਤੀ ਅਧਾਰਤ ਜਨਗਣਨਾ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਲਾਲਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਖਤਮ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਗੋਲਬੰਦੀ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੌਖੀ ਇਕਾਈ ਹੈ। ਉਹ ਇਕਾਈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਜਨਮਤ ਨੂੰ ਸੌਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਜਨਮਤ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜਾਤੀਗਤ ਜੋੜ-ਤੋੜ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਹੈ।ਪਰ ਜੇ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਮਨੁੱਖ ਬਣਨ ਦੀ ਮਹੱਤਵਾਕਾਂਖ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਭ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਕੂਲ ਉਦੋਂ ਟਾਵਾਂ-ਟਾਵਾਂ ਸੀ

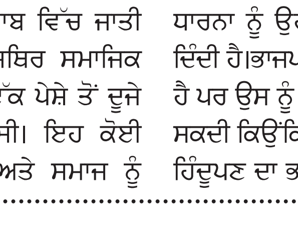

ਲੇਖਕ : ਐੱਮ ਏ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਰਕ: 81469-24936

ਇਹ ਗੱਲ ਅਪਰੈਲ 1950 ਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਗਿੱਦੜ ਪਿੰਡੀ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਚੌਥੀ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪੰਜਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਸਕੂਲ ਗੌਰਮਿੰਟ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਲੋਹੀਆਂ ਖਾਸ ਸੱਤ ਮੀਲ ਸੀ ਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਨੌਂ ਕੁ ਮੀਲ (ਹੁਣ ਗੌਰਮਿੰਟ ਸੀਨੀਅਰ ਸਕੈਂਡਰੀ ਸਕੂਲ) ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਬਾਪੂ ਜੀ ਨੇ ਪਰਮਜੀਤ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਪੰਜਵੀਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਮੁੰਡੇ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵੇਲੇ ਤੋਂ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਕੂਲ ਸੱਤ ਵਜੇ ਲਗਦਾ ਤੇ ਡੇਢ ਵਜੇ ਛੁੱਟੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਸਰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਨੌਂ ਵਜੇ ਲਗਦਾ ਤੇ ਚਾਰ ਵਜੇ ਛੁੱਟੀ ਹੁੰਦੀ।

ਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਸਵੇਰੇ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਤੁਰ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ। ਸਰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸਕੂਲ ਸਵੇਰੇ ਸੱਤ ਵੱਜੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਤੁਰ ਕੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਂਦੇ।

ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਦਹੀਂ ਦਾ ਕੌਲਾ ਖਾ ਕੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਪਰੌਂਠੇ ਕੱਪੜੇ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਝੋਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਲੈਣੇ ਤੇ ਮਗਰਲੇ ਪਹਿਰ ਜਦ ਹਾਲੀ ਖੇਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਚਾਰ ਕੁ ਵੱਜ ਜਾਂਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਝੋਲੇ ਮੋਢਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕੇ ਨੱਕ ਦੀ ਸੇਧ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪੈਣਾ। ਉਦੋਂ ਘੜੀਆਂ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਅਸੀਂ ਸਵੇਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਲਗਭੱਗ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਜੌੜੇ ਖੂਹਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਖਾਣੀ। ਰਾਮ ਲੋਕ ਚਪੜਾਸੀ ਨੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹਾਲ ਉਪਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਪਿੱਤਲ ਦੀ ਘੰਟੀ ਵਜਾਉਣੀ, ਘੰਟੀ ਸਾਨੂੰ ਚਾਰ ਮੀਲ 'ਤੇ ਵੀ ਇਵੇਂ ਸੁਣਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਵਜਦੀ ਹੋਵੇ। ਪਿੱਤਲ ਅਸਲੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਖੋਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਅਜੇ ਅੱਧ-ਪਚੱਧੀ ਹੀ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ ਹੋਣੀ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਬਚੀ ਰੋਟੀ ਲਪੇਟ ਕੇ ਝੋਲੇ ਪਾਉਣੀ, ਜਿਉਂ ਦੌੜ ਲਾਉਣੀ... ਤੇ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸਕੂਲ ਪੁੱਜ ਜਾਣਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਲੇਟ ਵੀ ਹੋ ਜਾਣਾ, ਫਿਰ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਦੇ ਰੂਲ ਨੁਮਾ ਸੋਟੇ ਦੀ ਕੁੱਟ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਵੜਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦੇ ਰਹਿਣਾ ਤੇ ਰੋਜ਼ ਵਾਂਗ ਦੁਪਹਿਰ ਦੀ ਗੱਡੀ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਚਲੇ ਜਾਣਾ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਵਾਲੀ ਸਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਅਧਿਆਪਕ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਾ ਕੇ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਅੱਠਵੀਂ ਤੇ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਹਿਸਾਬ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਾਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਸਕੂਲ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਘੰਟਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਮਜ਼ਮੂਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵਧੀਆ ਆਵੇ।

ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰੇ ਗਿੱਦੜ ਪਿੰਡੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਸੱਤ ਵਜੇ ਗੱਡੀ ਚੜ੍ਹਨਾ ਤੇ ਅੱਠ ਜਾਂ ਸਾਢੇ ਅੱਠ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣਾ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਚਾਰ ਵਜੇ ਛੁੱਟੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਝੋਲੇ ਮੋਢੇ ਪਾਉਣੇ ਤੇ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਭੱਜੇ ਜਾਣਾ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸੂਰਜ ਛਿਪ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਘਰ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘੁੱਪ ਹਨੇਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।

ਸਲੇਬਸ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲੈ ਕੇ ਕੰਮ ਸਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਮਹਿੰਗੀ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਨਿਆਣਿਆਂ ਨੂੰ ਮੇਲੇ-ਮਸਾਵੇ 'ਤੇ ਚਵਾਨੀ ਜਾਂ ਅਠਿਆਨੀ ਮਿਲਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਰੁਪਈਆ ਤਾਂ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਅੱਜ ਵੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਅੱਠਵੀਂ ਦਾ ਸਾਲਾਨਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਤਿੰਨ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਸੀ। ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਸੀ। ਤਿੰਨਾਂ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਜਾਣ ਨੂੰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸੀ। ਮਾਸਟਰ ਜੀ ਦਬਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਸਾਡਾ ਤ੍ਰਾਹ ਕੱਢ ਦਿੰਦੇ ਸੀ। ਮਜਾਲ ਸੀ, ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਸੱਜੇ ਖੱਬੇ ਦੇਖ ਜਾਵੇ; ਸਾਰੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਉੱਤਰ ਕਾਪੀਆਂ 'ਤੇ ਵਾਹੋ-ਦਾਹੀ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਮਸਤ ਹੁੰਦੇ ਸੀ।

ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਨਾਜ਼ੁਕ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਦਖ਼ਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮਿਆਰ ਡਿਗਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਖੁੰਬਾਂ ਵਾਂਗ ਉੱਗ ਪਏ। ਸਾਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਪਣਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਤੋੜ ਰਿਹਾ ਇੰਟਰਨੈੱਟ

ਲੇਖਕ ਲ ਹਰਲਾਜ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰਪੁਰ

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਾਸਿਉਂ ਤੋੜਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੋੜਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ..

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਸਤੂ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਨਵੀਂ ਵਸਤੂ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ।ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਅਸਲੀ ਧਰਤੀ, ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਨੈੱਟ ਦੀ ਨਕਲੀ ਧਰਤੀ, ਨਕਲੀ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਬਿਗਾਨੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੁਣ ਆਪਣੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕਰਕੇ ਅੰਨ੍ਹੀ ਲੁੱਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉੱਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ । ਹੁਣ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵੀ ਅਸੀਂ ਹੀ ਹੋਈਏ, ਕਿਉਂਕਿ ਧਰਤੀ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਖਾਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਜੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ।ਧਰਤੀ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਉਪਜ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ । ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਖਾਨਾ ਧਰਤੀ ਦੀ ਉਪਜ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਚੱਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ । ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾਵਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਧਰਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਪਰ ਧਰਤੀ ਲਈ ਪੈਦਾਵਾਰ ਲਈ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ੜ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵੀ ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਮੁੱਢਲੀ ਲੋੜ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਧਰਤੀ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਉਪਜ (ਪੈਦਾਵਾਰ) ਉਹ ਨਿਆਮਤ ਹੈ ਜੋ ਆਦਿ ਮਾਨਵ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੁੱਖ ਸਮੇਤ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ, ਬਨਸਪਤੀ ਆਦਿ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਮੁੱਚੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਧਰਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ।ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁੱਖ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੁਦਰਤੀ ਜੀਵ ਜੰਤੂਆਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਨਸਲਾਂ ਵੀ ਸਦਾ ਲਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਤੇ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ । ਹੁਣ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਲਾਕ ਬੁੱਧੀ ਵਾਲੇ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਮਨੁੱਖ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਾ ਜਾਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੁਲਾਮ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਧਰਤੀ ਹੈ ।

ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਘੱਟ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੱਧ ਹੈ, ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕੋਈ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵੀ ਖੇਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਸਭ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਜੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਦਾਰਾ ਹੋਇਆ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਗੁਲਾਮ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੋਵਾਂਗੇ, ਮਾਲਕ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਫਸਲ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ । ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਫਸਲ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਭਾਅ ਤੈਅ ਕਰੇਗਾ, ਉਹ ਮਾਲਕ ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਰਾਹੀਂ ਭੋਜਨ ਵੀ ਉਨੇ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿੰਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ।ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੱਕ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਅਸਲੀ ਗੁਲਾਮੀ । ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਤਾਣਾ ਬਾਣਾ ਨੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਬੁਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਇਸ ਨੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ, ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ਼ੋਂ ਤੋੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ, ਸ਼ਰਮ ਅਤੇ ਮਿਲਵਰਤਣ ਵਾਲ਼ੇ ਸੰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਅਫਸੋਸ ਕਿ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਨੈੱਟ ਦੀ ਇਸ ਚਾਲ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਸਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ।ਅਸੀਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਖੇਤੀ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਨੈੱਟ 'ਤੇ ਬਣੇ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਬੇਲੋੜੇ ਸਾਧਨਾਂ (ਫੇਸਬੁੱਕ, ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਅਦਿ) ਰਾਹੀ ਚੰਗੀ, ਮੰਦੀ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਕੇ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵੱਲ ਨੂੰ ਦੌੜ ਰਹੇ ਹਾਂ । ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ, ਇਸ ਨੈੱਟ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਭੋਜਨ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।ਸਾਨੂੰ ਨੈੱਟ ਤੋਂ ਕਮਾਏ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਵੀ ਤਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਲੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅੰਨ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ । ਸਾਡੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਸਾਜ਼ੋ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਨੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ।ਨੈੱਟ ਇਕ ਵਧੀਆ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨ ਤਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਆਡੀਓ, ਵੀਡੀਓ ਜਾਂ ਲਿਖਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰ ਦੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਕੋਲ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਰੋਟੀ, ਕੱਪੜਾ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾ ਤਾਂ ਨੈੱਟ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਇਹ ਨੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਭੇਜੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ।ਜਿਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਨੈੱਟ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵੱਲ ਦੌੜ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਕਮਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਜਾਂ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ।ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਰਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ । ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ । ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹੋਣ ।ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਅਸੀਂ ਨੈੱਟ ਦੇ ਸਾਧਨ ਮੋਬਾਈਲ ਵਗੈਰਾ ਖ਼ਰੀਦਣ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸ਼ਾਨ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ । ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕ ਜੋ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਵੇਚੂ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਧਰਨਿਆਂ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ ।ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਕੁੱਝ ਕੁ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ।ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਸਲੀ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨੈੱਟ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨਕਲੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ।ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਲੜਨਗੇ? ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਨੈੱਟ ਨਾਲ ਜੁੜਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨੈੱਟ ਚਿੱਟੇ (ਨਸ਼ਿਆਂ) ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਹੈ ।ਕਿਤੇ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੈੱਟ ਦੀ ਨਕਲੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਕਮਾਈ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਾਡੀ ਅਸਲੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਕਮਾਈ ਹੀ ਅਤੇ ਖੋਹ ਲੈਣ ਅਸੀਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨੈੱਟ 'ਤੇ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੇਲੋੜੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਬੇਲੋੜੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਲੱਗੀਏ । ਅਸੀਂ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਦੌੜ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਨੈੱਟ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਮੈਂ ਬੇਲੋੜੀ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਜਿਊਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ।ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਇਸ ਹਵਾ ਵਿਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨੈੱਟ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਇਕ ਹੈ । ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨੈੱਟ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਪਾਓ ਜਾਂ ਨਾ ਪਾਓ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੈਸਾ ਕੋਈ ਨਹੀ ਮਿਲੇਗਾ । ਫਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਬਦਲ ਹੋਵੇਗਾ ।ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਨ ਲਈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਜਿਊਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਅਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਉਸ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਦੇ ਸੌਦੇ ਕਹਿ ਕੇ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ੜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਰੇਹਾਂ ਸਪ੍ਰੇਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ । ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨੌਜੁਆਨ ਆਪਣੇ ਘਰ ਰਹਿ ਕੇ ਸੌਖੀ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੀਮਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੇਚ ਕੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀਲਾ ਵਸੀਲਾ ਵਰਤ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਛੇ ਰੁੱਤਾਂ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਾਲੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਠੰਢੇ ਜਾਂ ਤੱਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨਾਂ ਵਾਲ਼ੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਔਖੀ ਤੋਂ ਔਖੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ । ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਨਾਲ਼ੋਂ ਤੋੜਨ ਲਈ ਨੈੱਟ ਰਾਹੀਂ ਚੱਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਇਸ ਚਾਲ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਨੈੱਟ ਲਈ ਬੇਲੋੜੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤਿਅਰ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਖੇਤੀ, ਖੇਤੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੱਥੀਂ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸੱਚੀ ਕਿਰਤ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾ ਸਕੀਏ । ਅਸੀਂ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕ ਦਿਨ ਰਾਤ ਨੈੱਟ ਚਲਾ ਕੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਚੰਗੀ, ਮੰਦੀ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੈੱਟ ਉੱਤੇ ਚਾੜ੍ਹਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ । ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਪਸੰਦਾਂ, ਬੇਪਸੰਦਾਂ, ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਫਾਲਤੂ ਦੀਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ।ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਨੈੱਟ ਚਲਾ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ । ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ । ਸਾਡਾ ਸਮਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਨੈੱਟ ਵਾਲ਼ੇ ਵੀ ਉਸੇ ਸਮੱਗਰੀ (ਪੋਸਟ) ਦੇ ਵੱਧ ਪੈਸੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਜੋ ਸਮੱਗਰੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਸਮਾਂ ਨੈੱਟ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ।ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੀ ਕਿਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਨੈੱਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਨੈੱਟ ਤੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਦਲਾਲੀ) ਖਾ ਰਹੇ ਹੋਂ ਅਤੇ ਨੈੱਟ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸੰਦ ਬਣ ਰਹੇ ਹੋਂ । ਇਸ ਨੈੱਟ ਤੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ, ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜਨ ਦੀ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਜਾਓਗੇ ਤੁਸੀਂ ਜਲਦੀ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ, ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾ਼ਲੋਂ ਟੁੱਟ ਕੇ ।ਇਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਜਾਓਗੇ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੈੱਟ ਨੇ ਤੁਹਾਡੀ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਖੋਹ ਲਈ ਫਿਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਤੁਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਤਰਸੋਗੇ ।ਨੈੱਟ ਚਲਾਉਣਾ ਤਾਂ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੇਟ ਪਾਲਣਾ ਵੀ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ । ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਵੀ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਕੰਪਨੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਅੰਦਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਜਦੋਂ ਖੇਤੀ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਇਕ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਇਹ ਫੋਨ ਅਤੇ ਨੈੱਟ ਨਾ ਚੱਲਣ, ਨਾ ਹੀ ਫਿਰ ਧਰਨੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਹੋਣੇ ਹਨ । ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮੰਗਣ ਲਈ ਵੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਹੀ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ । ਉਦੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਅਸਲੀ ਗੁਲਾਮੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ।ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਛੁਡਵਾ ਵੀ ਲਿਆ ਸੀ । ਹੁਣ ਅਗਲਿਆਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਹੁਣ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁੱਲ ਖ਼ਰੀਦਣੀ ਹੈ । ਵੇਚੀ ਹੋਈ ਵਸਤੂ ਉਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਹੱਕ ਸਦਾ ਲਈ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਮੇਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਪਾਂ ਨੈੱਟ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਹੀ ਦੇਈਏ ।ਨਹੀਂ, ਤਿਆਗਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ ਲਈ ਹੀ ਕਰਨੀ ਹੈ । ਕਿਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਸੀਂ ਨੈੱਟ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਵਰਤਦੇ ਰਹੀਏ ਤੇ ਨੈੱਟ ਸਾਨੂੰ ਹੀ ਵਰਤ ਜਾਵੇ ।ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜੋ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਠਪੁਤਲੀਆਂ ਬਣ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜੰਤਾ ਦੇ ਭਲੇ, ਨੌਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਲਾਹੇਵੰਦ ਧੰਦਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਜਾਤਾਂ, ਧਰਮਾਂ, ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾ ਕੇ ਖੁਦ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਚਣ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ।ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਵਿਰੋਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਇਕ ਹੋ ਕੇ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ, ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ, ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਯੁੱਧ 72 ਮਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ 5 ਅਰਬ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਵੇਗਾ

ਖਾਸ ਰਿਪੋਰਟ

ਦੁਨੀਆ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਯੁੱਧ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਯੂਕਰੇਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰੂਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਯੁੱਧ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ, ਰੂਸ ਦੇ ਯੂਕਰੇਨ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਯੁੱਧ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਐਨੀ ਜੈਕਬਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਅਰਬ ਲੋਕ ਮਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਦੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਕੋਲ ਬਚਣ ਦੀ ਅਸਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ।

ਦ ਡਾਇਰੀ ਆਫ਼ ਏ ਸੀਈਓ ਪੋਡਕਾਸਟ 'ਤੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ, ਜੈਕਬਸਨ ਨੇ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾਯੋਗ ਸਮਾਂ-ਰੇਖਾ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਬੈਲਿਸਟਿਕ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਲਾਂਚਪੈਡ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਤੱਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ 26 ਮਿੰਟ ਅਤੇ 40 ਸਕਿੰਟ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।" "ਇਹ 1959-60 ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਰਬ ਯੌਰਕ (ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੈਂਟਾਗਨ ਵਿਗਿਆਨੀ) ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਜ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ। ਜੈਕਬਸਨ 2016 ਵਿੱਚ ਪੈਂਟਾਗਨ ਦੀ ਖੋਜ ਏਜੰਸੀ ਡੀਏਆਰਪੀਏ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਖੋਜੀ ਕੰਮ ਲਈ ਪੁਲਿਤਜ਼ਰ ਫਾਈਨਲਿਸਟ ਸੀ।ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨੁੱਖਤਾ ਕੋਲ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 90 ਮਿੰਟਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ।ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਯੁੱਧ ਬਾਰੇ ਭਿਆਨਕ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਜਿਸਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਹੈ।ਜੈਕਬਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਮਲੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ "ਬਲੈਕ ਬੁੱਕ" ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਜਵਾਬੀ- ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਸੈਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬੀ ਹਮਲੇ ਉਪਰ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਿੰਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਬਲੈਕ ਬੁੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।ਉਸਨੂੰ ਬਲੈਕ ਬੁੱਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਦਲਾਂ ਦੀ ਜਵਾਬੀ-ਹਮਲਾ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਨਾ ਪਵੇਗਾ ।"

ਤਬਾਹੀ ਧਮਾਕੇ ਨਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੈਕਬਸਨ ਨੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬ੍ਰਾਇਨ ਟੂਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਜਲਵਾਯੂ ਨੂੰ ਭਿਆਨਕ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਾ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੱਧ-ਹਿੱਸਾ, ਬਰਫ਼ ਦੀਆਂ ਚਾਦਰਾਂ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਰਹੇਗਾ... ਆਇਓਵਾ ਅਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਰਗੇ ਸਥਾਨ 10 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਬਰਫ਼ ਨਾਲ ਢੱਕੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਲੋਪ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੋਕ ਭੁੱਖਮਰੀ ਨਾਲ ਮਰਨਗੇ ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵੀ ਘਾਤਕ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਇੰਨੀ ਖਰਾਬ ਅਤੇ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕੋਗੇ। ਸੜ ਜਾਵੋਗੇ।ਲੋਕ ਭੂਮੀਗਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਗੇ, ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਭੋਜਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਟੂਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸਰਦੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਲੱਗਤਾ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਜਲਵਾਯੂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭੋਜਨ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੈਕਬਸਨ ਨੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ "ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ" ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰੋਤ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

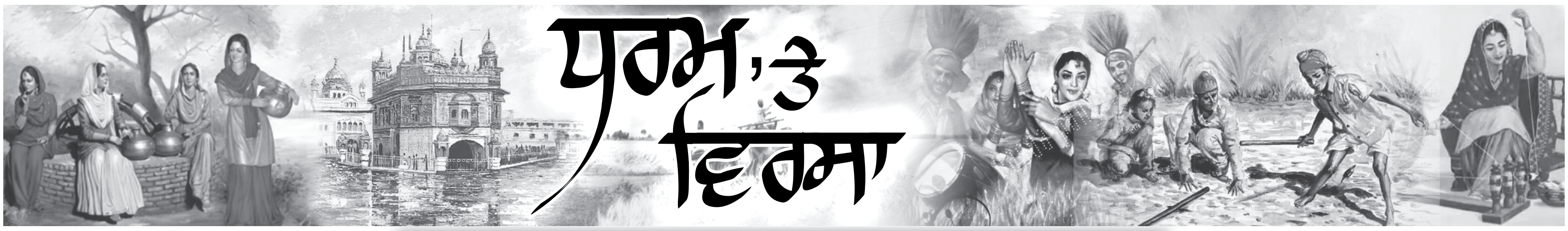

ਸਰਹੰਦ ਫਤਿਹ

ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸ਼ਾਨਾਂਮੱਤੀ ਜਿੱਤ

ਲੇਖਕ : ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਥੱਲੇ ਲਤਾੜੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼-ਰੋਜ਼ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾੜਵੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਅਪਮਾਨਿਤ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਇਥੋਂ ਦੀ ਦੱਬੀ-ਕੁਚਲੀ, ਸਾਹਸਤਹੀਣ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਵਿਚ ਘਿਰੀ ਲੋਕਾਈ ਲਈ ਅਧਿਆਤਮਕ ਗਿਆਨ, ਉੱਦਮ, ਸੂਰਬੀਰਤਾ, ਆਤਮ-ਸਨਮਾਨ, ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਜੂਝਣ, ਫਤਿਹ ਅਤੇ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਅਗੰਮੀ ਜੀਵਨ, ਸੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਕਹਿਣੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਭਗਤੀ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਧਾਰਨੀ, ਸੰਤ-ਸਿਪਾਹੀ ਤਥਾ ਇਕ ਸੁਤੰਤਰ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਮਨੁੱਖ ਖਾਲਸਾ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਕੀਤੀ। ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਾਜਨਾ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੂੜੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਇਕ ਜਲਾਲ ਚਮਕਣ ਲੱਗਾ। ਇਕ-ਇਕ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਵਾ ਲੱਖ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਮੁਗ਼ਲ ਹਕੂਮਤ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਰੌਸ਼ਨੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ, ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ, ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸਿੰਘ-ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਅਤੇ ਭੁਚੰਗੀ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜ ਦਾ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਨਾਂਦੇੜ ਵਿਖੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਸਜਾਇਆ ਅਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਆਗੂ ਥਾਪ ਕੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਸਿੰਘ ਨਾਦ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜ਼ੁਲਮੀ ਮੁਗ਼ਲ ਰਾਜ ਦੇ ਮਹਿਲ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋਣ ਲੱਗੇ। ਡਰਾਉਣੇ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਸੂਬੇਦਾਰ ਅਤੇ ਵੱਡੇਵੱ ਡੇ ਫੌਜ਼ਦਾਰ ਖ਼ੁਦ ਡਰ ਨਾਲ ਕੰਬਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਖ਼ਾਲਸੇ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਲਟ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਜਨਮ 16 ਅਕਤੂਬਰ, 1670 ਈ. ਨੂੰ ਪੁਣਛ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਰਾਜੌਰੀ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾਨਾਂ ਰਾਮਦੇਵ ਸੀ, ਜੋ ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਕਿਸਾਨ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਮ ਲਛਮਣ ਦੇਵ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਰ ਖੇਡਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਹਿਰਨੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਹਿਰਨੀ ਦੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਦੋ ਬੱਚੇ ਸਨ। ਲਛਮਣ ਦੇਵ ਨੂੰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਝੰਜੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਕਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਨਾ ਖੇਡਣ ਦੀ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ। ਹਿਰਨੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਜਾਗ ਉਠੀ। ਉਹ ਸਾਧੂਆਂ ਦੇ ਇਕ ਟੋਲੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤੀਰਥਾਂ 'ਤੇ ਘੁੰਮਣ ਫਿਰਨ ਲੱਗਾ। ਕੁਝ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਨਾਸਿਕ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮੇਲ ਇਕ ਜੋਗੀ ਔਘੜ ਨਾਥ ਨਾਲ ਹੋਇਆ। ਔਘੜ ਨਾਥ ਇਕ ਤਾਂਤਰਿਕ ਸੀ, ਜੋ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਸੀ। ਲਛਮਣ ਦੇਵ ਉਸ ਦਾ ਚੇਲਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿਣ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਨੇ ਔਘੜ ਨਾਥ ਦੀ ਤਨੋ-ਮਨੋ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ। ਔਘੜ ਨਾਥ ਨੇ ਆਪਣਾ ਗ੍ਰੰਥ 'ਸਿਧ ਅਨੂਨੀਆਂ' ਵੀ ਲਛਮਣ ਦੇਵ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਲਛਮਣ ਦੇਵ ਨੇ ਆਪਣਾ ਸੁਤੰਤਰ ਡੇਰਾ ਗੋਦਾਵਰੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਨਾਂਦੇੜ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਬੜੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਲਛਮਣ ਦੇਵ ਦਾ ਨਾਂ ਸਾਧੂਆਂ ਵਿਚ ਮਾਧੋਦਾਸ ਬੈਰਾਗੀ ਵੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ।

ਆਪਣੀ ਦੱਖਣ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਸਮੇਂ ਦਸਮੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਜੀ 1708 ਈ. ਵਿਚ ਨਾਂਦੇੜ ਪਹੁੰਚੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਮਾਧੋਦਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਕ ਦਿਨ ਉਹ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਦੇ ਡੇਰੇ ਜਾ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਏ। ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਸਣ ਉੱਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਵੇਖ ਕੇ ਅਤਿ ਕ੍ਰੋਧਵਾਨ ਹੋਇਆ। ਪਰੰਤੂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਏ। ਮਾਧੋ ਦਾਸ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਅਗੰਮੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨ ਦੀ ਅਭਿਲਾਖਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਉਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੇਵਕ ਬਣ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾ ਕੇ ਸਿੰਘ ਸਜਾਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ ਸਿੰਘ ਤਥਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਇਕ ਤਪੱਸਵੀ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਅਤੇ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰਮਤਿ ਦਾ ਗਿਆਨ ਤੇ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਰਹਿਤ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਚਰਨ-ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਵਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੂਰਨ ਗੁਰਸਿੱਖ ਤੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸੇਵਕ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਵੇਖ ਕੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਆਗੂ ਥਾਪਿਆ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਇਕ ਉੱਤਮ ਦਰਜੇ ਦਾ ਸਿੱਖ ਯੋਧਾ ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਸਿੱਖ ਹੁਕਮਰਾਨ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੋ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਂਦਾ, ਉਹ ਇਕ ਹੈਰਾਨੀਕੁੰਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਕੀਕਤ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜਦ 1708 ਈ: ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਥਾਪੜਾ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤੁਰਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਸ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜੋ ਸੱਤ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਗਜ਼ਨੀ ਦੇ ਤੁਰਕਾਂ ਨੇ ਮਹਿਮੂਦ ਗਜ਼ਨਵੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਖੋਹੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘੋੜਿਆਂ ਦੇ ਸੁੰਮਾਂ ਹੇਠ ਦਰੜੀ ਸੀ। ਕੁਰਬਾਨੀ ਉਹ ਮਹਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਦੇਸ਼ ਮਹਾਨ ਹੋਵੇ, ਸੰਘਰਸ਼ ਉਹ ਮਹਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਨਿਆਂਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਦਾ ਮੂਲ ਆਸ਼ਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਉਹ ਜਬਰ, ਜ਼ੁਲਮ, ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਜਾਂ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਉਹ ਆਪਣਾ ਪਰਮ ਕਰਤੱਵ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵੀ ਦੇਣੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜਦ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪੰਜਾਬ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਗੁਰੂ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੇ ਪੰਜ ਤੀਰ, ਖੰਡਾ ਤੇ ਨਗਾਰਾ ਸੀ। 'ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਅਨੁਸਾਰ:-

ਬੰਦੇ ਗੁਰ ਖੰਡਾ ਦਯੋ, ਲਯੋ ਉਨੇਂ ਗਲ ਪਾਇ।
ਖਾਲਸੋ ਦੇਖ ਸੁ ਵਿਟਰਿਓ ਤਿਨ ਖੰਡੋ ਲਯੋ ਛਿਨਾਇ ॥11॥

ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੰਜ ਪਿਆਰੇ ਭਾਈ ਬਿਨੋਦ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਕਾਹਨ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਬਾਜ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਦਇਆ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭਾਈ ਰਣ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਤੋਰੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 20 ਸਿੰਘ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲਈ ਨਾਲ ਤੋਰੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ 25 ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕੀਤਾ। ਦਿੱਲੀ ਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਭੇਜੇ ਗਏ। ਹੁਕਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆ ਗਈਆਂ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮ, ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿਚ ਅਜੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਨ। ਉਹ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕੇਸਰੀ-ਖਾਲਸਾਈ ਝੰਡੇ ਥੱਲੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਣ-ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਨਾਹਰਾ 'ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ' ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤੁਰੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 25 ਸਿੰਘਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਫੌਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਜੰਗੀ ਸਾਜੋ-ਸਾਮਾਨ, ਗੋਲੀ, ਬਾਰੂਦ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਸਿਖਿਅਤ ਫੌਜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਲਿਖਾਰੀ ਖਾਫ਼ੀ ਖਾਨ ਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਛੇਤੀ ਹੀ 4000 ਘੋੜ-ਸਵਾਰ ਤੇ 7800 ਸਿਪਾਹੀ ਪੈਦਲ ਉਸ ਨਾਲ ਆ ਰਲ਼ੇ। ਮਸ਼ਹੂਰ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਨਾਰੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਪੈਦਲ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 8900 ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਵਧਦੀ ਹੋਈ ਅੰਤ 40,000 ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਮਹਾਨ ਜਰਨੈਲਾਂ ਸਿਕੰਦਰ ਮਹਾਨ, ਨੈਪੋਲੀਅਨ ਬੋਨਾਪਾਰਟ, ਹਿਟਲਰ ਜਾਂ ਚਰਚਿਲ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਮੁਕੰਮਲ ਜਨ-ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਰਾਜ-ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਵੱਡੀ ਜੰਗਜੂ ਅਤੇ ਯੁੱਧ ਵਿੱਦਿਆ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪੁੰਨ ਫੌਜ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਜਾਂ ਮੰਨੇ ਹੋਏ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾ ਵੀ ਸਨ। ਪਰੰਤੂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਨਾਲੋਂਨਾਲ ਕੀਤਾ। ਫੌਜ ਸੰਗਠਨ, ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਜਿੱਤਾਂ ਨਾਲੋਂ-ਨਾਲ ਚਲਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਫੌਜ ਦੀ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਮੰਤਵ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ, ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਮਕਾਲੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਗਵਾਹੀਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਵੀ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਈਰਾਨ, ਤੁਰਾਕ, ਕਾਬਲ, ਕੰਧਾਰ ਤੇ ਮੁਲਤਾਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਾਲ ਆ ਰਲ਼ੇ। ਉਦਾਸੀ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਇਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਫੌਜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਪਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਤੇ ਦਲਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦਾ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਮਿਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੂਰਬਲ ਤੇ ਨਿਤਾਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਸਾਹਸ ਪੈਦਾ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਰਲਾਉਣ ਨਾਲ ਅੰਦੋਲਨ ਦੁਰਬਲ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੇਖਕ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਸਮ ਲਾਹੌਰੀ ਦੀ ਲਿਖਤ 'ਇਬਰਤਨਾਮਾ' (ਰਚਿਤ 1722 ਈ:) ਅਨੁਸਾਰ "ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਘੋਲ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਜੋਤੀ-ਜੋਤ ਸਮਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਸੀ।" ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਰਗਰਮ ਧਮਾਕਾ ਛੱਡਿਆ। ਇਸ ਧਮਾਕੇ ਨੂੰ 'ਅਜਬ ਬਲਾ' ਕਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਲੇਖਕ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਹਲਚਲ ਮਚਾਈ ਕਿ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੱਚਮੁਚ ਹੀ ਇਹ ਇਕ ਅਣਹੋਣੀ ਸੀ। ਖਰਚਾ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਧਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਉੱਘੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ। ਸਭ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। ਆਰਥਿਕ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਜਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਵੰਬਰ 11, 1709 ਈ: ਨੂੰ ਸਮਾਣਾ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਨੀਪਤ, ਕੈਂਥਲ, ਸਮਾਣਾ, ਘੁੜਾਮ, ਠਸਕਾ, ਸ਼ਾਹਬਾਦ, ਕਪੂਰੀ ਤੇ ਸਢੌਰਾ 'ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਹਨੀਂ ਦਿਨੀਂ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਮੁਗ਼ਲ ਰਾਜ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਆਉਣ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਮਾਝੇ ਤੇ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਕੂਮਤ ਵਿਰੁੱਧ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਬਹੁਤ ਬੁਲੰਦ ਹੋ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਉਹ ਰੋਪੜ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨਾਲ ਆ ਮਿਲੇ। ਹੁਣ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਸਰਹਿੰਦ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੱਲਾ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕਚੀਚੀਆਂ ਲੈਣ ਲੱਗੇ।

ਆਖਰ ਉਹ ਘੜੀ ਆ ਗਈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੂਬੇਦਾਰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਆ ਮੱਲਿਆ (ਚੱਪੜਚਿੜੀ, ਸਰਹਿੰਦ ਤੋਂ 12 ਕੋਹ ਦੀ ਵਿੱਥ 'ਤੇ ਖਰੜਲਾਂਡਰਾ ਸੜਕ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ) ਸੂਬੇਦਾਰ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਤੂਫਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ। ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਸਰਹਿੰਦ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। 12 ਮਈ, 1710 ਈ: ਨੂੰ ਚੱਪੜਚਿੜੀ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੂਨ-ਡੋਲ੍ਹਵਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੇ ਮਰਨ ਨਾਲ ਬਾਕੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਫੌਜਾਂ ਮੈਦਾਨ ਛੱਡ ਕੇ ਦੌੜ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਸਰਹੰਦ ਫਤਹਿ ਹੋ ਗਈ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ 13 ਮਈ, 1710 ਈ. ਨੂੰ ਸਰਹਿੰਦ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਈਆਂ। ਦੇਖਦੇ-ਦੇਖਦੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸਿਤਮਾਂ ਦੀ ਨਗਰੀ ਸਰਹਿੰਦ ਨੂੰ ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਵੱਸਦਾ-ਰੱਸਦਾ ਸਰਹਿੰਦ ਸ਼ਹਿਰ ਖੰਡਰ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਹੀ ਅਮੀਰਾਂ ਤੋਂ ਧਨ ਵਸੂਲਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣ-ਚੁਣ ਕੇ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਂ ਦੇ ਮਹੱਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਧਨ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਹੱਥ ਲੱਗਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ 14 ਮਈ 1710 ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਬਾਜ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਰਹਿੰਦ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਆਲੀ ਸਿੰਘ ਸਲੌਦੀ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਗਵਰਨਰ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ। ਸਮਾਣੇ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਸ. ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਸਫੇ 'ਤੇ

ਸਰਹਿੰਦ 'ਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਮਾਲੇਰਕੋਟਲੇ ਵੱਲ ਵਧਿਆ। ਨਵਾਬ ਦੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੇ ਅਨੂਪ ਕੌਰ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਬਰਾਮਦ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਮਰਯਾਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਸਸਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੁਖਲਿਸਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਇਆ। ਮੁਖਲਿਸਗੜ੍ਹ ਦਾ ਕਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਾਹ ਜਹਾਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਖਲਿਸ ਖਾਨ ਨੇ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਬੜੀ ਟੁੱਟੀ-ਭੱਜੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸੀ, ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕੀਤੀ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ 'ਲੋਹਗੜ੍ਹ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਸਰਹਿੰਦ ਦਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ, ਸਾਰੀਆਂ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਮਾਲ-ਅਸਬਾਬ ਤੇ ਜੰਗੀ ਸਾਮਾਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਆਏ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਉਗਰਾਹਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ ਸਭ ਇਥੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਅਸਲੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣ ਰਹੇ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣ ਗਿਆ। ਫੌਜੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਦੀ ਚੋਣ ਕਾਫ਼ੀ ਬੁੱਧੀਮਾਨੀ ਵਾਲੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪੱਖੋਂ ਇਹ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਨੀਮ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਨਾਲ ਲੱਗਣ ਕਰਕੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਹੁਣ ਇਕ ਬੇਤਾਜ਼ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਭੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ-ਕਾਜ ਲਈ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵੀ ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਹਿਲ ਭੀ।

ਉਸ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਦੀਵੀ ਪੱਕੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾ ਸਿੱਕਾ ਭੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਫ਼ਾਰਸੀ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਉੱਕਰੇ ਹੋਏ ਸਨ: 'ਸਿੱਕਾ ਜ਼ਦ ਬਰ ਹਰ ਦੋ ਆਲਮ ਤੇਗ਼ਿ ਨਾਨਕ ਵਾਹਿਬ ਅਸਤ' ਫ਼ਤਹਿ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਿ-ਸ਼ਾਹਾਨ ਫ਼ਜ਼ਲਿ ਸੱਚਾ ਸਾਹਿਬ ਅਸਤ' ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ: ਸਿੱਕਾ ਮਾਰਿਆ ਦੋ ਜਹਾਨ ਉੱਤੇ, ਬਖ਼ਸ਼ਾਂ ਬਖ਼ਸ਼ੀਆਂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਤੇਗ ਨੇ ਜੀ। ਫਤਹਿ ਸ਼ਾਹਿ ਸ਼ਾਹਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ, ਮਿਹਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸੱਚੇ ਰੱਬ ਏਕ ਨੇ ਜੀ। ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਸਿੱਕਿਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੀ ਉਸਤਤਿ ਦੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਨ: ਜ਼ਰਬ ਬ-ਅਮਾਨੁ-ਦਹਿਰ, ਮੁਸੱਵਰਤ ਸ਼ਹਿਰ, ਜੀਨਤੁ-ਤਖ਼ਤੁ, ਮੁਬਾਰਕ ਬਖ਼ਤ। ਅਰਥਾਤ ਜਾਰੀ ਹੋਇਆ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀ-ਅਸਥਾਨ, ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮੂਰਤਿ, ਧੰਨਭਾਗੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਤੋਂ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਸਨਦਾਂ, ਪ੍ਰਵਾਨਿਆਂ ਆਦਿ ਲਈ ਮੋਹਰ ਬਣਵਾਈ, ਜਿੱਥੇ-ਕਿੱਥੇ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ, ਮੋਹਰ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਸਨ:-

ਦੇਗੋ ਤੇਗ਼ੋ ਫ਼ਤਹਿ ਓ ਨੁਸਰਤਿ ਬੇ-ਦਿਰੰਗ ਯਾਫ਼ਤ ਅਜ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ

ਅਰਥਾਤ- ਦੇਗ ਤੇਗ ਜਿੱਤ ਸੇਵ ਨਿਰਾਲਮ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ-ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਾਈ।

ਮੁਗ਼ਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਸੰਨਿ-ਜਲੂਸ ਦੀ ਅਰਥਾਤ ਰਾਜ-ਸੰਮਤ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਭੀ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਫ਼ਤਹਿ ਤੋਂ ਇਕ ਨਵਾਂ ਸੰਮਤ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਮੁਗ਼ਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੀ ਨਕਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਿੰਘਾਂ ਵਿਚ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਸਪਿਰਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਫ਼ਰਕ ਇੰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗ਼ਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਸਿੱਕੇ, ਰਾਜਧਾਨੀ, ਮੋਹਰਾਂ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਸਨ ਪਰ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਰਾਜ ਨੇਤਾ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪ ਦੇਗ ਤੇ ਤੇਗ਼ ਰਾਹੀਂ ਕੇਵਲ ਸੇਵਾਦਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਹੈ। ਫਤਹਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਹੈ।

(ਪੁਸਤਕ 'ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ' ਰਚਨਾ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ, ਪੰਨਾ 39-41) ਇਹੋ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਕੈਲੰਡਰ ਲੇਖਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਮੁੜ ਚਾਲੂ ਕਰਾਇਆ, ਜੋ ਹੁਣ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਹੈ।) ਜਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਜੁਲਾਈ 1710 ਵਿਚ ਗੰਗਾ ਤੇ ਜਮਨਾ ਦੇ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਮਾਝੇ ਤੇ ਦੁਆਬੇ ਦੇ ਸਿੱਖ ਉੱਠ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ। ਅਕਤੂਬਰ 1710 ਤਕ ਕਿਲ੍ਹਾ ਭਗਵੰਤ ਰਾਏ ਤੇ ਭੀਲੋਵਾਲ ਭੀ ਸਿੱਖ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਨੇ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਭੈ-ਭੀਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜਿੱਤਿਆ ਹੋਇਆ ਇਲਾਕਾ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਪਿਆ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਸਮੇਤ ਸਿੱਖ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਆ ਟਿਕੇ। ਸ਼ਾਹੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਘੇਰ ਲਿਆ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਪਿੱਛੇ ਹਟ ਕੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵੱਲ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਥ-ਦੋਖੀ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜੇ ਭੀਮ ਚੰਦ ਨੂੰ ਜਾ ਸੋਧਿਆ।

18 ਫਰਵਰੀ 1712 ਨੂੰ ਬਹਾਦਰ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਫ਼ਰੁੱਖਸੀਅਰ ਇਕ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸੀ, ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਇਆ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੜ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਸੰਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। 1712 ਈ: ਨੂੰ ਸਰਹਿੰਦ ਤੇ ਲੋਹਗੜ੍ਹ ਫਿਰ ਜਿੱਤ ਲਏ। ਬਟਾਲਾ ਤੇ ਕਲਾਨੌਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਸਮਸ਼ ਖਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ ਅੰਤ ਗੁਰਦਾਸ ਨੰਗਲ ਦੀ ਕੱਚੀ ਗੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਸਿੰਘ ਮੁਗ਼ਲ ਫੌਜ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਇਹ ਘੇਰਾ ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਭਾਵ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਘੇਰਾ ਲੰਬਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਾਸ਼ਨ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ ਲੱਗੀ। ਸਿਪਾਹੀ ਭੁੱਖ ਤੇ ਪਿਆਸ ਨਾਲ ਮਰਨ ਲੱਗੇ। ਉਂਵ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਪਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਹੀ ਲੂੰ-ਕੰਡੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਲੱਗਭਗ 737 ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਪਿੰਜਰੇ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ 5 ਮਾਰਚ, 1716 ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕੈਦੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਤਕਰੀਬਨ 100 ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਸਿੱਖ ਅਜਿੱਤ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਮੌਤ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿੰਦੇ, ਖਿੜੇ ਚਿਹਰੇ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ।

ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤਕ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਜਬਰ, ਜ਼ੁਲਮ, ਤਸ਼ੱਦਦ ਅਤੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 9 ਜੂਨ, 1716 ਈ ਨੂੰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਤੇ ਜਲੂਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਕੁਤਬ ਮੀਨਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਖਵਾਜਾ ਕੁਤਬਦੀਨ ਬਖਤਿਆਰ ਕਾਕੀ ਦੇ ਰੋਜ਼ੇ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਈ: ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਾਮ ਪਿਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੌਣੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਜੈ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਦਾ ਧੜਕਦਾ ਦਿਲ ਬਾਬਾ ਜੀ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਤੁੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਾਰ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਗਲ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ।

ਫਿਰ ਜਲਾਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢੀਆਂ, ਹੱਥ ਪੈਰ ਕੱਟੇ ਗਏ, ਲਾਲ ਭਖਦੇ ਜੰਬੂਰਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਮਾਸ ਨੋਚਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਸਿਰ ਤੇ ਧੜ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰ ਕੇ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮਰਾਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਵਿਚ ਅਦੁੱਤੀ ਤੇ ਲਾਸਾਨੀ ਸੀ। ਇਹ ਗੌਰਵ, ਮਾਣ ਪਰ ਅਸਰਚਜਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਇਸ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਲਮ-ਸਿਤਮ ਦੌਰਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਹਿੱਲ ਅਤੇ ਅਡੋਲ ਰਹੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਪਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ।

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਖਾਸ ਕਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਕੁਝ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਪੂਰਨੇ ਅੱਜ ਤਕ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੰਮ ਸਿਰਲੱਥ ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇ-ਨਜ਼ਰ ਹੋਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਫੌਜੀ ਜਰਨੈਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਟਾਕਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਗਰੇਗਰ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, "ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਜਰਨੈਲਾਂ ਵਿਚ ਉੱਚੀ ਥਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਪੰਜਾਬੋਂ ਬਾਹਰ ਮੁਗਲਾਂ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ।" ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਨਾਰੰਗ ਅਨੁਸਾਰ, "ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਮੁਗਲਾਂ ਦੇ ਅਜਿੱਤ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰਮ ਤੋੜਿਆ ਤੇ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮਾਰ ਮੁਕਾਇਆ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਾਹੀਕਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭੋਇੰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਤਕ ਇਵੇਂ ਹੀ ਚੱਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਜਨੀਤਕ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਲਿਆਂਦੀ ਸੀ। ਦੂਜਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਮੁਜਾਰੇ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਲੰਮੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਸੋਚ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਦਾ ਰਿਣੀ ਰਹੇਗਾ।

ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦ ਲੋਕ-ਰਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਹਰ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਬਹੁਤ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਪਾਏ ਪੂਰਨਿਆਂ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਚਾਨਣਮੁਨਾਰੇ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅੰਦਰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਚਿਣਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿ ਪਿੱਛੋਂ ਜਾ ਕੇ ਰਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਨੇ ਤਕਰੀਬਨ 6 ਸਾਲ ਯਮਨਾ ਤੋਂ ਰਾਵੀ ਤਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਲਾਕੇ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। 1716 ਵਿਚ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਡੂੰਘੀ ਕਾਇਮ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਬੁਨਿਆਦ ਉੱਤੇ ਹੀ 1799 ਨੂੰ ਲਾਹੌਰ ਫਤਹਿ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 1801 ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਿੱਖ ਹਲੇਮੀ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ। 1717 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਗ਼ਲ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। 1748 ਵਿਚ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ 12 ਜਥੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਮਿਸਲਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਸ਼ੁਕਰਚੱਕੀਆ ਮਿਸਲ। ਇਸ ਮਿਸਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸਨ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ। ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਏ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰਾਜ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਰਮ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਮੰਦਰ ਜਾਂ ਮਸਜਿਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਦਾ ਤਿਲਕ ਜਾਂ ਜੰਞੂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੇੜਿਆ ਗਿਆ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਚਿੰਨ੍ਹ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇ ਗਏ।

ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਛੇ ਦਹਾਕੇ ਬੀਤ ਚੁਕੇ ਹਨ ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਲੋਕ ਜਬਰ, ਜ਼ੁਲਮ, ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ, ਆਰਥਿਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਦੁਖੀ ਹਨ। ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਲੰਮਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਮੁਗ਼ਲ ਰਾਜ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਦੀ ਰੂਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਪਤੀਆਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਰਕ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ 50 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਪਾਸ ਕੁੱਲੀ, ਗੁੱਲੀ ਅਤੇ ਜੁੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਫੁਟਪਾਥਾਂ ਉੱਤੇ ਨੀਲੇ ਅਸਮਾਨ ਹੇਠ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਰਹਿਤ ਹਨ। ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਅੱਗੇ ਨਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਹੱਥ ਅੱਡਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਕੇਂਦਰੀਕਰਨ ਕਰ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਬਜ਼ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸ ਹੀ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਮੁਲਕ ਦੀ ਸਾਰੀ ਯੋਜਨਾਕਾਰੀ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਹੋਰ ਗਰੀਬ ਤਥਾ ਰਾਜ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਗ਼ੁਲਾਮ ਹੀ ਬਣਿਆ ਰਹੇ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਅੱਧ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਵੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਮਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੰਮਾਂ ਸਮਾਂ ਦੇਸ਼ ਰੂਸ ਦੀ ਅਣਐਲਾਨੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਹੇਠ ਵਿਚਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੁਣ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਦੇ ਜੂਲੇ ਥੱਲੇ ਧੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹੈ। ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ, ਆਰਥਿਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਦੇਰ ਸਵੇਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਹੀ ਅਪਨਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਅਜੋਕੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਲੋਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਸੇਵਨ, ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰ ਅਤੇ ਲੱਚਰਪੁਣੇ ਵਿਚ ਘਿਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਫਿਰ ਲੋੜ ਹੈ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਬਹਾਦਰ ਵਰਗੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਤੇ ਨਿਸ਼ਕਾਮ ਆਗੂ ਦੀ ਜੋ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਮਿਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਬਰਾਬਰੀ, ਆਰਥਿਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਤੇ ਲੋਕ ਰਾਜੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਸਕੇ।

AMAR MUSIC ACADEMY

INDIAN CLASSICAL LIGHT MUSIC, GURMAT SANGEET & TABLA

ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ, ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਤਬਲਾ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

Prof. Gurdev Singh Phull,
Prof. Amrik Singh Phull

To Learn Indian Classical, Light Music & Tabla

Free Lessons for Blind & Handicapped

604-599-4628, 778-898-5052 | 13376-80 Ave, Surrey

ਰਵਾਇਤੀ ਯੁੱਧ ਅਤੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ

ਲੇਖਕ : ਡਾ. ਅਰੁਣ ਮਿੱਤਰਾ,
ਸੰਪਰਕ: 94170-00360

ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਅਤੇ ਰੂਸ ਤੇ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿਚਕਾਰ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸੰਕਟ ਆਪਣੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਅਤੇ ਹਮਾਸ ਵਿਚਕਾਰ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਬੇਸਹਾਰਾ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬੰਬ ਧਮਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਵੱਡੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲੀਏ ਤਾਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇੱਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਜ਼ਾਇਨਵਾਦੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ-ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੱਤਿਆ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਾਬਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਵੀਨਤਮ ਉੱਚ-ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੇ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 2025 ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਨੂੰ 2000 ਪੌਂਡ ਦੇ ਬੰਬ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਹਥਿਆਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰੋਕ ਲਾਈ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਨੇੜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹਕੀਕਤ ਬਣਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ; ਇਹ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਰੂਸੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲੇਗਾ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫੌਜੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਯੂਕਰੇਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਤੇ ਬੀਬੀਸੀ ਰੂਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਓਪਨ-ਸੋਰਸ ਡੇਟਾ ਅਨੁਸਾਰ, 31 ਮਾਰਚ 2025 ਤੱਕ ਯੂਕਰੇਨੀ ਅਤੇ ਰੂਸੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਯੂਕਰੇਨੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮੌਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1,58,341 ਹੈ। ਨਾਟੋ ਯੂਕਰੇਨ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਗੱਲ ਰੂਸ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਇਹ ਯੁੱਧ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਖ਼ਦਸ਼ੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਵਿਰਾਸਤ ਮੰਤਰੀ ਅਮੀਚਾਈ ਏਲੀਆਹੂ ਨੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟਰ ਲਿੰਡਸੇ ਗ੍ਰਾਹਮ ਅਤੇ ਟਿਮ ਵਾਲਬਰਗ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਿਆਨ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਦੇ ਫ਼ਲਸਤੀਨੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਇਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਹਮਲਾਵਰ ਬਿਆਨ ਵੀ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਹਨ।

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੈਂਪੇਨ ਟੂ ਅਬੋਲਿਸ਼ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਵੈਪਨਜ਼ (ICAN) ਲਈ ਲਿਖੀ ਇੱਕ ਟਿੱਪਣੀ ਵਿੱਚ ਹੇਬਾ ਤਾਹਾ ਜੋ ਲੰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਐਡਵਾਂਸਡ ਮਿਡਲ ਈਸਟਰਨ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਐਸੋਸੀਏਟ ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਹਨ, ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ- 'ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਗਾਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਪਰਮਾਣੂ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਾਜ਼ਾ 'ਤੇ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਇਜ਼ਰਾਇਲੀ ਵਿਸਫੋਟਕਾਂ ਦੀ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੀਰੋਸ਼ੀਮਾ ਅਤੇ ਨਾਗਾਸਾਕੀ ਬੰਬਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਹ ਰੂਪਕ ਗਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਮਾਣੂ ਟੀਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਰਵਾਇਤੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਰਵਾਇਤੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੱਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਗਾਜ਼ਾ ਰਵਾਇਤੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾ ਤੋਂ ਵੀ ਪਰ੍ਹੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ'।

ਰੂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੂਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਚਿਤਾਵਨੀ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਚੱਲ ਰਹੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਪਰਮਾਣੂ ਪਾਵਰ ਪਲਾਂਟਾਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਖ਼ਤਰਾ ਫ਼ਿਲਹਾਲ ਮੁਲਤਵੀ ਹੈ ਪਰ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।

2025 ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਤਣਾਅ, 'ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਪਰਮਾਣੂ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ' ਨਾਲ, ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਧ ਰਹੇ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੰਧਨ ਵਾਲੇ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਵਾਲੀ ਸੰਧੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਰਵਾਇਤੀ ਯੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਵਧੇਰੇ ਘਾਤਕ ਹਥਿਆਰ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਖ਼ਤਰਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨੇ ਹਨ ਤਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਯੁੱਧ ਰੋਕੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਈਚਾਰਾ ਹੁਣ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਹੈ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਬੇਅਸਰ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਯੁੱਧ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਪਾਰ ਯੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਲੋਬਲ ਸਾਊਥ (ਅਫਰੀਕਾ, ਏਸ਼ੀਆ, ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਓਸ਼ਨੀਆ ਦੇ ਮੁਲਕ ਜੋ ਘੱਟ ਵਿਕਸਤ ਹਨ) ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਂਝਾ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਹੋਰ ਵੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗਲੋਬਲ ਸਾਊਥ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੁੱਧਾਂ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਕਾਰਗਰ ਪਹਿਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੁੱਟ ਨਿਰਲੇਪ ਅੰਦੋਲਨ (Non-Ailgned Movement-NAM) ਦੇ ਨੇਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਭਾਰਤ ਕੋਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਹਿਲ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦਕਾਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜ਼ਾਇਨਵਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸਖ਼ਤ ਪੈਂਤੜਾ ਨਹੀਂ ਮੱਲਿਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਵਾਇਤੀ ਯੁੱਧਾਂ ਦੇ ਅੰਤ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕਰੇ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਪਰਮਾਣੂ ਹਮਲੇ ਤੱਕ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਜੋ ਤਬਾਹਕੁਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਚੇਤਿਆਂ 'ਚ ਵਸਿਆ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ

ਲੇਖਕ : ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੜੌਲਵੀ
ਸੰਪਰਕ: 9463492426

ਘਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਟਿਕਾਣਾ ਸਭ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਤੇ ਪੰਛੀ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਭਾਵੇਂ ਬਾਹਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮਰਜ਼ੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਟਿਕਾਅ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੇ ਤਣਾਅ ਰਹਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬਚਪਨ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਘਰ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੀ ਹੋਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਭਾਵੇਂ ਮਜਬੂਰੀ ਵੱਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਹ ਜੱਦੀ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਰਹਿਣਾ ਪੈ ਜਾਵੇ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਤੁਹਾਡੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਵਸਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਵਿਚਲੇ ਆਮ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਾਡਾ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਣਤਰ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਵਰਗੀ ਹੀ ਸੀ, ਭਾਵ ਥੱਲੇ ਤੋਂ ਕੱਚਾ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਛੱਤ ਬਾਲਿਆਂ ਵਾਲੀ। ਵਿਹੜਾ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਜਮੋਏ ਅਤੇ ਡਕੈਣ ਦੇ ਰੁੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਦ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਸਾਡੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਾਰ ਖਣਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਮਰਾ ਅਤੇ ਦੋ ਦੋ ਖਣਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਰਸੋਈ ਤੇ ਮੂਹਰਲੇ ਪਾਸੇ ਵਰਾਂਡਾ ਸੀ/ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕੋਈ ਬੈਠਕ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟਾਇਲਟ ਜਾਂ ਬਾਥਰੂਮ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਰਥਿਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਲਿਪਾਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਛੱਤ ਕੱਚੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅੰਦਰ ਠੰਢਕ ਰਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿੱਘਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਛੇ ਜੀਅ ਅਸੀਂ ਖ਼ੁਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਬੜੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ; ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਆ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਰਾਤ ਕੱਟ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਸੌਂ ਜਾਂਦੇ। ਜਾਲੀ ਰਹਿਤ ਤਾਕੀਆਂ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨਦਾਨ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾਦਾਰੀ ਤੇ ਚਾਨਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਰੋਸ਼ਨਦਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਦੀ ਹੋ ਕੇ ਘਰੇਲੂ ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਆਮ ਹੀ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਚਿੜੀਆਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਬਣਾ ਕੇ ਰਿਹਾ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਦੋ ਜੋੜੇ ਬੜੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਬਣਾ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਸਵੇਰ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਚਿੜੀਆਂ ਚੀਂ-ਚੀਂ ਕਰਕੇ ਉੱਠ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਉਠਾ ਲੈਂਦੀਆਂ। ਗਾਰਡਰਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੋੜਾਂ-ਮੋਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਬਣਾਏ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪੇਟੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਹਰ ਸਾਲ ਬਿੱਲੀ, ਬਲੂੰਗੜੇ ਦਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ।

ਇਸ ਦੇ ਕੱਚੇ ਅੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਂ, ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਇੱਕ-ਅੱਧ ਵਾਰ ਗੋਹੇ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿੱਪ ਦਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਲਿੱਪੇ ਹੋਏ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਲਿੱਪਣ ਨਾਲ ਘਰ ਬੜਾ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੋਹਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਂ ਤੌੜੀ ਵਿੱਚ ਪਾਂਡੂ ਘੋਲ ਕੇ, ਇੱਕ ਲੀਰ ਨਾਲ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਪੱਟੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫੁੱਲ ਵੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਲਗਾਏ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਲਗਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ।

ਚੁੱਲ੍ਹੇ-ਅੰਗੀਠੀ ਵਾਲੀ ਇਸ ਘਰ ਦੀ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਮਾਂ ਗਰਮ ਗਰਮ ਰੋਟੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਬੋਰੀਆਂ ਵਿਛਾ ਕੇ ਜਾਂ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਪਟੜੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਹੀ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ।

ਬਰਸਾਤਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀ ਛੱਤ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਅਤੇ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਝੜੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਰੋਣ -ਹਾਕਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਲੱਗਦਾ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਚਾਚੇ ਤਾਇਆਂ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਬੀਹੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਖ਼ੂਬ ਰੌਣਕਾਂ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਡੰਗਰ-ਵੱਛਾ ਵੀ ਬਾਹਰ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਨਲਕਾ, ਟੋਕੇ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ, ਓਟੀਏ ਸਭ ਬਾਹਰ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਏ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਵੀ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਅੱਜ-ਕਲ੍ਹ ਵੀ ਮੇਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਾਹਰਲੇ ਪਾਸੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਪਾਸੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਤਾਇਆਂ ਦੇ ਘਰ ਖ਼ਬਰਸਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਅੱਜ ਵੀ ਬੜਾ ਮੋਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਾਰਤਕਕਾਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਿਬੰਧ ''ਘਰ ਦਾ ਪਿਆਰ'' ਵਿੱਚ ਘਰ ਬਾਰੇ ਬੜੀਆਂ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫ਼ਿਲਮੀ ਅਦਾਕਾਰ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਜੱਦੀ ਘਰ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਭੇਰੇ 'ਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਬਕਾਇਦਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਬੜਾ ਭਾਵੁਕ ਵੀ ਹੋਏ। ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੁਸਤਕ 'ਮੇਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ' ਵਿੱਚ 'ਮੁੜ ਵੇਖਿਆ ਪਿੰਡ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਕੋਲ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ?

ਲੇਖਕ : ਗਿ: ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ 'ਸੀਤਲ'

ਕਿਸ਼ਤ - 59

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ

ਦੀਵਾਲੀ ਉੱਤੇ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ

ਉਹ ਘਲੂਘਾਰੇ ਦੇ ਦਾਗ਼ ਲਾਹੁਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਦੀਵਾਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲ੍ਹਾਂਪਹਿਲਾਂ ਸੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਆ ਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਵਧ ਗਏ ਸਨ, ਓਥੇ ਅਬਦਾਲੀ ਅਬਦਾਲੀ ਨੇ ਸੁਲਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹਾ ਪਰ ਸਿੱਖ ਨਾ ਮੰਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਤੋਂ ਘਬਰਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੜਨ ਦੀ ਥਾਂ ਉਸ ਨੇ ਨੀਤੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਉਹਨੇ ਪੰਥ ਨਾਲ ਸੁਲਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਦੂਤ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਭੇਜੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸੁਲਾ ਦੀ ਗੱਲ ਬਾਤ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਤੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਅਬਦਾਲੀ ਵਾਸਤੇ ਲੜਾਈ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਉਹ ਇਕ ਲੱਖ ਦੇ ਲਗਭਗ ਫ਼ੌਜ ਲੈ ਕੇ 16 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਉਤਰਿਆ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ (17 ਅਕਤੂਬਰ, 1762 ਈ।) ਦੀਵਾਲੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਪੂਰਾ ਸੂਰਜ-ਗ੍ਰਹਿਣ ਸੀ। ਦੀਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ ਹੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਚੌਫੇਰਿਓਂ ਅਬਦਾਲੀ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਉੱਤੇ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ।

ਜੰਗ ਪਿਪਲੀ ਸਾਹਿਬ

ਪਿਪਲੀ ਸਾਹਿਬ ਕੋਲ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਬੜਾ ਘੋਰ ਯੁੱਧ ਹੋਇਆ। ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਅਬਦਾਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਹਾਰ ਗਿਆ ਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਨੱਸ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਜਾ ਵੜਿਆ। ਏਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਕਈ ਹਜ਼ਾਰ ਦੁਰਾਨੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਕੈਦੀ ਬਣਾ ਲਏ। ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਮਲਬਾ ਕਢਾਇਆ। ਇਹ ਕੰਮ ਮੁਕਾ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਕੈਦੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਆਪ ਲੱਖੀ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਜਾ ਵੜੇ।

ਅਬਦਾਲੀ ਸਿੰਘਾਂ ਮਗਰ ਲੱਖੀ ਜੰਗਲ ਵਿਚ

ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਾਲੀ ਫ਼ੌਜ ਵੀ ਵਾਪਸ ਆ ਗਈ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਸਲਮ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਵੀ ਅਬਦਾਲੀ ਨੇ ਕੱਠੀ ਕਰ ਲਈ। ਏਸ ਤਰਾਂ ਫ਼ੌਜ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧਾਕੇਅਬਦਾਲੀਲੱਖੀ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਗਰ ਚੜਿਆ । (ਨਵੰਬਰ, ੧੭੬੨ ਈ।)ਏਥੇ ਸਿਧੀ ਲੜਾਈਲੜਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿੰਘ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਜੱਥੇ ਬਣਾ ਕੇ ਲੜਨ ਲਗੇ। ਇਕ ਜੱਥਾ ਇਕ ਪਾਸਿਓਂ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾਫ਼ ਦੁਰਾਨੀਫ਼ੌਜ ਉਸ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਲਈ ਵਧਦੀ, ਤਾਂ ਸਿੰਘ ਭਜ ਕੇ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਜਾ ਵੜਦੇ। ਦੁਰਾਨੀ ਅਜੇ ਸੁਰਤ ਵੀ ਨਾ ਸੰਭਾਲਦੇ, ਜਾਂ ਓਨੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਜੱਥਾ ਦੂੱਜੇ ਪਾਸਿਓਂ ਆ ਧਾਵਾ ਬੋਲਦਾ। ਦੁਰਾਨੀ ਉਸ ਪਾਸੇ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਜੱਥੇ ਵਾਂਗ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਜਾ ਲੁਕਦੇ ਤੇ ਤਿੱਜਾ ਜਥਾ ਹੋਰ ਪਾਸਿਓਂ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦੇਂਦਾ। ਲੜਾਈ ਦੇ ਏਸ ਢੰਗ ਨੇ ਅਬਦਾਲੀ ਦਾ ਨੱਕ ਦਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਅਬਦਾਲੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਇਕ ਸਿੰਘ (ਇਕੱਲਾ ਹੀ) ਘੋੜਾ ਭਜਾ ਕੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆ ਪਿਆ। ਉਹ ਸਿੰਘ ਤਾਂ ਅਬਦਾਲੀ ਦੀ ਸਰੀਰ-ਰਖਿਯਕਫ਼ੌਜ ਹੱਥੋਂ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੇ ਅਬਦਾਲੀ ਦੇ ਦਿਲ ਉੱਤੇ ਐਨਾ ਅਸਰ ਪਾਇਆ, ਕਿ ਉਹ ਸਣੇ ਫ਼ੌਜ ਵਾਪਸ ਲਾਹੌਰ ਆ ਬੈਠਾ। ਅਬਦਾਲੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾਸੂਬੇਦਾਰ ਕਾਬਲੀ ਮੱਲ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਹਿਤ ਮੁਰਾਦ ਖ਼ਾਂ ਬਾਰੀ ਦੁਆਬ ਦਾ, ਸਿੰਘਾ ਨੇ ਰਾਵੀ ਕੰਢੇ ਅਬਦਾਲੀ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ- ਜਹਾਨ ਖਾਂ ਰਾਵੀ ਤੋਂ ਅਟਕ ਤੱਕ ਦਾ ਸਆਦਤ ਯਾਰ ਖਾਂ ਜੰਲਧਰ ਦਾ ਤੇ ਜ਼ੈਨ ਖਾਂ ਸਰਹਿੰਦ ਦਾ ਹਾਕਮ ਬਣਿਆ। ੧੨ ਦਸੰਬਰ ੧੭੬੨ ਈ. ਨੂੰ ਅਬਦਾਲੀ ਲਾਹੌਰ ਕਾਬਲ ਵੱਲ ਤੁਰਿਆ । ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਿੰਘ ਏਨੇ ਦਲੇਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਰਾਵੀਓ ਟੱਪਦੀ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਬਦਾਲੀ ਪੱਤਣ ਉਤੇ ਖਲੋਤਾ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤੇ ਸਿੰਘ ਉਹਦੀ ਫ਼ੋਜ ਨੂੰ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਸਨ। ਅਬਦਾਲੀ ਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿੰਘ ਫੇਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੱਠੇ ਆ ਹੋਏ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਏਥੇ ਪੰਥ ਦੇ ਦੋ ਜੱਥੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਤੇ ਤਰਨਾ ਦਲ। ਬੁੱਢੇ ਦਲ ਦਾ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸ. ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆਂ ਦੀ ਸਿੰਘਪੁਰੀਆਂ ਦੀ ਨਸ਼ਾਨਾ ਵਾਲੀ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ।

ਤਰਨ ਦਲ

ਇਸ ਦਲ ਨੂੰ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਲੁੱਟ ਮਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਪਿਆ ਗਿਆ । ਤਰਨਾ ਦਲ ਦਾ ਜੱਥੇਦਾਰ ਸ. ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਭੰਗੀ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਮਿਸਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਭੰਗੀਆਂ ਵਾਲੀ ਰਾਮਗੜੀਆਂ ਦੀ ਕਨ੍ਹਈਆਂ ਦੀ ਸੁਕਰਚੱਕੀਆਂ ਦੀ ਤੇ ਨਕਈਆਂ ਦੀ। ਇਸ ਦਲ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਗਈ।

ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਲਾਹੌਰ ਉਦਾਲੇ ਚੱਕਰ ਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ , ਜਾਂ ਦੁਰਾਨੀ ਫੌਜ਼ ਦਾ ਇਕ ਦਸਤਾ ਉਸ ਦੇ ਕਾਬੂ ਆ ਗਿਆ। ਦੁਰਾਨੀਆਂ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੇ । ਸਿੰਘ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰਫੜ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲੈ ਆਏ ਤੇ ਸਰੋਵਰ ਵਿਚੋਂ ਗਾਰ ਕਢਾ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ। 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1763 ਈ. ਨੂੰ ਵਿਸਾਖੀ ਉਤਚੇ ਤਰਨਾ ਦਲ ਦੇ ਸਿੰਘ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਕੱਠੇ ਹੋਏ। ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਬਿਆਸ ਤੋਂ ਪਾਰ ਫਿਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਕਸੂਰ ਦੇ ਪੰਡਤ ਦੀ ਫ਼ਰਿਯਾਦ

ਕਸਰ ਦੇ ਪੰਡਤ ਨੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਆ ਕੇ ਫ਼ਰਿਯਾਦ ਕੀਤੀ, ਕਿ ਉਸਮਾਨਖ਼ਾਂਕਸੂਰੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪੰਡਤਾਣੀ ਖੋਹ ਲਈ ਹੈ। ਕਸੂਰ ਦੇ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਉਹਨੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਸਿੰਘਾਂ ਅੱਗੇ ਦੱਸੋ। ਕਸੂਰ ਵਿਚ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਕਿਲੇ ਸਨ। ਪਠਾਣ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਗਾਈਂ ਮਾਰਦੇ ਤੇ ਖੂਹਾਂ ਤੇ ਤਲਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹੱਡੀਆਂ ਸੁੱਟਦੇ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਗਾਂ ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕਾਜ਼ੀ ਉਸ ਹਿੰਦੂ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਹਲਾਲ ਕਰਦਾ। ਜਿਹੜਾ ਹਿੰਦੂ ਆਪਣੇ ਮਰਦੇ ਪਸ਼ੂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਾ ਦੇਂਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਕਸੂਰ ਵਿਚ ਪਠਾਣਾਂ ਦੀ ਬੜੀ ਭਾਰੀ ਫ਼ੌਜੀ ਤਾਕਤ ਸੀ। ਸੋ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਸਰਦਾਰ ਕਸੂਰ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ ਸ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਭੰਗੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਪੰਥ ਸਾਜਿਆ ਹੀ ਦੁਖੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਹੈ, ਸੋ ਪੰਥ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਆਏ ਪੰਡਤ

ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਪਸ਼ ਭਰੇ ਦੁਖਾਂਤ ਤੋਂ ਸੁਖਾਂਤ ਵੱਲ ਵਧਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਸਿੱਖ ਮਾਨਸਿਕਤਾ

ਲੇਖਕ : ਡਾ. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰ ਖਾਂ,
ਸੰਪਰਕ : 98157-58466

ਜੂਨ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਅਤਿ ਗਰਮੀ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਹੈ।ਦੇਸੀ ਮਹੀਨੇ ਜੇਠ ਤੇ ਹਾੜ੍ਹ ਦਾ ਸੰਗਮ ਇਸ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸਮਾਂਨਾਂਤਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ।ਇਹ ਮਹੀਨਾ ਸਿੱਖ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨਾਲ ਬੜਾ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਗੁਜ਼ਰਦਿਆਂ ਜੇ ਨੀਝ ਨਾਲ ਤੱਕਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਦੋ ਹਿਰਦੇਵੇਧਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਛਲਣੀ-ਛਲਣੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਐਸੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਵਿਰਾਸਤੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਾਲ ਵੀ ਸਰਸ਼ਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋ ਸਦੈਵ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲੈਂਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਪਹਿਲੀ ਘਟਨਾ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਕੁ ਸਦੀਆਂ ਪਿੱਛੇ ਜੂਨ 1606 ਈ: ਦਾ ਵਾਕਿਆ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦ ਮੌਕੇ ਦੇ ਮੁਗਲ ਹਾਕਮ ਜਹਾਂਗੀਰ ਨੇ ਕੁਝ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਈਰਖਾਲੂਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਤੱਤੀ ਤਵੀ 'ਤੇ ਬਿਠਾ ਕੇ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਸਿਦਕ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਦੀ ਅਸਫਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ।ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਇਹ ਪੰਥ ਅੱਜ ਵੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾ ਰਿਹੈ ਪਰ 'ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ' ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਾਲਮ ਮੁਗਲ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ ਵੰਸ਼ ਦਾ ਬੀਜ ਤੱਕ ਨਾਸ਼ ਹੋ ਚੁੱਕੈ।

ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਫਿਰ ਜੂਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਪੀਰੀ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਕਰਮਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ।ਹੱਕੀ-ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਜੂਝਦੇ ਕੁਝ ਜੁਝਾਰੂਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗੁਰਪੁਰਬ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਤਰ ਹੋਈ ਆਮ ਸੰਗਤ ਵੀ ਇਸ ਮਾਰੂ ਹਮਲੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਮ-ਏ-ਸ਼ਹਾਦਤ ਪੀ ਗਈ ਜਿਸਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਚੋਂ ਉਪਜੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਾਲ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸਾਜੇ ਮੀਰੀ-ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਇਸ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਨੇਸਤੋ-ਨਾਬੂਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਮੀਰੀ-ਅਸਥਾਨ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਢਹਿ-ਢੇਰੀ ਹੋਇਆ ਪਰ ਸਿੱਖ ਹਿਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਭਾਵਨਾ ਹੋਰ ਪਕੇਰੀ ਹੋ ਗਈ।

ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਨ ਚ ਆਇਆ ਕੋਈ ਸੁੱਤੇ-ਸਿੱਧ ਵਲਵਲਾ ਮਾਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਇਸਦੀ ਉਸਾਰੀ ਪਿੱਛੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ਉਚਾਰੇ ਹੋਏ ਉਹ ਬੋਲ ਵੀ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਸਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਤੱਤੀ ਤਵੀ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਤੱਤਾ ਰੇਤਾ ਕੋਮਲ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਪਵਾਉਂਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਹੇ ਸਨ ਕਿ ਬਾਲਕ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਨੂੰ ਗੁਰਗੱਦੀ ਤੇ ਬੈਠਾਉਂਦਿਆਂ ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਵਾ ਦੇਣਾ ਕਿ ਰਾਜਸੀ ਸੂਝ ਤੇ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਧਰਮ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਣਾ ਨਾ-ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ।

ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਗੁਰਿਆਈ ਵੀ ਏਸੇ ਜੂਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਈ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੇ ਜਦ ਬਾਲਕ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਦੀ ਛੇਵੇਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਵਜੋਂ ਤਾਜਪੋਸ਼ੀ ਦੀ ਰਸਮ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਪੀਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਰੀ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਪਹਿਨਾਈ ਤਾਂ ਮੁਗਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੋਹਲ ਸਰੀਰ ਤੇ ਢਾਹਿਆ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਵੇਂ ਝੱਟ ਰੂਪਮਾਨ ਹੋ ਗਿਆ।'ਪੀਰੀ' ਦੇ ਨਾਲ 'ਮੀਰੀ' ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਮਾਨਵਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਿਵੇਕਲਾ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਣਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਏਸੇ ਹੀ ਫੌਲਾਦੀ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚੋਂ 'ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ' ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ।ਗੁਰਗੱਦੀ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਹੀ 1606 ਈ: ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 'ਅਕਾਲ-ਤਖਤ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ 12 ਫੁੱਟ ਉੱਚਾ ਥੜ੍ਹਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਪੁੱਟਣ ਲਈ ਹਮ-ਖਿਆਲੀ ਯੋਧਿਆਂ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਚਾਰਾਂ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਸ਼ਾਹੀ ਦਰਬਾਰ ਸਜਣ ਲੱਗੇ। ਮੱਲ-ਅਖਾੜੇ, ਢਾਡੀ ਦਰਬਾਰ ਤੇ ਗੱਤਕੇ ਦੀਆਂ ਗੂੰਜਾਂ ਅਕਾਸ਼ ਗੁੰਜਾਉਣ ਲੱਗੀਆਂ।ਢਾਡੀ ਨੱਥੇ ਤੇ ਅਬਦੁੱਲੇ ਦੀ ਸਾਰੰਗੀ ਤੇ ਢੱਡ ਗੱਭਰੂਆਂ ਚ ਬੀਰ ਰਸ ਭਰਦੀ ਹੋਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਡੌਲੇ ਫੜਕਾਉਣ ਲੱਗੀ।

ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਥਾਨਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰ, ਗੁਰੂਸਰ ਮਹਿਰਾਜ ਤੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਚ ਮੁਗਲ ਸ਼ਾਹੀ ਫੌਜਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਚਾਰ ਵੱਡੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਚਾਰਾਂ ਜੰਗਾਂ ਚ ਹੀ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਬੀਰ-ਯੋਧੇ ਮੁਗਲੀਆ ਸਲਤਨਤ ਨੂੰ ਧੂੜ-ਚਟਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।ਪੰਜਵੀਂ ਛੋਟੀ ਭਿੜੰਤ ਅਜੋਕੇ ਖਰੜ-ਕੀਰਤਪੁਰ ਰੋਡ ਤੇ ਹੋਈ ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਝੰਡਾ ਸਾਹਿਬ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਪੰਡਤ ਦੀ ਵਹੁਟੀ ਨੂੰ ਮੁਗਲ ਹਾਕਮ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਾਉਣ ਖਾਤਰ ਇਸ ਹਾਕਮ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਭਾੜੇ ਦੇ ਗੁੰਡਿਆਂ ਸਮੇਤ ਦਬੋਚਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਗਰੀਬ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਦਾ ਘਰ ਮੁੜ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵੱਸਦਾ ਕੀਤਾ।ਕਾਸ਼! ਸਾਡੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਲੋਕ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਿੱਠ ਕੇ ਚੇਤੇ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨ।

'ਅਕਾਲ ਤਖਤ' ਮਹਿਜ਼ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਥੂਲ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਸੂਖਮ ਵਜ਼ੂਦ ਹੈ। ਦੁਨਿਆਵੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਹ ਬੜੀ ਹਾਸੋ-ਹੀਣੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਵਜੋਂ ਹੀ ਸਮਝਿਆ, ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਇਮਾਰਤੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀਆਂ ਵਿਉਂਤਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਖੁਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਚੋਂ ਮਨਫੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ।ਅਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤੀ ਰੂਪ ਚ ਡੇਗਣ ਦਾ ਕੋਝਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਚ ਹੋਰ ਪ੍ਰਪੱਕ ਹੋਇਆ।

ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਵਾਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਮੁਖੀਆਂ 'ਚ ਕਈ ਖਾਮੀਆਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡਾ ਸਭ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਇਸ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਸੂਖਮ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦਿਲੋਂ-ਜਾਨੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਸ਼ਾਨ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀਏ। ਇਹੀ ਕੌਮੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਦੇ ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਘੋਰ ਬਿਪਤਾ ਮਾਰੇ ਸਮਿਆਂ ਚ ਵੀ ਕੌਮ ਦੀ ਸਫਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜੁਝਾਰੂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁਹਾਵਰਾ ਆਮ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੈ ਕਿ 'ਕੌਮਾਂ ਜਿਊਂਦੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੇ'। ਸੋ ਇਸ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਹਰ ਬਿਪਤਾ ਮਾਰੇ ਸਮੇਂ ਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੂਣ-ਸਵਾਈ ਹੋ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ।ਅੱਜ ਵੀ ਇਸ ਕੌਮ ਦੇ ਸਾਜਨਹਾਰੇ 'ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹਾਂ' ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੋਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜੋਕੇ ਆਪਾ-ਧਾਪੀ ਦੇ ਯੁਗ ਵਿਚ ਵੀ ਕੌਮੀ-ਰਾਹਨੁਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸੋਝੀ ਬਖਸ਼ਣ ਤਾਂ ਜੋ ਜਗਤ-ਜਲੰਦੇ ਦਾ ਸਦੀਵੀ ਭਲਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਤੂਫ਼ਾਨ
ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਲੇਖਕ : ਯਸ਼ਪਾਲ ਗੁਲਾਟੀ, ਮੋਬਾਈਲ : 70870-48140

ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ! ਹਨੇਰੀ, ਤੂਫ਼ਾਨ ਜਾਂ ਚੱਕਰਵਾਤ ਕੋਈ ਰਾਖਸ਼ਿਸ਼ ਵਗੈਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਸਿਰਫ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘਰ ਅੰਦਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਕ ਡਰਾਵਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਜ਼ ਹਨੇਰੀ ਤੂਫ਼ਾਨ 'ਚ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣਾ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੱਟ-ਫੇਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਸੰਕਟ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ...ਅਤੇ ਆਓ, ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਤੂਫ਼ਾਨ ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਭਲੀ-ਭਾਂਤ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਜੂਨ, ਜੁਲਾਈ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਬੜੀ ਗਰਮੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮੀ ਕਾਰਨ ਜਦ ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ ਤਾਪਮਾਨ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਵਾ ਗਰਮ-ਹਲਕੀ ਹੋ ਕੇ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਉੱਠਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਉਥੇ ਹਵਾ ਦਾ ਦਬਾਅ ਕਾਫ਼ੀ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਅ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਹਵਾ ਜਦ ਘੱਟ ਦਬਾਅ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਵਹਿੰਦੀ, ਵਾਤਾਵਰਨ 'ਚ ਅਵਰੋਧ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਹਨੇਰੀ ਤੂਫ਼ਾਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਵਹਿਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਗ਼ਰਦ, ਧੂੜ, ਮਿੱਟੀ ਉਡਾਉਂਦਿਆਂ ਧੂੜ ਭਰੇ ਤੂਫ਼ਾਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

'ਟੋਰਨੈਡੋਜ਼' ਅਤੇ 'ਹਰੀਕੇਨ' ਚੱਕਰਵਾਤੀ ਤੂਫ਼ਾਨ ਦੀਆਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਨਾਲ ਵਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਕਸਰ ਘੁੰਮਦੇ ਹਵਾ ਚੱਕਰਾਂ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਬੜਾ ਹੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਟਾਰਨੈਡੋ ਨਾਮੀ ਤੂਫ਼ਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਭਾਵੇਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ (ਕਰੀਬ 200 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ) ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਈਕਲੋਨ ਜਾਂ ਚੱਕਰਵਾਤ ਤੂਫ਼ਾਨ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਗਤੀ ਅਤੇ ਘੁੰਮਣ-ਘੇਰੀਆਂ 'ਚ ਚੱਲਣ ਕਰਕੇ ਬੜਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ ਬਾਰਿਸ਼ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਹੁਰੀਕੇਨ ਤੂਫ਼ਾਨ ਦਾ ਵਿਆਸ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 80 ਤੋਂ 300 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਇਲਾਕੇ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਧਰੁਵੀ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਖੇਤਰ 'ਚ 120 ਤੋਂ 300 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ ਹਵਾਵਾਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰੀਕੇਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਗ ਜੋ ਕਿ 5 ਤੋਂ 15 ਕਿੱਲੋਮੀਟਰ ਵਿਆਸ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਅੱਖ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਖ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਜਦ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹਵਾ ਦੀ ਗਤੀ ਰੁਕ ਗਈ ਅਤੇ ਤੂਫ਼ਾਨ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਹ ਅੱਖ ਵਾਲਾ ਭਾਗ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਗ ਦੇ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਤੂਫ਼ਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਨਾਲ ਕਈ ਰੁੱਖ ਜੜ੍ਹੋਂ ਪੁੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬਿਜਲੀ ਵਾਲੇ ਖੰਭਿਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜਨਜੀਵਨ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ! ਜਦ ਹਨੇਰੀ ਤੂਫ਼ਾਨ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਪੌੜੀਆਂ ਜਾਂ ਘਰ ਦੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਨਾ ਚੜ੍ਹੋ, ਸਾਈਕਲ ਵਗੈਰਾ ਨਾ ਚਲਾਓ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਕੂਲ ਜਾਂ ਘਰ ਵਿਚ ਹੋ ਤਾਂ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਜਾਓ। ਕਿਸੇ ਦਰੱਖਤ, ਖੰਭੇ, ਤਾਰਾਂ, ਸ਼ੈੱਡ ਆਦਿ ਤੋਂ ਉੱਚਿਤ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੋ। ਤੂਫ਼ਾਨ ਰੁਕਣ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਘਰੋਂ ਜਾਂ ਸਕੂਲੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਓ।

ਆਲੂ ਚਿਪਸ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਲੇਖਕ : ਯਸ਼ਪਾਲ ਗੁਲਾਟੀ, ਮੋਬਾਈਲ : 70870-4814

ਦਰਅਸਲ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਬਹੁਤ ਸੰਗਠਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਇਨਸਾਨੀ ਦਿਮਾਗ਼ 'ਚ ਐਨ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆਏ ਅਚਾਨਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਓ, ਇਸੇ ਹੀ ਤਰਜ਼ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪੋਟੈਟੋ ਚਿਪਸ ਦੀ ਖੋਜ ਵੀ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਇਕ ਦਿਲਚਸਪ ਘਟਨਾਤਮਿਕ ਕਹਾਣੀ ਹੈ।

ਪਿਆਰੇ ਬਾਲ ਸਾਥੀਓ! ਹੋਇਆ ਇੰਜ ਕਿ ਸੰਨ 1853 'ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਸਾਰਾਤੋਗਾ ਸਪਰਿੰਗਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਇਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਖੇ ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ ਵਾਂਡਰ ਵਿਲਟ ਨਾਮੀ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਜਾਰਜ ਕਰਮ ਨਾਮੀ ਸ਼ੈਫ਼ ਨੂੰ ਫਰੈਂਚ ਫਰਾਈਡ ਪੋਟੈਟੋ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜਦ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਡਿਸ਼ ਪਰੋਸੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਚੀਕਦਿਆਂ ਡਿਸ਼ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਲੂ ਸਲਾਈਸ ਬੜੇ ਮੋਟੇ ਆਕਾਰ ਦੇ ਹਨ।

ਸ਼ੈਫ਼ ਜਾਰਜ ਕਰਮ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਮੋਟੇ ਕੱਟੇ ਫਰੈਂਚ ਫਰਾਈਜ਼ ਵਾਲੀ ਡਿਸ਼ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਗਾਹਕ ਨੇ ਖਸਤਾ, ਕਰਾਰੇ ਫਰਾਈਡ ਪੋਟੈਟੋ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ।

ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋ ਵਾਰੀ ਡਿਸ਼ ਠੁਕਰਾਉਣ ਕਾਰਨ ਸ਼ੈਫ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਕਾਫ਼ੀ ਚੁੱਭੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਝੁੰਜਲਾ ਕੇ ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਫਿਰ ਆਲੂਆਂ ਨੂੰ ਛਿੱਲ, ਕਾਗਜ਼ ਵਾਂਗ ਪਤਲੇ ਆਕਾਰ 'ਚ ਕੱਟ, ਕੁਰਕਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਗਰਮ ਖੌਲਦੇ ਤੇਲ 'ਚ ਤਲ, ਨਮਕ ਪਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਬਸ ਇਹ ਹੀ ਹੈ ਪੋਟੈਟੋ ਚਿਪਸ ਦੇ ਜਨਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ।

ਇਸ ਵਾਰ ਵਾਂਡਰ ਵਿਲਟ ਗ੍ਰਾਹਕ ਨੂੰ ਇਹ ਚਿਪਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਵਾਦ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਵੀ ਸਰਾਹਿਆ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਸਾਰੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਆਲੂ ਚਿਪਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੀਨੂੰ ਕਾਰਡ 'ਚ ਪੱਕੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਲਿਆ।

ਸੰਨ 1926 'ਚ ਮੈਡਮ ਸਕਡਰ ਨਾਮੀ ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਪੋਟੈਟੋ ਚਿਪਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਫੈਕਟਰੀ ਖੋਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਮੋਮੀ ਕਾਗਜ਼ 'ਚ ਪੈਕ ਕਰਕੇ ਵੇਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪੋਟੈਟੋ ਚਿਪਸ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦਾ ਆਲਮ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਇਹ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਕਣ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਨੈਕਸ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ ਕਰੀਬ 450 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਪੋਟੈਟੋ ਚਿਪਸ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਬਦ ਪਹੇਲੀ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ?

R	A	S	P	B	A	P	R	C	R
M	Y	R	R	E	P	L	I	H	A
A	O	E	P	A	P	U	C	E	E
N	G	A	C	H	P	M	O	R	P
O	E	U	L	B	L	E	T	R	Y
R	B	E	R	R	Y	P	I	N	E
A	E	B	A	N	E	L	P	P	A
N	G	A	N	A	N	O	L	E	M
T	I	U	R	F	W	A	T	E	R
G	R	A	P	E	N	O	M	E	L

Find all the words from the word list (ignore spaces and dashes, if any):

~~APPLE~~
APRICOT
BANANA
BLUEBERRY
CHERRY
GRAPEFRUIT
LEMON
MANGO
ORANGE
PEACH
PEAR
PINEAPPLE
PLUM
RASPBERRY
WATERMELON

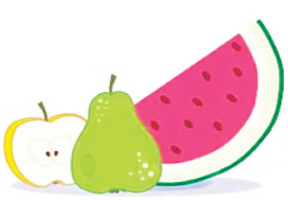

ਬਿੰਦੂ ਮਿਲਾਓ

ਰਸਤਾ ਲੱਭੋ

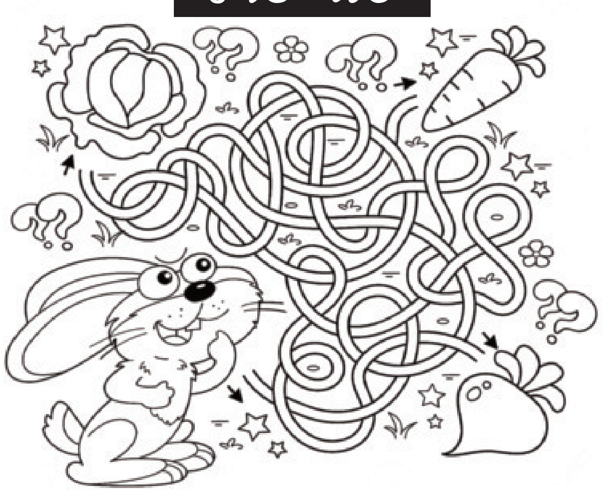

ਪਹੇਲੀ ਹੱਲ ਕਰੋ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਪਹੇਲੀ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ?

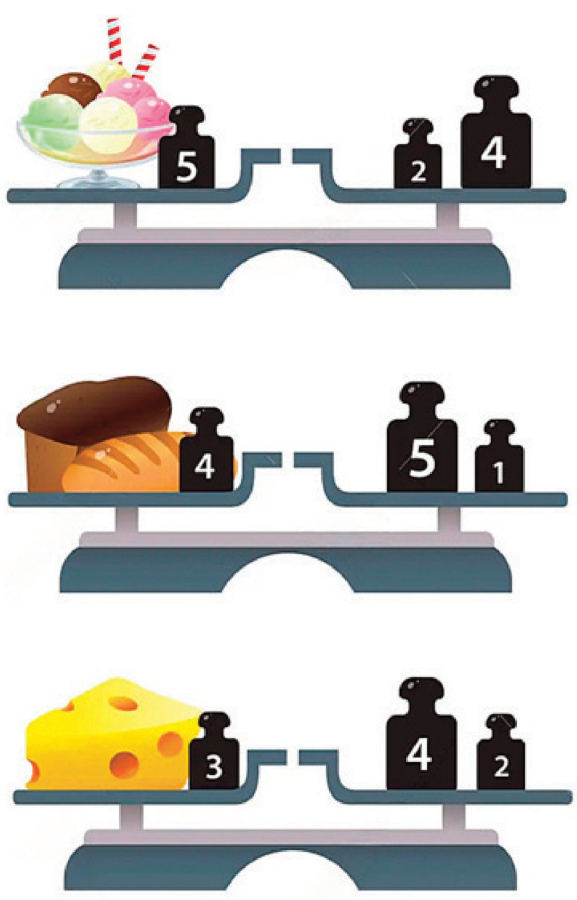

ਕਿੱਧਰ ਗਈਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਮਰ ਜਾਣੀਆਂ

ਲੇਖਕ : ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਾਇਰ
ਸੰਪਰਕ: 97806-67686

ਵੀਹ ਮਾਰਚ ਦਾ ਦਿਨ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ 'ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਦਿਨ' ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਦਿਨ ਕਿਉਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਦਰਦ ਭਰੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰ ਕੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਛੱਤਾਂ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਝਾੜੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਤਿਣਕੇ ਅਤੇ ਘਾਹ ਫੂਸ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਚਿੜੀਆਂ ਆਲ੍ਹਣੇ ਪਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਸਨ।ਚਿੜੀਆਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਹਿਕਦੀਆਂ ਫਿਰਦੀਆਂ। ਲੋਕ ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਚੋਗਾ ਪਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੀਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਰੱਖਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਚਿੜੀਆਂ ਸੁਬ੍ਹਾ ਸਵੇਰੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਜਗਾਉਣ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਵਾਂਗੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਾਂ।

ਫਿਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਕਤ ਆਇਆ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਕੱਚੇ ਘਰ ਢਾਹ ਕੇ ਕੰਕਰੀਟ ਅਤੇ ਸੀਮੇਂਟ ਦੇ ਪੱਕੇ ਘਰ ਉਸਾਰ ਲਏ। ਛੱਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਲੇ, ਸ਼ਤੀਰ ਅਤੇ ਲਟੈਣਾਂ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪੱਕੇ ਲੈਂਟਰ ਪੈ ਗਏ। ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਉੱਜੜ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਟ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਥੇ ਗੁਆਚ ਗਏ।ਮਨੁੱਖ ਨਿਰਮੋਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਚਿੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਭੋਰਾ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ। ਚਿੜੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਵੱਸੋਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਉੱਡ ਗਈਆਂ। ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋੜਾਂ, ਢੱਠੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਖੱਲ ਖੂੰਜਿਆਂ ਅਤੇ ਉੱਜੜੇ ਖੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਸਾਡੇ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਚਿੜੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਨ। ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਸੌ ਮਾਸਖੋਰੇ ਜਨੌਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੁਰਕੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਂਡੇ ਪੀ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੋਟ ਚੁੱਕ ਲਿਜਾਂਦੇ।ਨ੍ਹੇਰੀਆਂ ਝੱਖੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਖਿਲਾਰ ਜਾਂਦੇ। ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਣੇ ਚੁਗਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਖਿਲਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਚੁੰਝ 'ਤੇ ਭੋਰਾ ਦਵਾਈ ਦੀ ਗੋਲੀ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਲੁਟਕ ਜਾਂਦੀਆਂ। ਫਿਰ ਉਹ ਵਕਤ ਆਇਆ ਕਿ ਚਿੜੀਆਂ ਲੋਪ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਦਾਦ ਘਟਣ ਲੱਗੀ। ਸਕਿਾਰੀ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਕੇ ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਫੜਦੇ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰੀਂ ਵੇਚ ਕੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਂਦੇ। ਚਿੜੀ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ। ਯੂਰੋਪ ਵਿੱਚ ਚਿੜੀ ਦੇ ਮਾਸ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ 'ਪਾਈ' ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਨਭਾਉਂਦੀ ਸ਼ੈਅ ਬਣ ਗਈ। ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਰ ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਉਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਦਿਸਣੋਂ ਹਟ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਚੇਤਾ ਆਇਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਰਤਾਓ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ।

ਪੱਕੇ ਘਰ ਪਾਉਣੇ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨੇੜੇ ਰੁੱਖਾਂ 'ਤੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਬਣਾ ਕੇ ਟੰਗੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇੰਜ ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਯਕੀਨ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ 'ਤੇ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਚਿੜੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਪੀਤੀਆਂ, ਮਨ ਵਿੱਚ ਰੋਸਾ ਲੈ ਕੇ ਸਾਥੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਚੇਤੇ ਆਉਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥੀਂ ਚੋਗ ਚੁਗਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਫਿਰ ਜਨੌਰਾਂ ਦੇ ਮੁਹੱਬਤੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਨਾਸਿਕ ਦੇ ਬਾਸ਼ਿੰਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਦਿਲਾਵਰ ਨੇ ਜਨੌਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਹਿੱਤ 'ਨੇਚਰ ਫਾਰਐਵਰ ਸੋਸਾਇਟੀ'(ਭਾਰਤ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਈਕੋ ਸਿਸਟਮ ਐਕਸ਼ਨ ਫਾਊਡੇਸ਼ਨ (ਫਰਾਂਸ) ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਚਿੜੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ 20 ਮਾਰਚ ਦਾ ਦਿਨ 'ਚਿੜੀ ਦਿਵਸ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਚਿੜੀ ਦਿਵਸ ਸਾਲ 2010 'ਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਚਿੜੀਆਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕਿੰਨੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ, ਆਓ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ:

ਚਿੜੀਆਂ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਜਨ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉੱਚਾ ਰੁਤਬਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿੜੀਆਂ ਕਹਿੰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਲੋਕ-ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ 'ਸਾਡਾ ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਬਾ ਵੇ ਬਾਬਲ ਅਸੀਂ ਉੱਡ ਵੇ ਜਾਣਾ' ਹੁਣ ਵੀ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹੁਣ ਸਮੇਂ ਔਰਤਾਂ ਗਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਚਹਿਕਣ ਦਾ ਜਕਿਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਚਿੜੀਆਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਸ਼ਵਰੇ: ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੇ ਟਾਵਰਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਰੇਡੀਓ ਤਰੰਗਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਖੌਅ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।ਖੋਜੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਖੋਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਰੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਵੀ ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਲ੍ਹਣੇ ਪਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਦਾ ਰੋੜਾ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੁੱਖ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਜਾਣ।

ਮਨੁੱਖਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਊ ਜਨੌਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਰੈਣ ਬਸੇਰੇ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝ ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ ਹੋ ਸਕੇ।

ਲੱਕੜ ਦੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਆਲ੍ਹਣੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਵਿਹੜਿਆਂ, ਮਮਟੀਆਂ 'ਤੇ ਟੰਗਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਮੁੜ ਬਣ ਸਕੇ।

ਚਿੜੀ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ:

ਇਸ ਦਿਨ ਸਕੂਲਾਂ, ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪੰਛੀ ਦੇ ਲੋਪ ਹੋ ਜਾਣ ਪ੍ਰਤੀ ਚੇਤਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ, ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ, ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ, ਭਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗ਼ੈਰਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੈਸੇ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੀ ਹੋੜ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਟੀਚੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਾਹਲਬਾਜ਼ੀ ਨੇ ਹਰੇਕ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੋਬਾਈਲ ਫੜਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਚਿੜੀਆਂ ਦੇ ਵਜੂਦ ਲਈ ਖ਼ਤਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਗਿਆ।

ਜੇ ਚਿੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਜਾਤੀਆਂ ਇੰਜ ਹੀ ਮਰ ਮੁੱਕ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਫੋਟੋਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਕਰੇਗੀ।

ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਰੇਗੀ, "ਬੇਟੇ! ਤੇਰੀ ਦਾਦੀ ਜਿਉਂਦੀਆਂ ਚਿੜੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥ 'ਤੇ ਚੋਗਾ ਚੁਗਾਉਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।"

ਅਣਭੋਲ ਬੱਚੇ ਕਿਹਾ ਕਰਨਗੇ, "ਫੇਰ ਦਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚਿੜੀਆਂ ਕਿੱਥੇ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ?"

ਚੇਤੇ ਰੱਖਿਓ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਹਰ ਸਮੇਂ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ

ਮੁਹੰਮਦ ਅੱਬਾਸ ਧਾਲੀਵਾਲ
ਸੰਪਰਕ: 98552-59650

ਅੱਜ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ-ਡੇਢ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ’ਚ ਚੋਖਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਵੇਖਣ ’ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਘਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਰੂਫ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਅੱਜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਧੜਾ ਧੜ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲੱਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ’ਤੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੋ ਬੱਚੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਮੋਬਾਈਲ ’ਤੇ ਗੇਮ ਖੇਡਣ, ਵੀਡੀਓਜ਼ ਦੇਖਣ ਜਾਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਤੇ ਧਿਆਨ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ’ਚੋਂ ਨੰਬਰ ਘੱਟ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਖਲਲ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੋਬਾਈਲ ਨੂੰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਵਰਤਣਾ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੀਂਦ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਡਿਸਪਲੇ ਸਕਰੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਨੀਲੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨੀਂਦ-ਜਾਗ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਬੱਚੇ ਵਧੇਰੇ ਸਰੀਰਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵਧੇਰੇ ਸਮੇਂ ਮੋਬਾਈਲ ਵੇਖਣ ’ਚ ਲੀਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਹਰਕਤ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹ ਮੋਟਾਪੇ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਸਕਰੀਨ ਦੇਖਣ ਨਾਲ ਅੱਜ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਜਲਣ, ਧੁੰਦਲੀ ਨਜ਼ਰ ਜਾਂ ਸਿਰ ਦਰਦ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਧੇਰੇ ਮੋਬਾਈਲ ਦਾ ਵੇਖਣਾ ਨਜ਼ਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੈਟਫਾਰਮਾਂ ’ਤੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੀਡੀਓਜ਼ ਅਪਲੋਡ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹੋ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਜਾਂ ਹੋਰ ਐਪਸ ਦੀ ਵਧ ਰਹੀ ਵਰਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ, ਉਦਾਸੀ ਅਤੇ ਇਕੱਲਾਪਣ ਵਰਗੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਕਸਰ ਬੱਚੇ ਰੀਲਜ਼ ਵੇਖ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਨੈਕਟ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦਬਾਅ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।

ਵੇਖਣ ’ਚ ਇਹ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ ਅੱਜ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ’ਚ ਮੋਬਾਈਲ ਦਾ ਸ਼ੁਦਾਅ ਵਧੇਰੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲਤ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਾਂਗ ਚਿੰਬੜ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਫੋਨ ਦੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੇ, ਬੇਚੈਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਗੁੱਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੱਜ ਵਧੇਰੇ ਮੋਬਾਈਲ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਸਮਾਜਿਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਪਾਉਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ’ਚ ਸਮਾਜਿਕ ਹੁਨਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਅਸਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਮੋਬਾਈਲ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉੱਚਿਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੀ ਵੇਖਣ, ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਅਣਉਚਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਖਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਗ਼ਲਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਹਿੰਸਕ, ਅਸ਼ਲੀਲ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਆਨਲਾਈਨ ਬੁਲਿੰਗ ਜਾਂ ਗ਼ਲਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਵੀ ਚੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਂਜ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ’ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰੱਖਣਾ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੁੱਝ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਲਈਏ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਉਕਤ ਆਦਤ ’ਤੇ ਕੁੱਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਵਜੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਹੋਮਵਰਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਪੂਰੇ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਘੰਟਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖੇਡ ਜਾਂ ਖ਼ਾਸ ਐਪ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ’ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬੱਚੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵੱਡਿਆਂ ਦੇ ਨਕਸ਼-ਏ-ਕਦਮ ’ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਖ਼ੁਦ ਵੀ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੀਮਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮੇਂ ’ਚ ਮੋਬਾਈਲ ਨੂੰ ਬੰਦ ਰੱਖੋ ਜਾਂ ਸਾਈਲੈਂਟ ਮੋਡ ’ਤੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫੋਨ ਜਾਂ ਟੈਬਲੇਟ ’ਚ ਪੇਰੈਂਟਲ ਕੰਟਰੋਲ ਐਪ ਜਾਂ ਫੀਚਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਤੁਸੀਂ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਬੱਚਾ ਕੀ ਕੀ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਖ਼ਰਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜੋ ਜਿਵੇਂ ਆਊਟਡੋਰ ਖੇਡਾਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ, ਕਲਾ ਜਾਂ ਪਾਠਕ੍ਰਮਾਤਮਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਆਦਿ। ਅੱਜ ਇੱਕ ਗੱਲ ਜੋ ਵੇਖਣ ’ਚ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦੇ ਸਕਣ ਦੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਮੋਬਾਈਲ ਫੜਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ ਕਿ ਮੋਬਾਈਲ ਦਾ ਵੱਧ ਵਰਤਣਾ ਸਿਹਤ ਲਈ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਧਰ ਲਈ ਕਿਵੇਂ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਦੇਖਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੋਚ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੈ।

ਦੇਸੀ ਤੜਕਾ

ਘਰ 'ਚ ਬਣਾਉ ਟੇਸਟੀ ਅਤੇ ਲੋਅ ਕੈਲਰੀ ਪਨੀਰ

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਸੁਚੇਤ ਹਨ। ਉਹ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਠੀਕ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਵਿਚ ਕੈਲੋਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪਨੀਰ ਖਾਣਾ ਬੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਨੀਰ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ 2 ਪਕਵਾਨਾ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਕੈਲੋਰੀ ਵੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸੁਵਾਦ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।

ਹਰਿਆਲੀ ਪਨੀਰ

ਸਮੱਗਰੀ

- ਪਨੀਰ - 200 ਗ੍ਰਾਮ
- ਪੁਦੀਨੇ -1 ਕੱਪ (ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ)
- ਧਨੀਆ - 1 ਕੱਪ (ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ)
- ਹਰੀ ਮਿਰਚ - 2-3 (ਕੱਟੀਆਂ ਹੋਇਆ)
- ਅਦਰਕ - 1 ਚਮਚ (ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ)
- ਲਸਣ - 5-6 ਕਲੀਆਂ (ਕੱਟੀਆਂ ਹੋਇਆ)
- ਅੰਬਚੂਰ ਪਾਊਡਰ - 1 ਚਮਚ
- ਗ੍ਰਾਮ ਮਸਾਲਾ - 1/2 ਚਮਚ
- ਲੂਣ- ਸੁਵਾਦ ਅਨੁਸਾਰ
- ਦਹੀ - ਇੱਕ ਕੱਪ
- ਤੇਲ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ
- ਸਜਾਉਣ ਲਈ
- ਟਮਾਟਰ - 2
- ਨਿੰਬੂ -1

ਹਰਿਆਲੀ ਪਨੀਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਸਾਰੇ ਪਨੀਰ ਨੂੰ ਚੌਰਸ ਵਰਗ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਕੱਟੋ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੋ। ਹੁਣ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਾਰੇ ਮਸਾਲੇ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪੀਸ ਕੇ ਇਕ ਪੇਸਟ ਬਣਾ ਲਓ।

ਪਨੀਰ 'ਤੇ ਪੇਸਟ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਲਾਓ। ਹੁਣ ਇਕ ਕੜਾਹੀ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਤੇਲ ਪਾਓਇਸ 'ਤੇ ਪਨੀਰ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਹਲਕੇ ਭੂਰੇ ਹੋਣ ਤਕ ਪਕਾਓ। ਤੁਹਾਡੀ ਹਰਿਆਲੀ ਪਨੀਰ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਗਾਰਨਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਟਮਾਟਰ ਨੂੰ ਗੋਲ ਆਕਾਰ ਵਿਚ ਕੱਟੋ। ਤਿਆਰ ਪਨੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਮਿਲਾ ਕੇ ਖਾਓ। ਇਸ ਪੂਰੀ ਡਿਸ਼ ਵਿਚ 245 ਕੈਲੋਰੀਜ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਪਨੀਰ ਟਿੱਕੀ

ਸਮੱਗਰੀ

- ਪਨੀਰ - 200 ਗ੍ਰਾਮ
- ਪਿਆਜ਼ - 1 ਕੱਪ (ਬਾਰੀਕ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ)
- ਹਰਾ ਪਿਆਜ਼ - 1/2 ਕੱਪ (ਬਾਰੀਕ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ)
- ਅਲਸੀ ਦਾ ਪਾਊਡਰ - 1/4 ਕੱਪ
- ਹਰੀ ਮਿਰਚ - 2 ਚਮਚੇ (ਕੱਟੇ ਹੋਏ)
- ਅਦਰਕ-ਲਸਣ ਦਾ ਪੇਸਟ - 1 ਚਮਚ
- ਸਿੱਟਾ ਸਟਾਰਚ (ਐਰੋਰੋਟ) - 1 ਚਮਚ
- ਚਾਟ ਮਸਾਲਾ - 1 ਚਮਚ
- ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ - ਸੁਆਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਪੀਸੀ)
- ਲੂਣ - ਸੁਆਦ ਅਨੁਸਾਰ

ਪਨੀਰ ਟਿੱਕੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਨੀਰ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਮੈਸ਼ ਕਰੋ। ਫਿਰ ਇਕ ਕਟੋਰੇ ਵਿਚ ਬਾਕੀ ਸਮੱਗਰੀ ਮਿਲਾਓਤਿਆਰ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨਾਲ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਤੇਲ ਲਗਾ ਕੇ ਗੋਲ ਆਕਾਰ ਵਾਲੀ ਟਿੱਕੀ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ਹੁਣ ਗੈਸ 'ਤੇ ਇਕ ਪੈਨ ਰੱਖੋਟਿੱਕੀ ਨੂੰ ਤਲਣ ਲਈ ਤੇਲ ਪਾਉਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਰਾਈ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਹਲਕੇ ਭੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਪਨੀਰ ਟਿੱਕੀ ਤਿਆਰ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ ਚਟਨੀ ਅਤੇ ਚਾਹ ਨਾਲ ਖਾਣ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਨੀਰ ਟਿੱਕੀ ਵਿਚ ਕੁਲ ਕੈਲੋਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 513 ਹੈ।

ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਟਾਈਮਜ਼

ਐਪਲ ਆਈਫੋਨ 17 ਏਅਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਲੀਕ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਆਏ ਸਾਹਮਣੇ

ਐਪਲ ਦਾ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਆਈਫੋਨ 17 ਏਅਰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਲੀਕਸ ਅਤੇ ਡੰਮੀ ਮਾਡਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਫੋਨ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਤਲਾ ਆਈਫੋਨ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਫੋਨ ਸਤੰਬਰ 2025 ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮੋਟਾਈ ਸਿਰਫ 5.5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਕੁਝ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਬਦਲਾਅ ਜਿਵੇਂ ਕਿ USB-C ਪੋਰਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਰੀਅਰ ਕੈਮਰਾ ਵਰਗੀਆਂ ਖਾਸੀਅਤਾਂ ਨੇ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਈਫੋਨ 17 ਏਅਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਸ ਦਾ ਪਤਲਾਪਣ ਹੈ। ਲੀਕਸ ਮੁਤਾਬਕ, ਇਹ 5.5 ਮਿਲੀਮੀਟਰ ਮੋਟਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਐਪਲ ਦੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਤਲੇ ਉਤਪਾਦ, M4 ਆਈਪੈਡ ਪ੍ਰੋ (5.1 ਮਿਲੀਮੀਟਰ) ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਮੋਟਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਤਲੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਐਪਲ ਨੇ ਕਈ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਡੰਮੀ ਮਾਡਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ USB-C ਪੋਰਟ ਨੂੰ ਫੋਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਖਿਸਕਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਡਿਸਪਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਫੋਨ ਦੀ ਸਮਰੂਪਤਾ (ਸਿਮੈਟਰੀ) 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਮੰਨ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕੈਮਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੀਚਰ

ਆਈਫੋਨ 17 ਏਅਰ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਰੀਅਰ ਕੈਮਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਜੋ 48 ਮੈਗਾਪਿਕਸਲ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ

ਕੈਮਰਾ ਫੋਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਇੱਕ ਹਰੀਜ਼ੋਂਟਲ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਗੂਗਲ ਪਿਕਸਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲ਼ਓਧ ਫਲੈਸ਼ ਅਤੇ ਮਾਈਕ੍ਰੋਫੋਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਫਰੰਟ ਕੈਮਰਾ 24 ਮੈਗਾਪਿਕਸਲ ਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਮਾਡਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਰੈਜ਼ੋਲਿਊਸ਼ਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫੋਨ ਵਿੱਚ 6.6 ਇੰਚ ਦੀ OLED ਡਿਸਪਲੇ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ 120Hz ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਆਵੇਗੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਐਪਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਨ-ਪ੍ਰੋ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੀਚਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ।

ਸਪੀਕਰ ਅਤੇ ਸਿਮ ਟਰੇ

ਲੀਕ ਹੋਏ ਡੰਮੀ ਮਾਡਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਭ-ਛ ਪੋਰਟ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸੇ ਸਿਰਫ ਦੋ-ਦੋ ਛੇਕ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਸਪੀਕਰ ਲਈ ਹਨ। ਇਹ ਆਈਫੋਨ 17 ਪ੍ਰੋ ਮੈਕਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਛੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਚਾਰ ਛੇਕ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਆਈਫੋਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਿਰਫ ਏਸ਼ੀਂ ਨਾਲ ਆਵੇਗਾ, ਭਾਵ ਇਸ ਵਿੱਚ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਸਿਮ ਟਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਫੋਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪਤਲਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

'ਗ੍ਰੈਂਡ ਥੈਫਟ ਆਟੋ -6' ਦੇ ਟ੍ਰੇਲਰ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ 475 ਮਿਲੀਅਨ ਵਿਊਜ਼ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜਿਆ

ਰੌਕਸਟਾਰ ਗੇਮਜ਼ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵੀਡੀਓ ਗੇਮ ਸੀਰੀਜ਼ 'ਗ੍ਰੈਂਡ ਥੈਫਟ ਆਟੋ VI' (GTA VI) ਦੇ ਦੂਜੇ ਟ੍ਰੇਲਰ ਨੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ 475 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਊਜ਼ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਟ੍ਰੇਲਰ 6 ਮਈ, 2025 ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਟ੍ਰੇਲਰ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਯੂਟਿਊਬ 'ਤੇ 93 ਮਿਲੀਅਨ ਵਿਊਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਜੋ 2023 ਵਿੱਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਟ੍ਰੇਲਰ ਨੇ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟ੍ਰੇਲਰਾਂ ਜਿਵੇਂ 'ਡੈੱਡਪੂਲ ਐਂਡ ਵੁਲਵਰੀਨ' (365 ਮਿਲੀਅਨ ਵਿਊਜ਼) ਅਤੇ 'ਦ ਫੈਂਟਾਸਟਿਕ ਫੋਰ: ਫਰਸਟ ਸਟੈਪਸ' (200 ਮਿਲੀਅਨ ਵਿਊਜ਼) ਨੂੰ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਘਠਅ ਙੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਗੇਮਿੰਗ ਜਗਤ ਵਿੱਚ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹੈ।

ਇਸ ਟ੍ਰੇਲਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਊਜ਼ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰੇਲਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਗੀਤ 'ਹੌਟ ਟੂਗੈਦਰ' (ਦ ਪੁਆਇੰਟਰ ਸਿਸਟਰਜ਼) ਨੇ ਸਪੌਟੀਫਾਈ 'ਤੇ 182,000% ਦੀ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਨਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ। ਸਪੌਟੀਫਾਈ ਦੀ ਗਲੋਬਲ ਹੈੱਡ ਆਫ ਐਡੀਟੋਰੀਅਲ, ਸੁਲੀਨਾ ਓਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਗ੍ਰੈਂਡ ਥੈਫਟ ਆਟੋ ਸੀਰੀਜ਼ ਨੇ ਪੌਪ ਕਲਚਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਗੀਤ ਇਸ ਸੀਰੀਜ਼ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਟ੍ਰੇਲਰ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਗੀਤ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ।" GTA ਸੀਰੀਜ਼ ਦੀਆਂ ਗੇਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਨ-ਗੇਮ ਰੇਡੀਓ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ, ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਕੱਟ-ਸੀਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

GTA VI ਦੀ ਸੈਟਿੰਗ ਵਾਈਸ ਸਿਟੀ ਹੈ, ਜੋ ਮਿਆਮੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਇੱਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ 2002 ਦੀ ਗੇਮ 'ਗ੍ਰੈਂਡ ਥੈਫਟ ਆਟੋ: ਵਾਈਸ ਸਿਟੀ' ਵਿੱਚ ਵਿਖਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੇਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਜੇਸਨ ਅਤੇ ਲੂਸੀਆ ਨਾਮਕ ਦੋ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਲੂਸੀਆ ਇਸ ਸੀਰੀਜ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਗ਼ੈਰ-ਵਿਕਲਪਿਕ ਮਹਿਲਾ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਗੇਮ ਲਿਓਨੀਡਾ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਕਾਲਪਨਿਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਈਸ ਸਿਟੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਜਿਵੇਂ ਗਰਾਸਰਿਵਰਸ ਸਵੈਂਪਲੈਂਡ, ਮਾਊਂਟ ਕਲਾਗਾ ਅਤੇ ਲਿਓਨੀਡਾ ਕੀਜ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਰੌਕਸਟਾਰ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਟ੍ਰੇਲਰ ਪਲੇਅਸਟੇਸ਼ਨ 5 'ਤੇ ਕੈਪਚਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੇਮ ਦੇ ਨੈਕਸਟ-ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਗ੍ਰਾਫਿਕਸ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੇਮ ਦੀ ਰਿਲੀਜ਼ ਨੂੰ 2025 ਤੋਂ ਖਿਸਕਾ ਕੇ 26 ਮਈ, 2026 ਤੱਕ ਲਈ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, GTA VI ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਟ੍ਰੇਲਰ ਨੇ 2023 ਵਿੱਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ 93 ਮਿਲੀਅਨ ਵਿਊਜ਼ ਨਾਲ ਯੂਟਿਊਬ 'ਤੇ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਗੀਤ ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜੇ ਸਨ। ਇਸ ਨੇ ਮਿਸਟਰ ਬੀਸਟ ਦੀ ਵੀਡੀਓ 'ਐਵਰੀ ਕੰਟਰੀ ਆਨ ਅਰਥ ਫਾਈਟਸ ਫਾਰ $250,000' ਨੂੰ ਪਛਾੜਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ 59.4 ਮਿਲੀਅਨ ਵਿਊਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਟ੍ਰੇਲਰ ਨੇ 8.9 ਮਿਲੀਅਨ ਲਾਈਕਸ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਸੰਦ ਕੀਤੇ ਗੇਮ ਟ੍ਰੇਲਰ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵੀ ਬਣਾਇਆ। ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 ਤੱਕ ਇਸ ਟ੍ਰੇਲਰ ਨੇ 250 ਮਿਲੀਅਨ ਵਿਊਜ਼ ਪਾਰ ਕਰ ਲਏ ਸਨ, ਜੋ ਰੌਕਸਟਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵੀਡੀਓ ਨਾਲੋਂ ਦੁੱਗਣੇ ਸਨ।

ਛਿਤਰੌਲ

ਲੇਖਕ : ਬਰਾੜ-ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ
ਸੰਪਰਕ : 1-604-751-1113

ਸੋਟੀ ਦੇ ਸਹਾਰੇ ਢਿੱਲੀ ਜਿਹੀ ਤੋਰ ਨਾਲ ਨੱਬਿਆਂ ਤੋਂ ਟੱਪਿਆ ਬਾਬਾ ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿਉਂ ਸੱਥ ਵਾਲੇ ਥੜ੍ਹੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਐਨਕਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਨਾਥੇ ਅਮਲੀ ਦੇ ਲਾਡ ਨਾਲ ਸੋਟੀ ਦੀ ਹੁੱਜ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਤੇਰੇ ਗੁਆਂਢੀ ਮੱਘਰ ਕੇ ਮੀਤੇ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆਂ ਅਮਲੀਆ ਓਏ। ਬੰਨ੍ਹ ਤਾਂ ਕੰਡਿਆਲਾਂ ਆਲੇ ਥੋਹਰ ਨਾਲ ਕੁ ਛੁੱਟ ਗਿਆ?"

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਨਾਥੇ ਅਮਲੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੋਲ ਪਿਆ ਬਾਬੇ ਨੂੰ, "ਛੁੱਟਣ ਉਹ ਗਾਹਾਂ ਆੜ੍ਹਤੀਏ ਦਾ ਫੜ੍ਹਿਆ ਵਿਆ ਸੀ ਬਈ ਪੈਸੇ ਮੰਗਦਾ ਸੀ ਸੇਠ। ਪੁੱਠੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਨਤੀਜੇ। ਕੇਰਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆਲਾ ਬੋਘਾ ਕੱਟੀ ਸਾਹੁਰਿਆਂ ਤੋਂ ਬਹੂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਗਿਆ ਸਾਹੁਰਿਆਂ ਦੀ ਬੱਕਰੀਉ ਈ ਖੋਹਲ ਲਿਆਇਆ। ਬਹੂ ਤਾਂ ਆਈ ਨਾ, ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ ਖਾਲੀ ਤਾਂ ਹੁਣ ਘਰੇ ਕੀ ਜਾਮਾਂਗੇ, ਚੱਲੋ ਬੱਕਰੀਉ ਈ ਲੈ ਚਲਦੇ ਆਂ। ਬੱਕਰੀ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਰਾਹ 'ਚ ਨਹਿੰਗ ਸਿੰਘ ਮਿਲ ਗੇ ਨੰਦਪੁਰ ਨੂੰ ਹੋਲੇ ਮਹੱਲੇ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਬਈ ਇਹ ਬੱਕਰੀ ਇਹਦੀ ਤਾਂ ਲੱਗਦੀ ਨ੍ਹੀਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਜਿਮੇਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਲਿਆਇਆ ਹੁੰਦੈ। ਨਹਿੰਗਾਂ ਨੇ ਬੋਘੇ ਨੂੰ ਘੇਰ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ 'ਕਿੰਨੇ ਦੀ ਲਿਆਇਐਂ ਓਏ'? ਬੋਘਾ ਨਹਿੰਗਾਂ ਦਾ ਦੱਬਕਾ ਸੁਣ ਕੇ ਇਉਂ ਕੰਬਣ ਲੱਗ ਗਿਆ ਜਿਮੇਂ ਤਣੀ 'ਤੇ ਸੁੱਕਣਾ ਪਾਇਆ ਸੁੱਥੂ ਹਵਾ ਨਾਲ ਹਿੱਲਦਾ ਹੁੰਦੈ। ਅੜ੍ਹਕ-ਅੜ੍ਹਕ ਕੇ ਜੇ ਬੋਲਦਾ ਬੋਘਾ ਕਹਿੰਦਾ 'ਮੈਂ ਮੈਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਹੁਰਿਆਂ ਤੋਂ ਲਿਆਇਆਂ, ਪੈਸਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਨ੍ਹੀਂ ਕੋਈ ਲਾਇਆ'। ਲੜ ਖੜਾਉਂਦੇ ਬੋਲਦੇ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਨਹਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਗਈ ਇਹ ਤਾਂ ਚੋਰੀ ਕਰਕੇ ਲਿਆਇਆ ਬੱਕਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਢਾਹ ਲਿਆ ਬੋਘਾ। ਮਾਰ ਮਾਰ ਘਸੁੰਨ ਬੋਘੇ ਦਾ ਬੁਥਣ ਭੰਨ ਕੇ ਮੂੰਹ ਇਉਂ ਬਣਾ 'ਤਾ ਜਿਮੇਂ ਖਰਬੂਜਿਆਂ ਦੇ ਵਾੜੇ ਕੋਲੇ ਗਧਿਆਂ ਨੇ ਖਰਬੂਜੇ ਮਿੱਧੇ ਹੁੰਦੇ ਐ। ਨਾਲੇ ਲੈ ਗੇ ਆਗਲੇ ਬੱਕਰੀ ਖੋਹ ਕੇ। ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਬੱਕਰੀ ਮੁਖਤ ਦੇ ਭਾਅ ਚੀ ਗਈ। ਜਿਹੜੇ ਘੈਂਸਲੇ ਖਾਧੇ ਉਹ ਨਫ਼ੇ ਦੇ।"

ਮਾਹਲੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਮਰਾਸੀ ਦੀ ਗੱਲ ਟੋਕ ਕੇ ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਸਾਹੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨ੍ਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਬਈ ਬੱਕਰੀ ਕੌਣ ਲੈ ਗਿਆ?"

ਚੁੱਪ ਕਰਿਆ ਬੈਠਾ ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਟਿੱਚਰ 'ਚ ਕਹਿੰਦਾ, "ਸਾਹੁਰਿਆਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਅਗਲੇ ਦੀ ਬਹੂ ਰੱਖ ਲੀ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਬੱਕਰੀ ਤਾਂ ਖੋਹਲਣੀਉਂ ਈਂ ਸੀ।"

ਕੈਲਾ ਬੁੜ੍ਹਾ ਕਹਿੰਦਾ, "ਚਲਾਕ ਸੀ ਬੋਘਾ। ਉਹਨੇ ਕਿਹਾ ਆਪੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆਉਣਗੇ ਬੱਕਰੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਮਾਰੇ। ਬਹੂ ਛੱਡਿਆਉਣਗੇ, ਬੱਕਰੀ ਲੈ ਆਉਣਗੇ। ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਬੱਕਰੀ ਖੋਹਲ ਕੇ ਲਿਆਇਆ ਸੀ, ਹੋਰ ਬੋਘੇ ਨੇ ਕਿਹੜਾ ਬੱਕਰੀ ਨ੍ਹੀਂ ਵੇਖੀ ਕਦੇ।"

ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕੈਲੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਨਾਲ ਟਿੱਚਰੋ ਟਿੱਚਰੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੈਲੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਦੇ ਗੋਡੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਆਹ ਨੰਬਰਦਾਰਾ ਦੀ ਸੁਣ ਲਾ ਬੁੜ੍ਹਿਆ। ਨੰਬਰਦਾਰ ਕਹਿੰਦਾ 'ਸਹੁਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨ੍ਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਬਈ ਕੌਣ ਲੈ ਗਿਆ ਬੱਕਰੀ'। ਬੱਕਰੀ ਦਾ ਤਾਂ ਨੰਬਰਦਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੈਂਟੇ ਕੁ ਚੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ

ਬਈ ਬੱਕਰੀ ਕੋਈ ਖੋਹਲ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਉਂ ਨਾ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਬਈ ਕੀਹਨੇ ਖੋਹਲੀ ਐ?"

ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਪਤਾ ਕਿਮੇਂ ਲੱਗਿਆ ਬਈ ਫਿਰ?" ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਪਤਾ ਤਾਂ ਪਠੋਰਿਆਂ ਤੋਂ ਈ ਲੱਗ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬੱਕਰੀ ਨਾ ਦਿਸੀ ਤਾਂ ਪਠੋਰੇ ਮਿਆਂਕਣ ਲੱਗ ਗੇ। ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਗੌਰ ਜੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਬਈ ਉਈਂ ਮਿਆਂਕਦੇ ਹੋਣਗੇ ਭੁੱਖੇ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਮਿਆਂਕਣੋ ਨਾ ਈਂ ਹਟੇ ਤਾਂ ਬੁੜ੍ਹੀ ਨੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੋਣੈ ਬਈ ਪਠੋਰੇ ਭੁੱਖੇ ਮਿਆਂਕਦੇ ਐ, ਜਾਹ ਉੱਠ ਕੇ ਜਾ ਕੇ ਬੱਕਰੀ ਪਠੋਰਿਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦੇ, ਦੁੱਧ ਚੁੰਘ ਲੈਣਗੇ। ਜਦੋਂ ਬੁੜ੍ਹਾ ਉੱਠ ਕੇ ਬੱਕਰੀ ਆਲੇ ਕਿੱਲੇ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੋਣੈ, ਉਹਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹੋਣੈ ਬਈ ਏਥੇ ਤਾਂ ਬੱਕਰੀਉ ਈ ਹੈ ਨ੍ਹੀਂ। ਮੁੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਧਰ ਓਧਰ ਵੇਖੀ ਹੋਣੀ ਐਂ ਨਾ ਥਿਆਈ। ਫੇਰ ਬੁੜ੍ਹਾ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੁੜੀ ਦੇ ਸਹੁਰੀਂ ਛੱਡਣ ਉਠ ਗਿਆ। ਸੋਚਿਆ ਨਾਲੇ ਬੱਕਰੀ ਦੀ ਉੱਘ ਸੁੱਘ ਨਿੱਕਲ ਆਊ। ਜਦੋਂ ਬੁੜ੍ਹਾ ਜਾ ਕੇ ਘਰੇ ਵੜਿਆ ਤਾਂ ਜਾਂਦੇ ਨੂੰ ਜੁਆਈ ਸਾਹਬ ਜੀ ਮੰਜੇ 'ਚ ਪਏ ਆਵਦੀ ਬੇਬੇ ਤੋਂ ਨਹਿੰਗਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਸੋਧੇ ਦੀਆਂ ਗੁੱਝੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਤੱਤੇ ਰੇਤੇ ਦਾ ਸੇਕ ਦੁਆਈ ਜਾਵੇ। ਜਦੋਂ ਬਹੂ ਦੇ ਪਿਉ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਬਈ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗੀ ਤਾਂ ਬੁੜ੍ਹੀ ਨੇ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨ 'ਤਾ ਕਹਿੰਦੀ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਬੱਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਉਹਨੂੰ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਨਾਲੇ ਤਾਂ ਨਹਿੰਗ ਸਿੰਘ ਬੱਕਰੀ ਖੋਹ ਕੇ ਲੈ ਗੇ ਨਾਲੇ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਪਨੀਰ ਕੱਢ 'ਤਾ। ਆਹ ਗੱਲ ਹੋ ਗੀ। ਬੋਘੇ ਕੱਟੀ ਦੀ ਮਾਂ ਆਵਦੇ ਕੁੜਮ ਨਾਲ ਲੜ ਪੀ ਬਈ ਅਸੀਂ ਕੀ ਬੱਕਰੀ ਚੂਹੇ 'ਚ ਲੈਣੀ ਸੀ ਮੇਰਾ ਤਾਂ ਪੁੱਤ ਈ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਸੀ ਸੋਡੀ ਬੱਕਰੀ ਨੇ।"

ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਵਿੱਚੋਂ

ਬਾਬਾ ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿਉਂ ਨਾਥੇ ਅਮਲੀ ਦੀ ਚੱਲਦੀ ਗੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਮੈਂ ਤਾਂ ਯਾਰ ਮੱਘਰ ਕੇ ਮੀਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਪੁੱਛੀ ਸੀ ਬਈ ਪੁਲਸ ਨੇ ਛੱਡ 'ਤਾ ਕੁ ਨਹੀਂ। ਤੁਸੀਂ ਪਤੰਦਰੋ ਹੋਰ ਈ ਗਿੱਲਾ ਪੀਹਣ ਪਾ ਕੇ ਬਹਿ ਗੇ। ਬੋਘਾ ਤਾਂ ਹੈ ਈ ਚੋਰ। ਚੋਰ ਨੇ ਇਹ ਤਾਂ ਨ੍ਹੀਂ ਵੇਖਣਾ ਹੁੰਦਾ ਬਈ ਇਹ ਮੇਰੇ ਸਾਹੁਰਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਐ, ਕੁ ਨਾਨਕਿਆਂ ਦਾ ਘਰ ਐ। ਉਹਨੇ ਤਾਂ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅ ਲੱਗਦਾ ਲਾ ਈ ਲੈਣਾ। ਤੁਸੀ ਮੀਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਦੱਸੋ ਬਈ ਉਹਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆਂ ਭੌਰ ਦਾ?"

ਪ੍ਰਤਾਪੇ ਭਾਊ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਮੱਘਰ ਕੇ ਮੀਤੇ ਬਾਰੇ ਹੈਰਾਨੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ,"ਉਹਨੂੰ ਕੀ ਹੋ ਗਿਆ ਬਾਬਾ ਉਹਦੇ ਬਾਰੇ ਕਾਹਤੋਂ ਪੁੱਛਦੈਂ ਤੂੰ?"

ਪ੍ਰਤਾਪੇ ਭਾਊ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਬਾ ਭਾਊ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਕਿੱਥੇ ਰਹਿਨੈਂ ਭਾਊ ਯਾਰ ਤੂੰ। ਮੀਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਤਾਂ ਤਾਹਾਂ ਚੰਦ 'ਤੇ ਗਿਆਂ ਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਬਈ ਉਹਨੂੰ ਪੁਲਸ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਲੈ ਗੀ। ਤੈਨੂੰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਟੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ।"

ਮਾਹਲਾ ਨੰਬਰਦਾਰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਇਹਨੇ ਪਤਾ ਲਾ ਕੇ ਵੀ ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿਆਂ ਕੀ ਕਰਨੈਂ। ਰੋਟੀਆਂ ਭੰਨ ਈ ਐਂ ਇਹ ਤਾਂ। ਰੋਟੀਆਂ ਜਿੰਨੀਆਂ ਮਰਜੀ ਖੁਆ ਲੋ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਨ੍ਹੀਂ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਇਹਨੂੰ।"

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਟਿੱਚਰ 'ਚ ਕਹਿੰਦਾ, "ਰੋਟੀਆਂ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਬਈ ਕੀਹਦੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਪੱਕਦੀਐਂ ਕੀਹਦੇ ਕਿੰਨੀਆਂ।"

ਘੀਰਾ ਪੰਡਤ ਸੀਤੇ ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਬਾਬੇ ਦੀ ਵੀ ਸੁਣ ਲਾ ਮੀਰ ਸਿਆਂ। ਆਵਦਾ ਈ ਟੱਟੂ ਭਜਾਈ ਜਾਨੇ ਐਂ ਜਿਮੇਂ ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਅਵਾਰਾ ਗਊਆਂ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹਣ ਵੇਲੇ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਡੱਕਰੀ ਫਿਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਐ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਵੀ ਸੁਣ ਲਾ ਗੱਲ। ਬਾਹਲਾ ਬੋਲਦੈਂ ਪਤੰਦਰਾ।"

ਘੀਰੇ ਪੰਡਤ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਘੀਰੇ ਨੂੰ ਇਉਂ ਕਤਾੜ ਕੇ ਪੈ ਗਿਆ ਜਿਮੇਂ ਭੁੱਖੇ ਕਤੀੜ ਤੰਦੂਰ 'ਤੇ ਪਏ ਰੋਟੀਆਂ ਆਲੇ ਛਾਬੇ ਨੂੰ ਪੈ ਗੇ ਹੋਣ। ਮਰਾਸੀ ਘੀਰੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਪਹਿਲਾਂ ਆਵਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨੂੰ ਸੇਕ ਸੁਕ ਦੇ ਲਾ। ਪਹਿਲੀ ਕੁੱਟ ਨੂੰ ਹਜੇ 'ਰਾਮ ਨ੍ਹੀਂ ਆਇਆ, ਹੁਣ ਫੇਰ ਪੰਗੇ ਲੈਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦੈਂ। ਬਹਿ ਜਾ ਟਿਕ ਕੇ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਨਾ ਦਬਾਰੇ ਗੁਲਗਲੇ ਆਰਗਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਜੇ।"

ਬੁੱਘਰ ਦਖਾਣ ਨੇ ਸੀਤੇ ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗੀ ਮੀਰ ਪੰਡਤ ਨਾਲ?"

ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਘੀਰੇ ਪੰਡਤ 'ਤੇ ਹਰਖਿਆ ਵੇਖ ਬਾਬੇ ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿਉਂ ਨੇ ਪੰਡਤ ਨੂੰ ਤਾਂ ਘਰ ਨੂੰ ਤੋਰ 'ਤਾ ਬਈ ਕਿਤੇ ਪੰਡਤ ਤੇ ਮਰਾਸੀ ਹੇਠ ਉੱਤੇ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ। ਜਦੋਂ ਘੀਰਾ ਪੰਡਤ ਘਰ ਨੂੰ ਉਠ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਾਬੇ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕਣੀਆਂ ਹੱਸ ਕੇ ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਇਹਨੂੰ ਕੀ ਗੱਲ ਹੋ ਗੀ ਸੀ ਮੀਰ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੁੱਟਿਆ ਸੀ ਇਹਨੂੰ?"

ਮਰਾਸੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਕੁੱਟ ਅਰਗੀ ਕੁੱਟ ਬਾਬਾ। ਇਹ ਬਾਹਮਣ ਕਿਤੇ ਪਾਤੜੀਂ ਜਾ ਵੜਿਆ ਸ਼ਨੀ ਦੇਵਤੇ ਦਾ ਤੇਲ ਤੁਲ ਮੰਗਣ। ਪਾਤੜਾਂ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਗੱਡੇ ਦੇ ਜੂਏ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਧਰ ਕੇ ਕੁੱਟਿਆ ਜਿਮੇਂ ਪੰਚਕੂਲੇ 'ਕੱਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਕੁੱਟਿਆ ਸੀ। ਤਾਹੀਂ ਤਾਂ ਇਉਂ ਵਿੰਗਾ ਜਾ ਹੋ ਕੇ ਤੁਰਦਾ ਜਿਮੇਂ ਗਧਾ ਖਲੋਂਹੜੀਆਂ 'ਤੇ ਤੁਰਦਾ ਹੁੰਦੈ। ਉੱਥੇ ਪਾਤੜੀਂ ਤੇਲ ਮੰਗਦਾ ਮੰਗਦਾ ਇੱਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ 'ਲਿਆ ਤੇਰਾ ਹੱਥ ਵੇਖਾਂ'। ਉਹ ਕਿਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਈਂ ਆਵਦੀ ਬਹੂ ਨਾਲ ਘਰੋਂ ਲੜ ਲੁੜ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਕੁੱਟ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਪੁੱਛਿਆ 'ਜਰੂਰ ਵੇਖਣੇ ਐਂ ਹੱਥ'। ਇਹ ਘੀਰਾ ਪੰਡਤ ਕਹਿੰਦਾ 'ਹਾਂ'। ਉਹਨੇ ਭਾਈ ਉੱਥੇ ਈ ਢਾਹ ਲਿਆ ਜਿਮੇਂ ਮਲੱਪਾਂ ਦੀ ਦੁਆਈ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਕੱਟਾ ਢਾਹੀਦਾ ਹੁੰਦੈ। ਮਾਰ ਮਾਰ ਹੂਰੇ ਹੱਡ ਪੋਲੇ ਕਰ 'ਤੇ। ਡੂਢ ਮਹੀਨਾ ਨ੍ਹੀਂ ਸੀ ਘਰੋਂ ਨਿੱਕਲਿਆ ਉਦੋਂ। ਇਹ ਤਾਂ ਅੱਜ ਈ ਆਇਆ ਸੱਥ 'ਚ। ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਕੰਜਰ ਦੇ ਕਮਲੇ ਬਾਹਮਣ ਨੂੰ ਸਮਝ ਦਾ ਈ ਘਾਟਾ ਨਾ ਬਈ ਹਜੇ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਪਹਿਲੀ ਪਈ ਕੁੱਟ ਨੂੰ ਹੀ ਨ੍ਹੀਂ ਰਾਮ ਆਇਆ, ਹੁਣ ਫੇਰ ਥੋਹਰ ਦੇ ਕੰਡਿਆਂ ਨਾਲ ਖਹਿਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦੈਂ।"

ਬਾਬੇ ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿਉਂ ਨੇ ਫੇਰ ਮੋੜੀ ਓਸੇ ਗੱਲ ਵੱਲ ਮੁਹਾਰ। ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਅਮਲੀਆ ਤੂੰ ਈਂ ਦੱਸਦੇ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਬਈ ਮੱਘਰ ਨੰਬਰਦਾਰ ਕੇ ਮੀਤੇ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਛੱਡ 'ਤਾ ਕੁ ਹਜੇ ਠਾਣੇ ਈਂ ਬਠਾਈ ਬੈਠੇ ਐ?"

ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਐਡੀ ਛੇਤੀ ਕਿੱਥੋਂ ਛੱਡ 'ਤਾ ਬਾਬਾ। ਹਜੇ ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਫੜ੍ਹਿਐ। ਨਾਲੇ ਉਹਨੇ ਕਿਤੇ ਛੁੱਟਣ ਆਲੇ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਐ। ਅਗਲੇ ਜਹਾਜ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਛੱਡ ਕੇ ਆਏ ਐ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚ।"

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਟਿੱਚਰ 'ਚ ਕਹਿੰਦਾ, "ਆਹ ਸੰਤੋਖੀ ਕਾ ਭੀਟਾ ਤਾਂ ਕਹਿੰਦਾ 'ਪਤੰਦਰ ਉੱਡੇ ਜਾਂਦੇ ਜਹਾਜ 'ਚੋਂ ਛਾਲ ਮਾਰਨ ਲੱਗਿਆ ਸੀ'। ਕਹਿੰਦੇ ਜਹਾਜ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਆਂ ਈਂ ਨ੍ਹੀਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ।"

ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀ ਜਾਂਦਾ ਸੁਰਜਨ ਬੁੜ੍ਹਾ ਟਿੱਚਰ 'ਚ ਮੁਸ਼ਕਣੀਆਂ ਹੱਸ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਨਾਲੇ ਕਹਿੰਦੇ ਜੇਲ੍ਹ 'ਚੋਂ ਮੱਖੀ ਬਣ ਕੇ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ। ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਐ ਕੁ ਐਵੇਂ ਚੁੱਟਕਲਾ ਈ ਛੱਡ 'ਤਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ?"

ਗੱਲਾਂ ਕਰੀ ਜਾਂਦਿਆਂ ਤੋਂ ਏਨੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਪੀਕਰ 'ਚੋਂ ਹੋਕਾ ਆ ਗਿਆ ਬਈ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦਾ ਬੁੜ੍ਹੀ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਨਿੱਕਲਿਓ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਫਿਊ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ 'ਚੋਂ ਹੋਕਾ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਬਾ ਮੁਨਸ਼ਾ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ, "ਚਲੋ ਬਈ ਮੁੰਡਿਓ ਘਰ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ। ਹੋਰ ਨਾ ਕਿਤੇ ਕਲਫੂ ਆਲੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਲੈ ਜਾਣ।"

ਬਾਬੇ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸੱਥ 'ਚ ਬੈਠੇ ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਗਏ।

JARNAIL SINGH

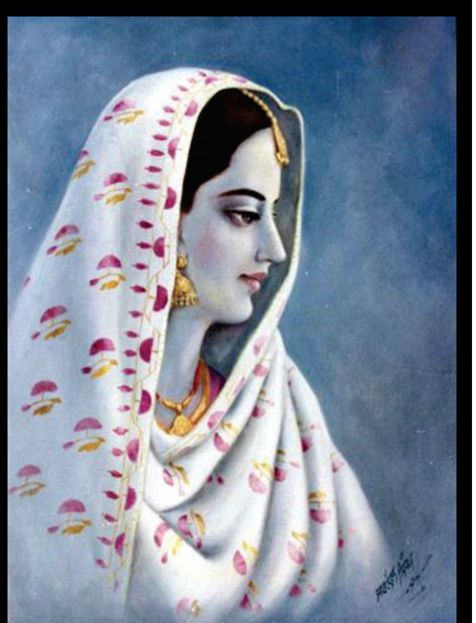

ART CLASSES
‣ 604-825-4659
‣ 604-724-6922
‣ 604-595-5885
#106- 12882-85 Ave. Surrey

ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦਾ ਰੱਖੋ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ

ਸੀਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਦਿਵੇਦੀ

ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਦੀ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਬਦਲਾਅ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਆਹਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਸਰੀਰ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਘਰ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਆਹਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਵਿਚ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ, ਅਪਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਰੋਗ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਕ੍ਰਾਮਕ ਹੈ, ਨਾ ਮਹਾਮਾਰੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੱਤਿਆਰਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਖਾਨਦਾਨੀ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਰੋਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ 25 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਡਾਕਟਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ਾਪਾਨ ਨਾਲ ਔਲਾਦ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਦਿਲ ਦੀ ਰੋਗੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਖਰਚ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭੋਜਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮੋਟਾਪਾ ਅਤੇ ਭਾਰ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਿਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਸ਼ਾ ਜਾਂ ਵਿਯਸਨ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਣਾਅ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਤੇਲ, ਘਿਓ, ਮਲਾਈ, ਮੱਖਣ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬੁਰਾ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੱਕਰ ਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਭਾਰ, ਮੋਟਾਪਾ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਤੱਕ ਜਾਗਣ ਅਤੇ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਦੇਰ ਤੱਕ ਸੌਣ ਨਾਲਵੀ ਦਿਲ ਦਾ ਰੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਵੇਰ ਦੀ ਹਵਾ, ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਰੋਗ ਵਧਦਾ ਹੈ।

ਥਾਇਰਾਇਡ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ੂਗਰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਦਿਲ ਦੇ ਰੋਗ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਦਿਲ ਡਾਕਘਰ ਵਾਂਗ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਣਵਾਯੂ (ਆਕਸੀਜਨ) ਵਾਲੇ ਨੀਲੇ ਖ਼ੂਨ ਨੂੰ ਦਿਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਸਿਕਾ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਕਸੀਜਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੀਲੇ ਖ਼ੂਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਾਲ ਖ਼ੂਨ ਬਣਾ ਕੇ ਆਕਸੀਜਨ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਦਾ ਹੈ।

ਲਾਲ ਖ਼ੂਨ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ ਇਹੀ ਆਕਸੀਜਨ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾਲ ਦਿਲ ਦਾ ਰੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰੁਕਾਵਟ ਹੈ ਖ਼ੂਨ ਦਾ ਸੰਘਣਾ ਹੋਣਾ, ਮੋਟਾਪਾ ਅਤੇ ਭਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣਾ, ਬੁਰਾ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ, ਨਸਾਂ ਦਾ ਲਚੀਲਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਸਾਂ ਦੀਆਂ ਨਲੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕਰਾ ਹੋਣਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖ਼ੂਨ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਦਿਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਅ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਏਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੋਗੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਏਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਰਨ ਹਨ ਤਾਂ ਇਲਾਜ ਕੀ ਕਰੀਏ?

ਨਿਯਮਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਜਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਰਾਹੀਂ ਰੋਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਜਨ ਕਾਰਨ ਦਾ ਨਿਵਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੱਖਣ, ਮਲਾਈ, ਤੇਲ, ਘਿਓ ਅਤੇ ਚਰਬੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿਓ। ਬੁਰਾ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖੋ। ਨਮਕ ਦਾ ਸੇਵਨ ਵੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਰੋ। ਪਾਣੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੀਓ, ਪਖਾਨਾ ਅਤੇ ਪਿਸ਼ਾਬ ਨਾ ਰੋਕੋ। ਭਾਰ ਅਤੇ ਮੋਟਾਪਾ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ੱਕਰ, ਤੇਲ-ਘਿਓ, ਕਾਰਬੋਹਾਈਡ੍ਰੇਟ (ਚੌਲ, ਆਲੂ, ਕਣਕ ਸਾਰੇ ਕੰਦ) ਦਾ ਸੇਵਨ ਅਤੇ ਦਿਨ ਵਿਚ ਸੌਣਾ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿਓ। ਲਸਣ, ਪਿਆਜ਼, ਅਦਰਕ, ਮੇਥੀ ਜ਼ਰੂਰ ਲਓ। ਇਹ ਖ਼ੂਨ ਰੁਕਾਵਟ ਦੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਲਾਦ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾਓ। ਇਸ ਵਿਚ ਨਮਕ ਅਤੇ ਤੇਲ, ਘਿਓ ਨਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਵਰਤੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੇਟ ਸਾਫ਼ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਵੇਰੇ ਹਵਾ ਪਾਨ ਕਰੋ। ਲੰਬੇ ਸਾਹ ਲਓ, ਰੋਕੋ ਅਤੇ ਛੱਡੋ, ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਪੈਦਲ ਸੈਰ ਕਰੋ।

15 ਮਿੰਟ ਕੋਈ ਵੀ ਸਾਧਾਰਨ ਯੋਗ ਜਾਂ ਕਸਰਤ ਕਰੋ। ਤਣਾਅ ਛੱਡ ਦਿਓ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਕਰੋ। ਫਲ, ਸਬਜ਼ੀ, ਸਲਾਦ, ਦਹੀਂ ਅਤੇ ਮਠਾ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉੱਚ ਖ਼ੂਨ ਦਬਾਅ, ਸ਼ੂਗਰ ਅਤੇ ਥਾਇਰਾਇਡ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖੋ। ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੂਰ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਦਿਲ ਦਾ ਰੋਗੀ ਉਚਿਤ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਆਹਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿਨ ਤੱਕ ਜੀਵਨ ਸੁਖਮਈ ਜਿਉ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਤਿਆਗੋ। ਗਤੀਹੀਣ ਨਹੀਂ, ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਬਣੋ। ਤੁਹਾਡਾ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਰੋਗ ਤੁਹਾਡੀ ਮੁੱਠੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣਗੇ।

ਰੋਟੀ ਘਿਓ ਲਗਾ ਕੇ ਖਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੁੱਕੀ?

ਖਾਣੇ ਨਾਲ ਘਿਓ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਡੀਕ ਲਾ ਕੇ ਘਿਓ ਪੀਣ ਦੇ ਕਿੱਸੇ ਵੀ ਆਮ ਸੁਣੇ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਡਾਕਟਰਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਘਿਓ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਹਤ ਲਈ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾੜੀ।ਪਹਿਲਾਂ ਘਿਓ ਸ਼ੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਘਿਓ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਿਲਾਵਟ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਘਿਓ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਘਟਾਈ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਪਰ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚ ਇਹ ਜਾਨਣ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਘਿਓ ਦਾ ਸੇਵਨ ਸਿਹਤ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੈ? ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਰੋਟੀ 'ਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਘਿਓ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਫਾਇਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘਿਓ ਦੀ ਸੀਮਤ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਫਾਇਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਖਾਣ ਨਾਲ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਘਿਓ ਕਿਸ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਲਾਭ।ਮੈਕਸ ਨਾਨਾਵਤੀ ਹਸਪਤਾਲ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਡਾਇਟੀਸ਼ੀਅਨ ਡਾ: ਰਸਿਕਾ ਮਾਥੁਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਘਿਓ ਕਿਸ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਤਾਂ ਘਿਓ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਘਿਓ ਖਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਘਿਓ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਉਤੇ ਲਗਾ ਕੇ ਖਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੀ ਭਾਰ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਡਾ: ਰਸਿਕਾ ਮਾਥੁਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੀ ਘਿਓ ਭਾਰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਐਲੋਪੈਥ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਘਿਓ ਦਾ ਸੇਵਨ ਭਾਰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਵੇਰੇ ਘਿਓ ਨਾਲ ਚੋਪੜੀ ਰੋਟੀ ਖਾਧੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦਿਨ ਭਰ ਭੁੱਖ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ। ਯਾਨੀ ਇਹ ਭਾਰ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ 'ਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਘਿਓ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਉਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਗਲਾਈਸੈਮਿਕ ਇੰਡੈਕਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਯਾਨੀ ਇਸ ਨਾਲ ਡਾਇਬਟੀਜ਼ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਘਿਓ ਸਿਹਤਮੰਦ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੁਕਸਾਨ ਕੀ ਹੈ

ਡਾ: ਰਸਿਕਾ ਮਾਥੁਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਿਓ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੇਵਨ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ਦਿਲ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਲੈਸਟ੍ਰੋਲ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘਿਓ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਘਿਓ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਪਮਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਫ੍ਰੀ ਰੈਡੀਕਲਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫ੍ਰੀ ਰੈਡੀਕਲਸ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਘਰ। ਇਸ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਚੱਮਚ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘਿਓ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਘਾਟ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੀਓ ਪਾਲਕ-ਪੁਦੀਨੇ ਦਾ ਰਸ

ਪਾਲਕ 'ਚ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ, ਆਇਰਨ, ਫੋਲੇਟ, ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ, ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ, ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ ਅਤੇ ਸੀ ਵਰਗੇ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪੁਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਬੋਹਾਈਡਰੇਟ, ਫੋਲੇਟ, ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ, ਐਂਟੀਆਕਸੀਡੈਂਟ, ਵਿਟਾਮਿਨ ਏ, ਸੀ ਅਤੇ ਕੇ ਵਰਗੇ ਪੋਸ਼ਕ ਤੱਤ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਾਲਕ ਅਤੇ ਪੁਦੀਨੇ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਜੂਸ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਾਮਬਾਣ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਕਮੀ ਦੂਰ ਕਰੇ

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਕਮੀ ਕਰਕੇ ਹੱਡਾਂ-ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਮਲਟੀਵਿਟਾਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਭ ਹਾਸਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ, ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਕਮੀ ਜਾਂ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਲਕ-ਪੁਦੀਨੇ ਦਾ ਰਸ ਪੀਓ।

ਜਾਣੋ ਹੋਰ ਵੀ ਫਾਇਦੇ:-

1. ਪਾਲਕ ਅਤੇ ਪੁਦੀਨਾ ਦੋਵੇਂ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸਰੋਤ ਹਨ, ਜੋ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਅਤੇ ਬਣਤਰ ਲਈ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
2. ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਵੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਾਲਕ-ਪੁਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਚੰਗਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3. ਵਿਟਾਮਿਨ ਕੇ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਵੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਨੂੰ ਜਜ਼ਬ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਾਲਕ-ਪੁਦੀਨੇ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
4. ਪੁਦੀਨੇ ਵਿੱਚ ਐਂਟੀਆਕਸੀਡੈਂਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਲਕ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁੱਝ ਐਂਟੀਆਕਸੀਡੈਂਟ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
5. ਇਸ ਲਈ ਪਾਲਕ-ਪੁਦੀਨੇ ਦਾ ਰਸ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਯਮਤ ਸੇਵਨ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖਣ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਕੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸੰਭਾਲ

ਲੇਖਕ : ਡਾ: ਅਭਿਜੀਤ ਬੋਰਸੇ

ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਬੋਝ, ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੁਖਾਲੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਛਾ ਅਕਸਰ ਹੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਮਨੋਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਤਣਾਅ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਖੇਤਰ ਬਹੁਤ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਦਿਲ ਦੀ ਸਿਹਤ। ਖੋਜ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਤਣਾਅ ਨਾਲ ਕਈ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਤੇ ਵਧਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕਾਰਡੀਓਵੈਸਕੁਲਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮਸਲਨ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਗੁੱਡ ਕੋਲੇਸਟ੍ਰੋਲ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਮੋਟਾਪਾ ਕੁਝ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕ ਹਨ ਜੋ ਤਣਾਅ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਕਾਰਨ ਤਣਾਅ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦਿਲ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਇਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਤਣਾਅ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦਿਲ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਕਾਵਿ ਕਿਆਰੀ

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਨਵੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਵੇਖੇ ਨੇ ਨਿੱਤ ਵਟਾਂਦੇ ਲੋਕ,
ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ ਗਿਰਗਟ ਜੇ ਨੇ ਕੁਝ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਲੋਕ।

ਖ਼ੁਦ ਗਰਜ਼ੀ ਹੈ ਅੱਜ ਕੱਲ ਮਿੱਤਰਾ ਲੋੜ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ,
ਸਮਝ ਲਿਆ ਕਿਉਂ ਨੇ ਚਿਹਰਾ ਸ਼ਕਲ ਵਟਾਂਦੇ ਲੋਕ।

ਮੈਂ ਵੀ ਹਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਹੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ,
ਮਤਲਬ ਖਾਤਰ ਵੇਖੇ ਬਹੁਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਲੋਕ।

ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਕ ਲਿਆ ਕਰ ਤੂੰ ਵੀ ਕਦੇ ਕਦੇ,
ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਬਣਦੀ ਨੇ, ਸਾਂਝ ਬਣਾਉਂਦੇ ਲੋਕ।

ਕੌਣ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਜੀਵਣ ਤੀਕਰ ਮੈਂ ਤੱਕਿਆ ਨਾ,
ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਬਹੁਤ ਨੇ ਵੇਖੇ ਮਨ ਭਰਮਾਉਂਦੇ ਲੋਕ।

ਛੱਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਕਰਨੇ ਗਿਲਿਆ ਨੂੰ ਹੁਣ,
ਮਾਣ ਲਿਆ ਕਰ ਜੋ ਮੌਸਮ ਬਣ ਆਂਦੇ ਲੋਕ।

ਸਬਰ, ਸਿਦਕ, ਤੇ ਸ਼ੁਕਰ ਨੇ ਸਾਥੀ ਤੇਰੇ ਜੇਕਰ,
ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਜੋ ਨੇ ਰਿਸ਼ਤੇ , ਅਜਬ ਨਿਭਾਂਦੇ ਲੋਕ।

ਵਫ਼ਾ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਦਗ਼ਾ ਮਿਲੇ ਤੂੰ ਸੱਭ ਝੋਲੀ ਪਾ ਲੈ,
ਜੀਵਣ ਦੇ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਪਾਂਦੇ ਲੋਕ।

ਲਿਖਤ : ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ ਇਟਲੀ

ਖੇਲ ਮੁਕੱਦਰਾਂ ਦੇ

ਇਹ ਕੀ ਜੱਗੋਂ ਤੇਰ੍ਹਵੀਂ ਹੋ ਨਿੱਬੜੀ,
ਬਣੀ ਬਣਾਈ ਰਹਿ ਖੀਰ ਗਈ।
ਸਦਾ ਨਿਆਰੇ ਨੇ ਰੰਗ ਓਹਦੇ,
ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਤਕਦੀਰ ਗਈ।

ਚੋਣ ਜਿੱਤ ਕੇ ਗਿਆ ਹਾਰ ਬਾਜ਼ੀ,
ਹੋ ਕਿਸਮਤ ਲੀਰੋ ਲੀਰ ਗਈ।
ਸੂਰਜ ਚੜ੍ਹਦਾ ਗਿਆ ਮਾਰ ਗੋਡੀ,
ਨੂੰਸ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਵਹੀਰ ਗਈ।

ਵੱਲ ਨਿਵਾਣ ਦੇ ਗਿਆ ਢਲ਼ ਪਾਣੀ,
ਸੁੱਕੀ ਰਹਿ ਮਣ੍ਹੇ ਦੀ ਤਹਿਰੀਰ ਗਈ।
ਜਿੱਤ ਰੱਖ ਨਾ ਸਕਿਆ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵੀ,
ਹਾਰੀ ਜਿੱਤੀ ਖਿੱਚ ਲਕੀਰ ਗਈ।

ਪਲ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਗ਼ਮੀ ਵਿੱਚ 'ਭਗਤਾ',
ਜਦ ਬਦਲੇ ਰੁੱਸ ਤਕਦੀਰ ਗਈ।
ਗਈਆਂ ਰਹਿ ਸਕੀਮਾਂ ਗੁੰਦੀਆਂ ਹੀ,
ਜਿੱਤ ਹਾਰ ਕੇ ਕਾਲਜਾ ਚੀਰ ਗਈ।

ਲੇਖਕ : ਬਰਾੜ-ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ
+1-604-751-1113

ਸੱਚ ਦਾ ਮਾਰਗ

ਸਿੱਦਕ ਵਾਲੇ ਹੀ ਪਰਖ ਦੀ ਸ਼ਮ੍ਹਾ ਉੱਤੇ
ਹੱਸ ਹੱਸ ਪਤੰਗਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸੜਦੇ
ਸੜਦੀ ਤਵੀ ਤੇ ਖੇਡ ਆਨੰਦ ਵਾਲੀ
ਖੇਡ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਦੇਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੜ੍ਹਦੇ
ਨਾਲ ਆਰਿਆਂ ਹੋ ਦੋਫਾੜ ਜਾਂਦੇ
ਜਿਗਰੇ ਵਾਲੇ ਹੀ ਤੇਗ ਦੇ ਹੇਠ ਖੜ੍ਹਦੇ
'ਅਮਰਜੀਤ ਸਿਹਾਂ' ਤਲੀ ਤੇ ਸੀਸ ਧਰਕੇ
ਗਲੀ ਯਾਰ ਮਹਿਬੂਬ ਦੀ ਜਾਅ ਵੜਦੇ
ਵਿਰਲੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਤਾਣ ਦੇ ਉਦੋਂ ਸੀਨਾ
ਜਦੋਂ ਰਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਕਦੇ ਤੀਰ ਹੁੰਦੇ
ਜਦੋਂ ਧਰਮ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਮੰਗਦਾ ਹੈ
ਗੈਰਤ ਵਾਲੇ ਹੀ ਪਾਰ ਲਕੀਰ ਹੁੰਦੇ
ਉਹ ਪੂਰੀਆਂ ਪੌਣ ਨਾ ਰਣ ਅੰਦਰ
ਪਿਆਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਂਈਂ ਸਰੀਰ ਹੁੰਦੇ
'ਅਮਰਜੀਤ ਸਿਹਾਂ' ਕਹੇ ਜ਼ੁਬਾਨ ਵਿੱਚੋਂ
ਬੋਲ ਸਿਰਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲਦੇ ਬੀਰ ਹੁੰਦੇ
ਭਾਂਵੇ ਉਮਰਾਂ ਮਸੂਮ ਮਲੂਕ ਹੋਵਨ
ਜਿੱਥੇ ਦੀਨ ਦੀ ਗੱਲ ਫਿਰ ਡੱਟ ਜਾਂਦੇ
ਸਿਖਰ ਛੋਂਹਦੀਆਂ ਜ਼ੁਲਮੀ ਅਟਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਮਾਰ ਸਿੱਦਕ ਵਾਲੇ ਭਾਰੀ ਸੱਟ ਜਾਂਦੇ
ਫਿਰ ਵੈਰੀ ਦੀ ਤੇਗ ਦਾ ਡਰ ਕਾਹਦਾ
ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਹਿੱਤ ਧਰਮ ਦੇ ਕੱਟ ਜਾਂਦੇ
'ਅਮਰਜੀਤ ਸਿਹਾਂ' ਆਪਾ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਕੇ
ਟਿੱਕਾ ਜੱਸ ਦਾ ਜੱਗ 'ਚੋਂ ਖੱਟ ਜਾਂਦੇ

ਲੇਖਕ : ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਭਰਾ

ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ

ਕਹਿਣ, "ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਨਾ ਸੱਪਾਂ ਦੇ ਕੋਲ"
ਪਰ, ਲੁਕੇ ਸੱਪਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵੇ ਲੈਣ ਟੋਲ,
ਕੰਮ ਸੱਪਾਂ ਦਾ ਸਦਾ ਹੈ ਡੰਗਣਾ,

ਕੰਮ ਡੰਡੇ ਦਾ ਹੈ ਸਿਰੀਆਂ ਭੰਨਣਾ,
ਦੇਖ ਲਈ ਤੇਰੀ ਵਲਾਵੀਂ ਤੋਰ ਹੈ-
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਘੋਰ ਹੈ।

ਦੇਖ ਲਈ ਤੇਰੀ ਅਜ਼ਾਦੀ "ਕਹਿਣ" ਦੀ
ਵਲਗਣਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ,
ਲਹੂ ਡੁੱਲ੍ਹੇ ਬਿਨ ਲਿਆਂਦੀ ਦੇਖ ਲਈ,

ਦੇਖ ਲਈ ਅਰਥੀ ਨਿਆਂ ਦੀ, ਦੇਖ ਲਈ,
ਖੰਭ ਲਾ ਕੇ ਕਾਂ ਨਾ ਬਣਦਾ ਮੋਰ ਹੈ-
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਘੋਰ ਹੈ।

ਕੋਟ ਰੇਤੇ ਦੇ ਉਸਾਰਨ ਵਾਲਿਆ
ਹਵਾ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆ
ਸੂਰਜਾਂ ਨੂੰ ਦਾਗ਼ ਲਾਵਣ ਵਾਲਿਆ

ਗਲ ਸਮੇਂ ਦੇ ਫਾਹੀਆਂ ਪਾਵਣ ਵਾਲਿਆ
ਤੇਰੀ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਕੱਚੀ ਡੋਰ ਹੈ
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਘੋਰ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੇਰੀ ਚਤੁਰਾਈ ਪੁਗ ਸਕਣੀ ਨਹੀਂ,
ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਉਗ ਸਕਣੀ ਨਹੀਂ,
ਧੁੰਦ ਮਾਇਆ ਦੀ ਨੇ ਹੁਣ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ,

ਲੋਕਤਾ ਨੇ ਜਬਰ ਹੁਣ ਸਹਿਣਾ ਨਹੀਂ,
ਧਰਤ ਤੋਂ ਆਕਾਸ਼ ਤੀਕਰ ਸ਼ੋਰ ਹੈ-
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਘੋਰ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਨਗਰੀ ਜਿੰਦਾਂ ਗੁਟਕਣ ਨਿੱਕੀਆਂ,
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਹੋਣ ਛੁਰੀਆਂ ਤਿੱਖੀਆਂ,
ਸਾਡੀ ਮੰਜ਼ਲ ਹੈ ਭਵਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ,

ਤੇਰੀ ਮੰਜ਼ਲ ਜੁੱਗੜੇ ਬੀਤੇ ਹੋਏ,
ਰਾਹ ਸਾਡਾ ਹੋਰ, ਤੇਰਾ ਹੋਰ ਹੈ-
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਘੋਰ ਹੈ।

ਲੇਖਕ : ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ

ਇਕ ਖਿਆਲ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੀ ਖ਼ਵਾਬ ਸੀ ਜਾਂ ਇਕ ਖਿਆਲ ਸੀ।
ਉਹ ਜੋ ਵੀ ਸੀ ਸਾਡੇ ਦਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੀ।

ਆਇਆ ਲਬਾਂ ਤੇ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸ਼ਿਕਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹ
ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਜੋ ਤੂੰ ਦੇਖਿਆ ਦਿਲ ਦਾ ਉਬਾਲ ਸੀ।
ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੁਮਾ ਦੀ ਛਾਂ ਪਈ ਜਾਂਦੇ ਫਕੀਰ ਦੇ
ਬਾਰੀ 'ਚ ਝੁਕ ਕੇ ਦੇਖਦੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਡਾਲ ਸੀ।

ਉਸ ਪਿੱਛੋਂ ਕੀ ਕੀ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ
ਉਸ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਮਿਲਣ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਸੀ।
ਤਨਹਾਈਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਮੈਂ
ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਸ਼ਰੀਕ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਭਿਆਲ ਸੀ।

ਮਰਜ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਭੀੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਮਾਮ ਲੋਕ
ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰੌਣਕਾਂ ਦਾ ਅਜਬ ਹਾਲ ਸੀ।
ਸ਼ਿਕਵੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਸੀ ਬੁਰੇ
ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਖੂਬ ਸਾਲ ਸੀ।

ਲੇਖਕ : ਗੁਰਦੀਪ

ਹੁਨਰ ਹੈ ਜੇ ਤੇਰੇ ਹੱਥੀਂ ਤਾਂ

ਹੁਨਰ ਹੈ ਜੇ ਤੇਰੇ ਹੱਥੀਂ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਣਾ ਦੀਵੇ।
ਬੁਝੇ ਦਿਲ ਫੇਰ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰ ਕਿ ਦੀਵੇ ਤੋਂ ਜਗਾ ਦੀਵੇ।
ਨਿਰੀ ਮਾਲਾ ਧਿਆਵਣ ਨਾਲ 'ਨ੍ਹੇਰੇ ਮਿਟ ਨਹੀਂ ਸਕਣੇ,
ਤੂੰ ਪੂਜਾ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਕਰ ਵਿਹਾਰ ਅੰਦਰ ਧਿਆ ਦੀਵੇ।

ਤੂੰ ਕਹਿ ਦੇ ਮੰਗਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਮੰਗਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ,
ਕਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਘੜ ਪੱਥਰ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਣਾ ਦੀਵੇ ।
ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਜੋ ਡੁੱਬ ਚੁੱਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਦੇ
ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਤੂੰ ਚੇਤੰਨ ਕਰ ਤੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਜਗਾ ਦੀਵੇ ।

ਸਿਖਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁੱਕਲੀਂ ਬਚਾਉਣੇ ਨੇ,
ਕਿਤੇ ਝੱਖੜ, ਕਿਤੇ ਵਰਖਾ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਤੋਂ ਬਚਾ ਦੀਵੇ।
ਪਵੇ ਦੇਣਾ ਜੇ ਦਿਲ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਵੀ ਤਾਂ ਦੇ ਦਿਓ ਲੋਕੋ,
ਬਿਗਾਨੇ ਤੇਲ ਦੀ ਨਾ ਆਸ ਤੇ ਲੈਣੇ ਬੁਝਾ ਦੀਵੇ ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਕਰਕੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਰੌਸ਼ਨ ਹੈ ਕੀ ਕਰਨਾ
ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਡੁੱਬੇ ਘਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਜਾ ਦੀਵੇ।
ਅਕੀਦਤ ਹੈ ਤੇਰੀ ਜੇ ਸਿਦਕ' ਨ੍ਹੇਰੇ ਨੂੰ ਮਿਟਾਵਣ ਦੀ,
ਤੂੰ ਅਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਦੇ ਸਦਾ ਦੀਵੇ, ਸਦਾ ਦੀਵੇ।

ਲੇਖਕ : ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿਦਕ

ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ

ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ
ਓ ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ
ਮਹਿਲਾਂ 'ਚ ਕਿਲਿਆਂ ਚ
ਸੁਕਿਆਂ 'ਚ ਗਿਲਿਆਂ ਚ
ਮੀਂਹ ਜਾਂ ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਹੋਵੇ
ਫਸਲ ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਥੇਰੀ ਹੋਵੇ
ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ
ਜਿਹਦੀ ਕੋਈ ਬਿਜਾਈ ਨਾ
ਜਿਹਦੀ ਕੋਈ ਵਾਹੀ ਨਾ
ਜਿਹਦੀ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਨਾ
ਜਿਹਨੂੰ ਕੋਈ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨਾ
ਓ ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ
ਹਵਾ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ
ਮਾਰ ਕਰੇ ਕਹਿਰ ਦੀ
ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਬਹਿ ਖਾਨੇ ਆਂ
ਰੋਟੀ ਰਾਤ ਦੀ, ਦੋਪਹਿਰ ਦੀ
ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ
ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਗਵਾਏ
ਓਹਨੇ ਕਿੰਨੇ ਹਥਿਆਏ
ਜਿਹਦੇ ਸਾਰੇ ਨੇ ਸਤਾਏ
ਓ ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ।

ਲੇਖਕ : ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ

ਜਦ ਚਾਨਣ ਲੜਦਾ ਹੈ

ਜਦ ਵੀ ਨ੍ਹੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਚਾਨਣ ਲੜਦਾ ਹੈ
ਮੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਰਾਤ ਸਵੇਰਾ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ

ਜਦ ਵੀ ਤਿਤਲੀ ਬਣਕੇ ਉੱਡਦਾ ਹੈ ਸੁਪਨਾ
ਦਿਲ ਵੀ ਬੱਚਾ ਬਣਕੇ ਉਸਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹੈ

ਅੰਬਰ ਛਾਪੇ ਰੋਜ਼ ਰਾਤ ਅਖ਼ਬਾਰ ਨਵਾਂ
ਰੋਜ਼ ਰਾਤ ਹਰ ਆਸ਼ਿਕ ਜਿਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ

ਫੇਰ ਹਵਾ ਹੀ ਸਮਝੋ ਲਿਖੇ ਨਸੀਬ ਉਦ੍ਹਾ
ਜਦ ਵੀ ਪੱਤਾ ਡਾਲੀ ਨਾਲੋਂ ਝੜਦਾ ਹੈ

ਸੋਚਾਂ ਇੰਜ ਲਿਖਾਂ ਨਾਂ ਤੇਰਾ ਅੰਬਰ 'ਤੇ
ਜਿਵੇਂ ਸੁਨਾਰਾ ਕੋਕੇ ਵਿਚ ਨਗ ਜੜਦਾ ਹੈ

ਤੁਰਨਾ ਡਾਹਢਾ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਵੇਲੇ
ਜਦ ਪਰਛਾਵਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਅੜਦਾ ਹੈ

ਲੇਖਕ : ਅਨੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਨੂਪ

ਮਾਂ ਦਾ ਗੀਤ

ਤੜਕੇ ਤੜਕੇ ਚੱਕੀ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ
ਪੀਂਹਦੀ ਏ ਨਿੱਕਾ ਨਿੱਕਾ ਦਾਣਾ
ਕਣਕਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਖਰਾ
ਉੱਜਲਾ ਨਵੇਲਾ
ਮਾਂ ਦਾ ਗੀਤ ਪੁਰਾਣਾ !

ਗਾ ਗਾ ਨੀਂ ਮਾਏ
ਕੋਈ ਗੀਤ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ
ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਮ੍ਹੀ ਨਿੰਮ੍ਹੀ ਲੋਏ
ਗਾ ਗਾ ਨੀ ਰੋਹੀਆਂ ਦੇ
ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ
ਬਹਿ ਬਹਿ ਜੋ ਸੱਥ ਵਿਚ ਰੋਏ

ਪੁਲੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਾਂ ਲਮਕਾਈ
ਉਸ਼ਾ ਸੋਚਦੀ
ਪਾਣੀਆਂ ਨੇ ਰੰਗ ਕੀ ਵਟਾਏ
ਉਹੋ ਰੰਗ ਜਿਹੜਾ ਅਸਾਂ
ਰਾਤ ਭਰ ਸਾਂਭਿਆ
ਪਲੋ ਪਲੀ ਮੁੱਕਦਾ ਜਾਏ

ਇਕ ਤਾਂ ਵਿਜੋਗ ਮੈਨੂੰ
ਔਸ ਫਰਮਾਂਹ ਦਾ
ਵਾਲ ਵਾਲ ਜਿਹੜਾ ਮੁਰਝਾਏ
ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੁੱਲਾ ਇਹਦੀ
ਰਗ ਰਗ ਛੂਹੰਦਾ
ਭੋਰਾ ਭੋਰਾ ਝਰੀ ਝਰੀ ਜਾਏ

ਬੂਰ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਭਲਾ
ਨਟ ਖਟ ਛੋਕਰੀ
ਤਿੱਥੇ ਤਿੱਥੇ ਡੰਗ ਬਰਸਾਏ
ਡੰਗ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬੜੀ ਲੰਬੀ
ਮੇਰੇ ਹਾਣੀਆਂ
ਹਾਣ ਬਾਝੋਂ ਹਾਣ ਤਿਰਹਾਏ

ਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਾਜ ਆਈ
ਵੱਡੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਓਂ
ਏਸ ਪਿੰਡੋਂ ਚੱਲੀਏ ਨੀ ਮਾਏ
'ਬਹਿ ਜਾ ਵੇ ਬੀਬਾ ਪੁੱਤ
ਗੱਲ ਸੁਣ ਰਾਹ ਦੀ
ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਚੱਲਿਆ ਨਾ ਜਾਏ'

ਲੇਖਕ : ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਖਿਆ

ਹੱਟੀ ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਖਿਆ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਪੈਲੀਆਂ ਚ ਫ਼ਸਲਾਂ
ਇੱਕੋ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉੱਗਣਗੀਆਂ

ਅਸੀਂ ਹੀ ਭੰਡਾਰੀ
ਅਸੀਂ ਹੀ ਵਪਾਰੀ
ਅਸੀਂ ਹੀ ਸੰਸਾਰੀ

ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਦ ਚਾਹਿਆ
ਮਾਰਾਂਗੇ , ਜੀਵਾਵਾਂਗੇ
ਮੁਲਕ ਦੇ ਚੱਪੇ ਚੱਪੇ ਤੇ ਫ਼ੈਲ ਜਾਵਾਂਗੇ।
ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਭੁੱਲ ਗਏ

ਖਲੋਤੀ ਫਸਲ ਤੇ ਜਦ ਗੜੇਮਾਰ ਪਵੇ
ਕੱਖ ਨਾ ਰਵ੍ਹੇ।
ਸੁਪਨੇ ਰਹਿ ਜਾਣ ਧਰੇ ਧਰਾਏ।
ਮਰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਕਿੱਧਰ ਜਾਏ।

ਹੁਣ ਖੇਤਾਂ ਵਾਲੇ ਸੜਕਾਂ ਤੇ
ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਆਏ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ।
ਕੌਣ ਹਨ ਇਹ ਨਵੇਂ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ
ਜੋ ਸਾਡੇ ਜੀਣ ਸੋਮਿਆਂ ਤੇ
ਝਪਟਣ ਲਈ
ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਖੜ੍ਹੇ
ਗਿਰਝਾਂ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ।

ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਖਿਆ
ਉਹ ਸਮਝ ਲੈਣ
ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਟ ਦੀ ਮਾਂ
ਏਹੀ ਧੁੱਪ ਤੇ ਏਹੀ ਛਾਂ
ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਵੱਲ ਉੱਠੀਆਂ
ਮੈਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢ ਦਿਆਂਗੇ
ਸਦਾ ਲਈ ਫਸਤਾ ਵੱਢ ਦਿਆਂਗੇ।

ਪਾਸ਼ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ
ਵਕਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ
ਬਹੁਤ ਬੇਲਿਹਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਲੇਖਕ : ਹਰਵਿੰਦਰ ਰਿਆੜ

ਨਾਰੀ ਸੰਸਾਰ

ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਨ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਲੇਖਕ : ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਅਨੰਤ

ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ, ਫਾਸਫੋਰਸ, ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ, ਸੋਡੀਅਮ ਕਲੋਰਾਈਡ, ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ, ਸਲਫਰ, ਆਇਰਨ, ਜ਼ਿੰਕ, ਕਾਪਰ (ਤਾਂਬਾ), ਆਇਓਡੀਨ, ਮੈਂਗਨੀਜ਼, ਫਲੋਰਾਈਡ, ਸੈਲੇਨੀਅਮ, ਕ੍ਰੋਮਿਯਮ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਖਣਿਜ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਬੜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਖੂਨ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਖਣਿਜ ਤੱਤ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੀਰਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਖਣਿਜ ਤੱਤ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਦੀ ਉਮਰ, ਅਵਸਥਾ ਆਦਿ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤੱਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੁੱਖ ਤਿੰਨ ਖਣਿਜ- ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ, ਫਾਸਫੋਰਸ ਅਤੇ ਸੋਡੀਅਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਹਨ :

ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ : ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਹੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿਚ 99 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਹਾਜ਼ਮਾ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾੜੀ ਤੰਤਰ ਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤੜੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸੋਖ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਦੋਂ ਇਹ ਭੋਜਨ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਵਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਖੂਨ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਡੀ' ਦੀ ਕਮੀ ਜਾਂ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਨੂੰ ਸੋਖਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਮੰਦ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਹਾਸਲ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਮਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੁੱਧ, ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਮਾਸ-ਮੱਛੀ, ਸ਼ਲਗਮ, ਪੱਤਾ ਗੋਭੀ, ਫੁੱਲ ਗੋਭੀ, ਪਾਲਕ ਆਦਿ ਵਿਚ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ 800 ਮਿ. ਗ੍ਰਾ., 12 ਤੋਂ 18 ਸਾਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 1200 ਮਿ.ਗ੍ਰਾ. ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 1200 ਮਿ.ਗ੍ਰਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ, ਗੁਰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਫਾਸਫੋਰਸ : ਫਾਸਫੋਰਸ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਫਾਸਫੋਰਸ ਹੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਜੀਨਸ ਵਿਚ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਦੀ ਖਾਣ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਐਡੀਪੋਜ਼ ਕੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਫਾਸਫੋਰਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ (ਫਾਸਫੋਲਿਪਿਡਸ) ਵਿਚ ਵੀ ਫਾਸਫੋਰਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਾਸਫੋਰਸ ਵੀ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਖੂਨ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੂਨ ਵਿਚ ਇਹ ਫਾਸਫੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਾਲਾ ਫਾਸਫੋਰਸ ਪਿਸ਼ਾਬ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ, ਪੁਡਿੰਗ, ਚਾਕਲੇਟ, ਆਂਡੇ, ਮਾਸ, ਮੱਛੀ, ਮੁਰਗੇ ਦਾ ਮਾਸ, ਜਿਗਰ, ਕਣਕ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਪਨੀਰ ਆਦਿ ਵਿਚ ਫਾਸਫੋਰਸ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੌੜ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ 800 ਮਿ.ਗ੍ਰਾ. ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 1200 ਮਿ.ਗ੍ਰਾ. ਫਾਸਫੋਰਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਮਲਤਾ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਫਾਸਫੋਰਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਅਰੁਚੀ, ਬੇਚੈਨੀ, ਬੇਹੋਸ਼ੀ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਸਰੀਰ ਦਾ ਅਕੜਾਅ, ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿਚ ਕਮੀ, ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸ, ਇੰਫੈਕਸ਼ਨ ਆਦਿ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੋਡੀਅਮ : ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ 30 ਤੋਂ 45 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਕੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਸੋਡੀਅਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਸੋਡੀਅਮ ਅੰਤੜੀਆਂ ਵਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਸੋਖ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਡੀਅਮ ਪਿਸ਼ਾਬ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਮਕ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਸੋਡੀਅਮ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ 1100 ਤੋਂ 3300 ਮਿ.ਗ੍ਰਾ. ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਰੀਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੁੱਧ, ਲੱਸੀ, ਤਾਜ਼ਾ ਪਾਲਕ, ਸੋਢਾ-ਬਾਏ-ਕਾਰਬ, ਬੇਕਿੰਗ ਪਾਊਡਰ ਆਦਿ ਵਿਚ ਸੋਡੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੋਡੀਅਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਪਸੀਨਾ ਆਉਣਾ, ਉਲਟੀ, ਦਸਤ, ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸ ਆਦਿ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੋਡੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਲਟੀ, ਅੰਗਾਂ ਵਿਚ ਦਰਦ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਸਥਿਤ ਸਾਹ ਕੇਂਦਰ ਕਾਰਜਹੀਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਯੁਰਵੇਦ ਅਨੁਸਾਰ ਸਧਾਰਨ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਇੱਛਾ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਕਮੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਚਮਕਦਾਰ ਚਮੜੀ ਲਈ ਘਰੇਲੂ ਨੁਸਖੇ

ਲੇਖਕ : ਨੀਤੂ ਗੁਪਤਾ

ਚਮੜੀ ਦੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ ਦਾ ਰਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਚਮੜੀ ਦੀ ਸਹੀ ਨਮੀ। ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਦੋਵਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਮੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੋ ਵਾਰ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨਾਲ ਰੋਮ ਸੁਰਾਖ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧੂੜ-ਮਿੱਟੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਠੰਢਾ ਪਾਣੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਮ ਸੁਰਾਖ ਬੰਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਖੁਦ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਿਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੇ ਰੱਖੋ : ਸਵੇਰੇ 7 ਤੋਂ 9 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀ ਧੁੱਪ ਚਮੜੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਿਰਨਾਂ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਝੁਲਸ ਸਕਦੀ ਹੈ। 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਾਬੈਂਗਨੀ ਕਿਰਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਚਮੜੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਦੁਪੱਟਾ ਉੱਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ। ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚਮੜੀ ਦੀ ਟੋਨਿੰਗ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ : ਟੋਨਿੰਗ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਸੁੰਦਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਟੋਨਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚਮੜੀ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਚਮੜੀ ਦਾ ਪੀ.ਐਚ. ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਿਆ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਟੋਨਰ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਫੈਟੀ ਐਸਿਡ, ਗਲਿਸਰੀਨ, ਐਂਟੀ ਆਕਸੀਡੈਂਟਸ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਤਾਜ਼ਗੀ ਭਰੀ, ਮੁਲਾਇਮ ਅਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਵਾਲੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਟੋਨਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਭਰ ਕੇ ਚਮੜੀ ਵਿਚ ਕਸਾਵਟ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਰੱਖੋ ਦੂਰ : ਤਣਾਅ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਤਣਾਅ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਭਰ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੀਣਾ ਸਿੱਖ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਆਪਣੇ 'ਤੇ ਭਾਰੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਓ। ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਨੀਂਦ ਲਓ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਨ ਵਿਚ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਨਹਾਓ। ਤਣਾਅ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਰਮੋਨਜ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਤੇਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੇਲ ਵਾਲੀ ਚਮੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਚਿੱਟੇ ਧੱਬੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੇਕਅੱਪ ਜ਼ਰੂਰ ਹਟਾਓ : ਮੇਕਅਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਕਦੀ ਨਾ ਕਦੀ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੇਕਅਪ ਕਰੋ, ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲੀਜਿੰਗ ਮਿਲਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਸਵਾਸ਼ ਨਾਲ ਚਿਹਰਾ ਧੋਵੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਮੁਰਝਾਏਗੀ ਨਹੀਂ।

ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਸੀ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ : ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਸੀ' ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਰੋਤ ਰਸਦਾਰ ਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅੰਬ, ਸੰਗਤਰਾ, ਮੌਸਮੀ, ਨਿੰਬੂ, ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ, ਪਪੀਤਾ, ਅਨਾਨਾਸ, ਅਮਰੂਦ, ਆਂਵਲਾ ਆਦਿ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਸੀ' ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਸੀ' ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦੀਆਂ ਮਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖੇਪਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਵਿਚ ਚਮਕ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਫਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਵਿਚ ਅੰਦਰ ਤੋਂ ਨਿਖਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝੁਰੜੀਆਂ ਵੀ ਘੱਟ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਵੀ ਚਮੜੀ ਵਿਚ ਨਿਖਾਰ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੇਲ ਵਾਲੀ ਚਮੜੀ ਲਈ : ਚੰਦਨ ਪਾਊਡਰ, ਮੁਲਤਾਨੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਚੁਟਕੀ ਭਰ ਹਲਦੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਨਾਰੀਅਲ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਪੇਸਟ ਬਣਾਓ। ਇਸ ਪੇਸਟ ਨੂੰ 10-15 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਲੱਗਾ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਫਿਰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲਓ, ਚਮੜੀ ਖਿੜੀ ਖਿੜੀ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗੀ।

ਖ਼ੁਸ਼ਕ ਚਮੜੀ ਲਈ : ਚਿਰੌਂਜੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਭਿਉਂ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੀਹ ਕੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਲਗਾਓ। 15 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਚਿਹਰਾ ਧੋ ਲਓ। ਇਹ ਇਕ ਚੰਗਾ ਪੈਕ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ਼ਗੀ ਅਤੇ ਚਮਕ ਆਵੇਗੀ।

ਸਾਧਾਰਨ ਚਮੜੀ ਲਈ : ਉਂਗਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਦ ਲਗਾ ਕੇ ਚਿਹਰੇ ਅਤੇ ਧੌਣ 'ਤੇ ਲਗਾਓ ਪਰ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖੋ। 5-10 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਚਿਹਰਾ ਕੋਸੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲਓ। ਚਮੜੀ ਵਿਚ ਨਰਮ-ਮੁਲਾਇਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਿਲੀ-ਜੁਲੀ ਚਮੜੀ ਲਈ : ਇਕ ਅੰਡੇ ਵਿਚ ਅੱਧਾ ਚਮਚ ਸੰਗਤਰੇ ਦਾ ਰਸ, ਇਕ ਚੌਥਾਈ ਚਮਚ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ, ਗੁਲਾਬ ਜਲ ਅਤੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਚਮਚ ਮੁਲਤਾਨੀ ਮਿੱਟੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਤੱਕ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਸੁੱਕ ਜਾਣ 'ਤੇ ਚਿਹਰਾ ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲਓ।

ਨਿੰਬੂ ਇਕ, ਗੁਣ ਅਨੇਕ

ਲੇਖਕ : ਮਨੀਸ਼ਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ

ਨਿੰਬੂ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬੜਾ ਸਹਾਈ ਹੈ। ਨਿੰਬੂ ਵਿਚ ਸਾਇਟ੍ਰਿਕ ਐਸਿਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪੇਟ ਵਿਚਲੇ ਜੰਤੂ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਿੰਬੂ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਮੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਸੀ' ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਰਕਰਵੀ ਰੋਗ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਮਸੂੜਿਆਂ 'ਚੋਂ ਖ਼ੂਨ ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਉਂਗਲੀ ਦੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਲਾ ਕੇ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਮਸੂੜਿਆਂ 'ਤੇ ਮਲਣ ਨਾਲ ਖ਼ੂਨ ਨਿਕਲਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਇਕ ਗਿਲਾਸ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਨਿੰਬੂ ਨਿਚੋੜ ਕੇ ਪੀ ਲਓ। ਬਦਹਜ਼ਮੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਕ ਗਿਲਾਸ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਨਿੰਬੂ ਰਸ ਪੀਣ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਧਾਰਨ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੋਟਾਪੇ ਤੋਂ ਵੀ ਦੂਰ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਦਿਨ ਭਰ ਫੁਰਤੀ ਵੀ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਨਿੰਬੂ ਰਸ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਂਦੇ ਸਮੇਂ ਪੀਣ ਨਾਲ ਜ਼ੁਕਾਮ ਠੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਠੰਢਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਥਕਾਵਟ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਤਰੋ-ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿੰਬੂ ਸਿਹਤ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਵੀ ਸਾਥੀ ਹੈ। ਇਕ ਬਾਲਟੀ ਕੋਸੇ ਜਾਂ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਨਿੰਬੂ ਨਿਚੋੜ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਮੁਲਾਇਮ ਅਤੇ ਚਮਕਦਾਰ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਇਕ ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ ਜਿਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੋ ਚਮਚ ਵੇਸਣ, ਇਕ ਚਮਚ ਮਲਾਈ, ਅੱਧਾ ਚਮਚ ਨਿੰਬੂ ਰਸ ਅਤੇ ਚੁਟਕੀ ਭਰ ਹਲਦੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਰਗੜ ਕੇ ਛੁੱਡ ਦਿਓ। ਇਸ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੰਗ ਨਿੱਖਰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੁੱਖੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਹੀਂ ਵਿਚ ਇਕ ਚਮਚ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਲਗਾਓ। ਚਮੜੀ ਮੁਲਾਇਮ ਤੇ ਕੋਮਲ ਰਹੇਗੀ। ਵਾਲਾਂ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਸਿੱਕਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਂਵਲੇ ਦੇ ਰਸ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿੰਬੂ ਨਿਚੋੜ ਕੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਓ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਵਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿੱਕਰੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿੰਬੂ ਨਿਚੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿੰਬੂ ਦੇ ਛਿਲਕੇ ਨੂੰ ਚਿਹਰੇ, ਗਰਦਨ, ਹੱਥਾਂ-ਪੈਰਾਂ, ਕੋਹਣੀ 'ਤੇ ਰਗੜਨ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਸਾਫ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਨਿਖਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

CLASSIFIEDS & MATRIMONIALS

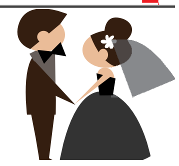

GROOM WANTED

A Jatt Sikh family is looking for a match for their daughter. She is born and raised in Canada. She is 29 years old and is 5'3" tall. She is a Chartered Professional Accountant (CPA). Looking for a canadian born potential match in Surrey, BC. Boy should be well educated and family oriented, CPA preferred. Please do not call from proposals outside of the area. Please contact us at (778) 246-2491. RS 27-12

BRIDE WANTED

Professionally qualified match from decent Sikh family for our son 30, 5'10" federal government job. He is chartered professional Accountant and working in B.C.Contact Dr. Sidhu 778 829 0991

....

ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਉੱਪਲ ਸਿੱਖ ਉਮਰ 51 ਸਾਲ ਕੱਦ ਪੰਜ ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜਨ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਲਈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਉਮਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 35 ਸਾਲ ਹੋਵੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 1 (403) 399-5130 AP 04-04

Three Bedroom Laneway House

at Granville and 57th vancouver close to UBC , Vancouver Downtown airport easy access to Bus Service

Rent: $2,600

604-368-3600

BRIDE WANTED

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ 25 ਸਾਲਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜੰਮਪਲ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਸੋਹਣੀ, ਸਿਆਣੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕਾ ਸਿਵਲ ਇੰਜੀਨਿਅਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਧੀਆ ਨਾਮੀ ਇੰਜੀਨਿਅਰ ਫਰਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਕੱਦ 5'10" ਹੈ। ਲੜਕਾ ਕੇਸਧਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਗ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ। **USA** ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲ। ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ 604-902-9068 ਜਾਂ ਈ ਮੇਲ ਕਰੋ **gillco1977@gmail.com,** ਮੈਰਿਜ ਬਿਊਰੋ ਵਾਲੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਸੰਪਰਕ ਨਾ ਕਰਨ। AP 13-02

....

Looking for PR or Citizen Girl, 34 years, Education- B.Com, LLB.Height - 5'8" Divorced Profession- Own Business and Lawyer. From - Malerkotla. PunjabIn Canada on Visitor visa. Living with real brother, Real Brother is citizen of Canada. Phone - 604 961 7672 RS 30-08

....

ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਬੀ ਸੀ ਵਿਚ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਤੇ ਰਹਿ ਰਹੇ 27 ਸਾਲ ਦੇ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਜਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਲੜਕੇ ਵਾਸਤੇ Canadian Immigrant ਜਾਂ PR ਕੰਨਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕਾ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵੈਜੀਟੇਰੀਅਨ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਪਾਸ Bechelor of Computer Art ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ, ਭੈਣ ਇੰਡੀਆ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ। 778-201-2767 ਜਾਂ ਵਟਸਐਪ (ਇੰਡੀਆ)+91 88725 44271 RS 27-09

....

ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਟਲ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਬਰਾੜ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ, ਉਮਰ 26 ਸਾਲ ਅਤੇ 24 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ ਅਤੇ 5 ਫੁੱਟ 8 ਇੰਚ, ਲੜਕਿਆਂ ਲਈ ਪੀ. ਆਰ. ਜਾਂ ਸਟੂਡੈਂਟ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ : 604-300-5066 AP 13-02

....

ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਟਲ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਸਿੱਧੂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਲੜਕਾ, ਉਮਰ 30 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਸੀ.ਪੀ.ਏ. ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਪੜ੍ਹੀ-ਲਿਖੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ : 778-829-0991 AP 02-04

....

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ,ਉਮਰ 29 ਸਾਲ,ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ, ਲੜਕਾ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਰ. ਹੈ,ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਰ. ਕੁੜੀ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : (778) 321-5911, 7782886015 AP 06-12

ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੀ ਪੌੜੀ

ਲੇਖਕ : ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਸ਼ਟ (ਡਾ.), ਸੰਪਰਕ: 98144-23703

ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਮਨਵੀਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਤ 'ਤੇ ਘੰਟਿਆਂ ਬੱਧੀ ਪਤੰਗ ਉਡਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਮੋਬਾਈਲ ਵਿੱਚ ਉਲਝਿਆ ਰਹਿੰਦਾ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਬਾਹਰ ਘੁੰਮਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਮਨਵੀਰ ਦੇ ਡੈਡੀ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਸਨ। ਉਹ ਸਵੇਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਚੌਕ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਹੀ ਘਰ ਪਰਤਦੇ। ਉਹ ਕਈ ਵਾਰੀ ਮਨਵੀਰ ਨੂੰ ਟੋਕ ਚੁੱਕੇ ਸਨ, ''ਮਨਵੀਰ, ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਦੀਂਹਦੇ।''

''ਡੈਡੀ, ਤੁਸੀਂ ਦੇਖਿਓ ਤਾਂ ਸਹੀ, ਫੱਟੇ ਚੱਕ ਦਿਆਂਗਾ ਫੱਟੇ...।'' ਮਨਵੀਰ ਦਾ ਘੜਿਆ ਘੜਾਇਆ ਜਵਾਬ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਡੈਡੀ ਬੋਲਦੇ, ''ਅੱਛਾ ਜੀ?'' ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਨਵੀਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਖ਼ਿਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹੀ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾ ਪੇਪਰ ਹਿਸਾਬ ਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਅਹਿਮ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵਾਚਣ ਲੱਗਾ। ਉਸ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪਈ। ਇਹ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਨ ਸੀ। ਮਨਵੀਰ ਬੋਲ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗਾ, ''ਜੇ ਐਨੇ ਬੰਦੇ, ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਐਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਐਨੇ ਬੰਦੇ ਉਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਨਗੇ?''

ਮਨਵੀਰ ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਹੱਸਿਆ, ''ਇਹ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਦੋ ਸਕਿੰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਏ...ਆਹ ਲਓ...।'' ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਹਿਸਾਬ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ ਵਾਲਾ ਪੰਨਾ ਫਾੜਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਛੇ ਤਹਿਆਂ ਬਣਾ ਕੇ ਪਰਚੀ ਬਣਾ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇ ਵੀਹ-ਬਾਈ ਪੰਨੇ ਫਾੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕ ਤਹਿਆਂ ਕਰਕੇ ਨਿੱਕੀਆਂ ਨਿੱਕੀਆਂ ਪਰਚੀਆਂ ਬਣਾ ਲਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਚੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਕੱਲ੍ਹ ਸਕੂਲੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ੁਰਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਹ ਸਵੇਰ ਸਾਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਬੈਠਿਆ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਆਇਆ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਉਹ ਇੱਕ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਸਵਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਲੱਗਾ, ਤਿਉਂ-ਤਿਉਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤ੍ਰੇਲੀਆਂ ਛੁੱਟਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰਿਆ, ''ਮਾਰੇ ਗਏ।''

ਜਿੰਨੀਆਂ ਉਹ ਪਰਚੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਕੁ ਹੀ ਸਵਾਲ ਮਸਾਂ ਆਏ ਸਨ। ਮਨਵੀਰ ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਬਿਟਰ ਬਿਟਰ ਤੱਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠੇ ਜਮਾਤੀ ਜਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਕੁਝ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਨਾ ਸੁਣੀ। ਪਿੱਛੇ ਬੈਠਾ ਰਾਹੁਲ ਵੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਰਹੇ ਅਧਿਆਪਕ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਲੰਘਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉੱਤਰ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਲਿਖਣ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਕਰਦਾ।

ਮਨਵੀਰ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਿਆ, ਡਿਊਟੀ ਵਾਲੇ ਸਰ ਦੀ ਉਸ ਵੱਲ ਪਿੱਠ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਖੱਬਾ ਪੈਰ ਉੱਪਰ ਕੀਤਾ। ਤਸਮਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ। ਬੂਟ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰਮੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਅਗਲੀ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਡਿਊਟੀ ਵਾਲੇ ਸਰ ਪਿੱਛੇ ਗਏ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਅੱਖ ਬਚਾ ਕੇ ਜ਼ੁਰਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਰਚੀ ਕੱਢ ਲਈ। ਉਸ ਨੇ ਪਰਚੀ ਖੋਲ੍ਹੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਦੀ ਪਰਚੀ ਸੀ, ਜੋ ਆਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮਨਵੀਰ ਨੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਪਰਚੀ ਅਗਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਬੈਂਚ ਹੇਠਾਂ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤੀ।

ਡਿਊਟੀ ਵਾਲੇ ਸਰ ਪਿੱਛੇ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਮਨਵੀਰ ਦੀ ਹਰਕਤ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਜਾ ਬੈਠੇ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਹ ਫਿਰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪਿੱਛੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਮਨਵੀਰ ਨੇ ਅਗਲੀ ਪਰਚੀ ਕੱਢੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਵਧਣ ਲੱਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਪਰਚੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ ਹੇਠਾਂ ਛੁਪਾ ਲਈ। ਡਿਊਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਰ ਸਖ਼ਤ ਸਨ। ਉਹ ਮਨਵੀਰ ਕੋਲ ਆਏ। ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਹੇਠੋਂ ਪਰਚੀ ਚੁੱਕ ਲਈ। ''ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ...।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਜ਼ੁਰਾਬਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਚੀਆਂ ਕੱਢ ਲਈਆਂ।

''ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਲਿਆਇਐਂ ਬਈ...। ਕਮਾਲ ਏ...। ਲਿਆ ਪੇਪਰ ਤੇ ਜਾਹ ਘਰ।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨਵੀਰ ਦਾ ਪੇਪਰ ਖੋਹ ਲਿਆ।

ਮਨਵੀਰ ਦਾ ਰੰਗ ਉੱਡ ਗਿਆ, ਪਰ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਾਇੰਸ ਦਾ ਪੇਪਰ ਸੀ। ਉਸ ਦਿਨ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਮੈਡਮ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲੱਗੀ। ਮੈਡਮ ਨੇ ਵੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪਰਚੀਆਂ ਫੜ ਲਈਆਂ ਤੇ ਕਿਹਾ, ''ਜਾਹ, ਆਖ਼ਰੀ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਬੈਠ।'' ਮਨਵੀਰ ਤਰਲੇ ਜਿਹੇ ਲੈਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਪੇਪਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਕੁ ਪੰਨੇ ਭਰੇ ਸਨ। ਉੱਤਰ ਕਾਹਦੇ ਸਨ? ਇੱਧਰ ਉੱਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਨਤੀਜਾ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਰੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰੋਂਦਾ ਹੋਇਆ ਉਹ ਘਰ ਆਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਿਸਾਬ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਚੁੱਕੀ। ਉਹ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਇੱਕ ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਪੰਨਾ ਫਾੜਨ ਲੱਗਾ। ਪਹਿਲਾ ਪੰਨਾ ਫਾੜਦਾ ਹੋਇਆ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ''ਹਿਸਾਬ, ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ...। ਤੇਰੀ ਥਾਂ ਹੁਣ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਏ...।''

ਅਜੇ ਮਨਵੀਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਪੰਨਾ ਹੀ ਫਾੜਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੱਛੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ, ''ਨਹੀਂ ਮਨਵੀਰ ਬੇਟੇ, ਤੈਨੂੰ ਤੇਰੀ ਕਿਸੇ ਪੁਸਤਕ ਨੇ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਧੋਖਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਨੇ ਫਾੜ ਕੇ, ਪਰਚੀਆਂ ਬਣਾ ਕੇ। ਇਹ ਤਾਂ ਤੇਰੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਸੁੱਚੀਆਂ ਸਾਥੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਕੋਨੇ ਤੋਂ ਚਾਨਣ ਵੱਲ ਲਿਜਾਣਾ ਏ। ਇਹ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ, ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਤੂੰ ਏਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀ ਕੀਮਤ ਨਾ ਸਮਝ ਕੇ ਆਪਣਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕੀਤਾ। ਮੈਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਛਤਾਵਾ ਏ ਬਈ ਜੇ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ...?''

ਮਨਵੀਰ ਨੇ ਇਕਦਮ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਡੈਡੀ ਸਨ। ਅੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਿਆ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਘਰ ਹੀ ਸਨ।

ਉਹ ਮਨਵੀਰ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ''ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਨਾ ਮਨਵੀਰ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰੀ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੇ। ਹੁਣ ਤੈਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਕੰਮ 'ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਕਰ। ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਹੁਤ ਤਾਂ ਹੱਥ ਵਟਾਇਆ ਈ ਕਰੇਂਗਾ।''

ਮਨਵੀਰ ਨੇ ਵੇਖਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਮੰਮੀ ਵੀ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਸਨ। ਉਹ ਮਨਵੀਰ ਦੇ ਡੈਡੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ, ''ਇਹ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਇਹਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹਾਂ, ਪਰ ਕੀ ਆਪਾਂ ...?''

ਮਨਵੀਰ ਦੇ ਡੈਡੀ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਏ। ਮਨਵੀਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਨੀਂਦ ਨਾ ਆਈ। ਸਵੇਰੇ ਸਵੇਰੇ ਮਨਵੀਰ ਮੰਮੀ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, ''ਮੰਮੀ, ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੋਰ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਓ ਡੈਡੀ ਕੋਲੋਂ?''

ਮਨਵੀਰ ਦੇ ਮੰਮੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਡੈਡੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਮਨਵੀਰ ਮੁੜ ਸਕੂਲ ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਮਨਵੀਰ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ, ''ਹੇ ਮੇਰੀਓ ਪੁਸਤਕੋ ਤੇ ਕਾਪੀਓ, ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹੋ?'' ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਪਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਨ।

ਮਨਵੀਰ ਨੇ ਟਾਈਮ ਟੇਬਲ ਬਣਾਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਖੇਡਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਖੇਡਦਾ ਵੀ। ਇੱਕ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਰੋਜ਼ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਰਾਤ ਮਨਵੀਰ ਬਹਿ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਮਗਨ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਡੈਡੀ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮੰਮੀ ਦੇ ਕੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ''ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੇ।''

''ਤੇ ਹੁਣ?'' ਮਨਵੀਰ ਦੇ ਮੰਮੀ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਹੁਣ ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਦੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਲਗਨ ਰੰਗ ਲਿਆਏਗੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗ਼ਲਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਏ।'' ਛਿਮਾਹੀ ਪੇਪਰਾਂ ਬਾਅਦ ਮਨਵੀਰ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਬਸਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ''ਮਨਵੀਰ, ਅਸੀਂ ਤੈਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਏ।'' ਇਸ ਵਾਰੀ ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਆਇਆ, ਮਨਵੀਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹਿਸਾਬ ਦਾ ਪੇਪਰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜੁਟਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਤੀਜਾ ਆਇਆ। ਇਸ ਸਾਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਕਟਰੀ-ਸਟੈਂਡ 'ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੀਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਮਨਵੀਰ ਹੀ ਸੀ।

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤ

ਫੇਸਬੁੱਕ ਕਾਲਮ ਤੋਂ

ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਤੇ ਬਹੁ-ਪਰਤੀ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਘਿਰਿਆ ਪੰਜਾਬ

ਵਲੋਂ : ਮੋਹਨ ਸ਼ਰਮਾ

ਕਿਸੇ ਪਾਸਿਓਂ ਸੁੱਖ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਜਵਾਨੀ ਸਿਵਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖ ਕੇ, ਘਰ ਦਾ ਗਹਿਣਾ-ਗੱਟਾ ਵੇਚ ਕੇ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਪਾਸਿਓਂ ਨਪੀੜ ਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਡਾਲਰ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮੌਤ ਨਾਲ ਖਹਿਣ ਉਪਰੰਤ ਹੱਥਕੜੀਆਂ ਵਿਚ ਜਕੜੇ ਵਤਨ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਰਹੇ ਹਨ।ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਵੈਣ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਛਾਈ ਘੋਰ ਉਦਾਸੀ ਮਨ ਨੂੰ ਵਲੂੰਧਰਦੀ ਹੈ। ਲੁੱਟਾਂ-ਖੋਹਾਂ, ਕਤਲੋਗਾਰਤ ਅਤੇ ਫਿਰੌਤੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਬਣੀ ਛੇੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਾਸਿਓਂ ਵੀ ਸੁੱਖ ਦਾ ਬੁੱਲਾ ਨਹੀਂ ਆ ਰਿਹਾ। ਆੜ੍ਹਤੀ, ਰਸੂਖ਼ਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੰਬਰਾਂ ਤੋਂ ਫਿਰੌਤੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਾਲਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਮਕਾਨ 'ਤੇ ਫਾਇਰਿੰਗ ਕਰ ਕੇ ਵਾਰਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੰਗ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਬੱਚੇ ਵੀ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦਿਆਂ ਲੋਕ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਤੋਂ ਡਰਦਿਆਂ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਗੁਹਾਰ ਲਾਉਣ ਉਪਰੰਤ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਕਿਉਰਿਟੀ ਦੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਬਚਾ ਸਕੇ। ਅਜਿਹੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਮਾਮਲੇ ਤਰਨਤਾਰਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਬਠਿੰਡਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਪ੍ਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ੇ ਘਟੇ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰੇਟ ਵਧ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੀੜਤ ਮਾਪੇ ਆਪਣੇ ਨਸ਼ੇੜੀ ਪੁੱਤਾਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਜਾਨ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤਸਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਮ ਚਰਚਾ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਲੋਕ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਅਤੇ ਹੁਣ 'ਚਿੱਟੇ' ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਭੂਤਰੇ ਹੋਏ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਕੇ ਕਈ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ ਵੀ ਬਣਾਇਆ। ਕਈ ਥਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਗਰਨੇਡਾਂ ਨਾਲ ਹਮਲੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਤਸਕਰਾਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ 'ਤੇ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਤੋੜਨ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਭਾਸਦੀ ਹੈ।

ਰਾਹ ਜਾਂਦੀ ਔਰਤ ਦਾ ਪਰਸ ਖੋਹ ਲੈਣਾ, ਕੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਝਪਟ ਲੈਣੀਆਂ, ਦਿਨ-ਦਿਹਾੜੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਲੁੱਟ-ਖੋਹ, ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦੇਣਾ, ਏਟੀਐੱਮਜ਼ ਦੀ ਭੰਨਤੋੜ, ਬੈਂਕ ਡਕੈਤੀਆਂ, ਮਾਰ-ਧਾੜ ਕਾਰਨ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਲਨ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਭਲਾ ਅਜਿਹੀ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਮਾਨਸਿਕ, ਸਰੀਰਕ, ਬੌਧਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਬਠਿੰਡਾ ਵਿਚ ਇਕ ਅੱਠ ਸਾਲ ਦਾ ਬੱਚਾ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਨਸ਼ੇੜੀ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਸੰਗਲ ਲਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਮਾਸੂਮ ਬਚਪਨ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਧਸ ਜਾਵੇ, ਜਵਾਨੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵੱਸ ਪੈ ਕੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਹਿੰਸਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਕਰੇ, ਉਸ ਸੂਬੇ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ? ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਰਾਈਮ ਰਿਕਾਰਡਜ਼ ਬਿਊਰੋ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਓਵਰਡੋਜ਼ ਨਾਲ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 2.21% ਹੈ ਪਰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਮੁੱਚੇ ਭਾਰਤ ਦਾ 21% ਹੈ ਜੋ ਸਭ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਗੁਪਤ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰ ਹਵਾਲਾ ਮਨੀ (ਮਨੀ ਲਾਂਡਰਿੰਗ) ਰਾਹੀਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਸ਼ਾ ਖ਼ਰੀਦਣ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਅਤੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੇ ਤਸਕਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਡਰੱਗਜ਼ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

ਦੁਖਾਂਤਕ ਪੱਖ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਤਸਕਰਾਂ ਨੇ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ, ਨਸ਼ੇੜੀਆਂ, ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਕ ਫ਼ੌਜ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਤਸਕਰਾਂ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਚੜ੍ਹੇ ਇਹ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੁਖਾਂਤਕ ਪੱਖ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ, ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਉੱਚ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦਰਬਾਨ ਦੀ ਅੱਖ ਚੋਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਵੇ, ਮਾਲੀ ਦਗਾਬਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਣ, ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਹਤਿਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਣ, ਫਿਰ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ਹਾਲੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲੱਗਣਾ ਹੀ ਹੈ। ਭਲਾ, ਜਦੋਂ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਗੈਂਗਸਟਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤਾਂ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੋਵੇਗੀ ਹੀ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡੀਜੀਪੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਰੈਂਸ ਬਿਸ਼ਨੋਈ ਦੀ ਖਰੜ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਧਮਕੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰੌਤੀਆਂ ਮੰਗਣ ਦੇ ਕੇਸ ਵਧੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਲਗਾਤਾਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਹਲਫ਼ਨਾਮੇ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਧਮਕਾਉਣ, ਫਿਰੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਗਵਾ ਦੇ 300 ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ।

ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਅਗਲੇ 9 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਕੇ 324 ਹੋ ਗਈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਿਲ ਕੰਬਾਊ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਸੂਰਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇ? ਸੁਖਾਂਤਕ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਮਨ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਕੇ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਏਆਈਜੀ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਜਸਟਿਸ ਬੀਆਰ ਗਵਈ ਅਤੇ ਪੀਕੇ ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਟਿੱਪਣੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ, "ਨਸ਼ਾ ਤਸਕਰੀ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਕਾਰਾ ਹੈ।" ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਜਸਟਿਸ ਮੰਜਰੀ ਨਹਿਰੂ ਕੌਲ ਅਤੇ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡਰੱਗ ਤਸਕਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਡਾ ਅਪਰਾਧ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਵਾਜ਼ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਜਾਨ ਤੋਂ ਹੱਥ ਧੋਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਕੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਹੁਣ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਆਪ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਕ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਵਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਇੱਥੇ ਵਰਣਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ/ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 81000 ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 73% ਵੀਆਈਪੀਜ਼ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਹਨ, 10% ਧਰਨਿਆਂ, ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ 'ਤੇ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਬਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਟਰੈਫਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 5% ਥਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਤ-ਬਰਾਤੇ ਨਸ਼ਾ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਹੋਰ ਗੁਨਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧੱਕੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਲੋਕ ਨੇੜੇ ਦੇ ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗਿਓਂ ਜਵਾਬ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, "ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਫ਼ਰੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਆਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ।" ਇੰਜ ਨਸ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ, ਹੌਸਲੇ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਥਾਮਸ ਜੈਫਰਸਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਜਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਅਮਾਨਤ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਦੀ ਚਾਬੀ ਸੌਂਪਣ ਲੱਗਿਆਂ ਪੰਜਾਹ ਵਾਰ ਸੋਚਣ।

Important Contacts

EMERGENCY

Fire | Police | Ambulance
911

Occupational First Aid
(Vancouver Campus)
604-822-4444

UBC Hospital Urgent Care
(8:00 a.m. – 10:00 p.m.)
604-822-7662

Poison Control Centre
604-682-5050

Campus Security
604-822-2222

NON-EMERGENCY

Access & Diversity
604-822-5844

Ambulance (E-Comm)
604-872-5151

AMS Sexual Assault Support Centre
604-827-5180

Building Operations Call Centre
604-822-2173

Employee & Family Assistance Plan
1-800-387-4765

Counselling Services (Students)
604-822-3811

Equity & Inclusion Office
604-822-6353

Fire Department (Fire Prevention)
311

Office of the Ombudsperson for Students
604-822-6149

RCMP – University Detachment
604-224-1322

Safety & Risk Services
604-822-2029

Student Health Services
604-822-7011

SIKH GURDWARAS

Khalsa Diwan Society, New Westminster, BC
604-759-2691

Khalsa Diwan Society, Vancouver
(604) 568-9500, (604) 324-2010

Sri Guru Singh Sabha Gurdwara
604-590-3232

Gurdwara Sahib Brookside
604-502-0602

Gurdwara Kalgidhar Darbar
604-504-5530

BC Khalsa Darbar Society
604-325-2290

Guru Nanak Sikh Gurdwara
604-598-1300

Akali Singh Sikh Society
604-254-3572

PINE LIGHTING

WE CARRY ALL MAJOR BRANDS

YOU WILL SAVE MONEY

Gurpreet Dhillon
gurpreet@pinelighing.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Christine Dear
christine@pinelighing.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Michelle Trafford
michelle@pinelighting.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Jass Sidhu
Jaskaran@pinelighting.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

Erin McNab
erin@pinelighing.ca
6878 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9
Mon-Fri 9:00 - 5:00
Close Weekends and Holidays

604-591-8895

ਸਾਡਾ ਸਟੋਰ ਹੁਣ ਨਾਲ ਵਾਲੇ ਯੂਨਿਟ 6878 ਵਿੱਚ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6878 King Gorge Blvd Same Building, Different Unit

6878 King Gorge Blvd. Surrey

ਜੱਗੀ ਜੌਹਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਯੂਕੇ ਦੇ 119 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ

ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਜੌਹਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਡਟੀ, *ਕੂਟਨੀਤਕ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਜੌਹਲ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਉਮੀਦ

ਲੰਡਨ: ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹਬੰਦ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਿੱਖ ਨਾਗਰਿਕ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ 119 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਡੇਵਿਡ ਲੈਮੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਯਤਨ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੌਹਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2017 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਯੂ.ਕੇ.) ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਹੈ।

ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸਮਰਥਨ

119 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਜੌਹਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਖ਼ਤ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਯੂ.ਕੇ.) ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਬਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਰਥਨ ਜੌਹਲ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਮੁੜ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋ ਲੇਬਰ ਸਿੱਖ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ।

ਜੌਹਲ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

ਜੌਹਲ 'ਤੇ ਖਾੜਕੂਵਾਦ ਅਤੇ ਕਤਲ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਰਗੇ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਹਨ, ਪਰ 4 ਮਾਰਚ 2025 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਕੋਲ ਜੌਹਲ ਵਿਰੁੱਧ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੌਲੀ ਗਤੀ ਕਾਰਨ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਜੌਹਲ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਜਲਦ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਤਾਜ਼ਾ ਯਤਨਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਰਕਿੰਗ ਗਰੁੱਪ ਆਨ ਆਰਬਿਟਰਰੀ ਡਿਟੈਂਸ਼ਨ ਨੇ ਜੌਹਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਰੀਪ੍ਰੀਵ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੌਹਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਯੂ.ਕੇ. ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ। ਇਸ ਸਮਰਥਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਯੂ.ਐਨ. ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜੌਹਲ ਕੇਸ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ

ਸਿੱਖ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਯੂ.ਕੇ.) ਨੇ ਆਲ ਪਾਰਟੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਗਰੁੱਪ ਰਾਹੀਂ ਸਮਰਥਨ ਜੁਟਾਇਆ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ, ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਮੀਡੀਆ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੈਲੀਆਂ ਅਤੇ ਪੱਤਰ-ਪੱਤ੍ਰਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੌਹਲ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਕੂਟਨੀਤਕ ਯਤਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਯੂ.ਕੇ. ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਨ (ਜਿਵੇਂ ਯੂਐਨ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੂਹ) ਸਖ਼ਤ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਿਆਸੀ ਮੁੱਦੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਟਿਲ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਮੁੱਖਧਾਰਾ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।ਸਿੱਖ ਡਾਇਸਪੋਰਾ, ਖਾਸਕਰ ਯੂ.ਕੇ., ਕੈਨੇਡਾ, ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ, ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਜਾਂ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰਕੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਾਰਾ ਮਸਲਾ ਕੀ ਹੈ?

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਇੱਕ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਿੱਖ ਨਾਗਰਿਕ, ਨੂੰ ਨਵੰਬਰ 2017 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜੌਹਲ 'ਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਹਿੰਸਕ ਤੌਰ ਉਪਰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ, ਖਾੜਕੂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਈ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਖਾਸਕਰ 2016-17 ਦੌਰਾਨ ਹਿੰਦੂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ। ਜੌਹਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੌਹਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਗਠਨ ਰੀਪ੍ਰੀਵ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਸੁਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੌਹਲ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਯੂ.ਕੇ. ਦੀ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਈ। ਇਸ ਨੇ ਯੂ.ਕੇ. ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ।ਜੌਹਲ 'ਤੇ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵੈਸਟਜੈੱਟ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ 9 ਰੂਟਾਂ ਉਡਾਨਾਂ ਕਤੀਆਂ ਮੁਅੱਤਲ

ਸਰੀ: ਵੈਸਟਜੈੱਟ ਏਅਰਲਾਈਨ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਕਾਰ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਮੰਗ ਘਟਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀਆਂ ਨੌਂ ਰੂਟਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਵੈਸਟਜੈੱਟ ਦੇ ਇੱਕ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਸੀਬੀਸੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੂੰ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਅੱਤਲੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਏਅਰਲਾਈਨ ਨੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੂਟਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵੈਸਟਜੈੱਟ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੂਟਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ: ਵੈਨਕੂਵਰ-ਔਸਟਿਨ (ਮਈ ਤੋਂ ਅਕਤੂਬਰ ਤੱਕ), ਕੈਲਗਰੀ-ਫੋਰਟ ਲੌਡਰਡੇਲ, ਐਡਮੰਟਨ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸੇਂਟ ਜੌਨਜ਼-ਓਰਲੈਂਡੋ ਅਤੇ ਵਿਨੀਪੈਗ-ਓਰਲੈਂਡੋ (ਜੂਨ), ਕਿਲੋਨਾ-ਸੀਆਟਲ-ਟੈਕੋਮਾ ਅਤੇ ਵਿਨੀਪੈਗ-ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ (ਜੂਨ ਤੋਂ ਅਗਸਤ ਤੱਕ), ਐਡਮੰਟਨ-ਅਟਲਾਂਟਾ ਅਤੇ ਵਿਨੀਪੈਗ-ਲਾਸ ਵੇਗਸ (ਜੂਨ ਤੋਂ ਅਗਸਤ ਤੱਕ)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਰੂਟ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੇ: ਐਡਮੰਟਨ-ਸ਼ਿਕਾਗੋ 28 ਜੂਨ ਨੂੰ, ਸੇਂਟ ਜੌਨਜ਼-ਓਰਲੈਂਡੋ 30 ਜੂਨ ਨੂੰ ਅਤੇ ਵਿਨੀਪੈਗ-ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ 28 ਅਗਸਤ ਨੂੰ। ਬਾਕੀ ਰੂਟ ਮਈ ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਚੱਲਣਗੇ।

ਵੈਸਟਜੈੱਟ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਮੰਗ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਾਂ।" ਏਅਰਲਾਈਨ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਵੇਂ ਘਰੇਲੂ ਰੂਟ ਜੋੜੇਗੀ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਲਈ ਉਡਾਣਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨਾ ਸੌਖਾ ਬਣਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਵੈਸਟਜੈੱਟ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮੰਗ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵੱਲ ਮੋੜ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਕਾਰ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਮੰਗ ਘਟਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੌਨਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਪ੍ਰਤੀ ਕਬਜ਼ੇਵਾਦੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ 'ਤੇ 25% ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੈਕਸੇਸ਼ਨ (ਕਬਜ਼ੇ) ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਐਕਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਯੂਜ਼ਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, "ਟਰੰਪ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰਾ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਯੂਰਪ ਜਾਣ ਦੀ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।" ਇਹ ਮੁਅੱਤਲੀਆਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ, ਐਲਬਰਟਾ, ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਅਤੇ ਨਿਊਫਾਊਂਡਲੈਂਡ ਦੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਐਡਮੰਟਨ, ਵਿਨੀਪੈਗ ਅਤੇ ਸੇਂਟ ਜੌਨਜ਼ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਓਰਲੈਂਡੋ, ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਜਾਣ ਲਈ ਹੁਣ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਟਾਪ ਜਾਂ ਹੋਰ ਏਅਰਲਾਈਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਖਰਚਾ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਯਾਤਰੀ ਨੇ ਐਕਸ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ, "ਵਿਨੀਪੈਗ ਤੋਂ ਲਾਸ ਵੇਗਸ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਡਾਣ ਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਪਲਾਨ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਏ।" ਵੈਸਟਜੈੱਟ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੀ ਵਪਾਰਕ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਸਸਕੈਚਵਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ ਮੁਲਾਕਾਤ

ਸਰੀ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਸਸਕੈਚਵਨ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪੱਛਮੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮੁਲਾਕਾਤ 2 ਜੂਨ ਨੂੰ ਸਸਕਾਟੂਨ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਨਾਲ ਵਰਚੁਅਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਓਨਟੇਰਿਓ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੱਗ ਫੋਰਡ ਨੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਸਸਕੈਚਵਨ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਫੋਰਡ ਨੇ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਵੱਲ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਦੱਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਸਸਕੈਚਵਨ ਅਤੇ ਐਲਬਰਟਾ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਿਆਰ ਦਿਖਾਵੇ। ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ। ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵਧੀਆ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ।" ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਲਿਬਰਲ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਚੌਥੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਲਬਰਟਾ ਅਤੇ ਸਸਕੈਚਵਨ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਨੇ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। 28 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਬਰਲਾਂ ਨੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ। ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਸਕੈਚਵਨ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਸਕੌਟ ਮੋਅ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਊਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਸਕੈਚਵਨ ਨਾਲ ਸਾਫ ਊਰਜਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਸਬੰਧੀ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਬਿਹਤਰ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਐਲਬਰਟਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖਵਾਦ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਐਲਬਰਟਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਨੀਅਲ ਸਮਿਥ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖਵਾਦ ਲਈ ਰਾਏਸ਼ੁਮਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਏਸ਼ੁਮਾਰੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਫੋਰਡ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਨੇ ਸਮਿਥ ਨਾਲ ਵਰਚੁਅਲ ਕਾਲ 'ਤੇ ਇਸ ਰਾਏਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਅਸੀਂ ਖੜ੍ਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵੰਡੇ ਜਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਡਿੱਗ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਸੁਨੇਹਾ ਸੀ।"

ਫੋਰਡ ਨੇ ਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ "ਕੁਝ ਪਿਆਰ" ਦਿਖਾਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੇਲ ਦਾ ਵਪਾਰ ਦੋਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਪੱਛਮ, ਪੂਰਬ, ਉੱਤਰ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਵੱਲ ਪਾਈਪਲਾਈਨਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਫੋਰਡ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਗੇ।

ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ "ਊਰਜਾ ਸੁਪਰਪਾਵਰ" ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਲਾਕਾਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਸੂਬੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਲਬਰਟਾ ਅਤੇ ਸਸਕੈਚਵਨ, ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਉਦਯੋਗ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਵਰਗੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਚਕੀਲਾ ਬਣਾਵੇ।

ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੱਬ ਵਲੋਂ ਦੂਜੇ ਸਾਲਾਨਾ ਫੰਡਰੇਜ਼ਰ ਦਾ ਸਫਲ ਆਯੋਜਨ

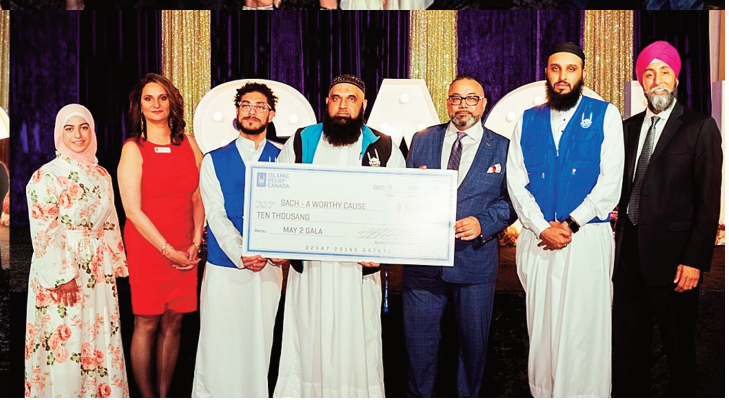

ਸਰੀ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੱਬ ਸੋਸਾਇਟੀ (ਸੱਚ) ਨੇ 2 ਮਈ ਨੂੰ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਦੂਜਾ ਸਾਲਾਨਾ "ਸ਼ਅਫ਼ ੳ ੋਰਟਹੇ ਛਉਸਏ" ਫੰਡਰੇਜ਼ਿੰਗ ਗਾਲਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਲਡ ਆਊਟ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 500 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ, ਵਪਾਰੀ ਆਗੂਆਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੇ ਸਿਹਤ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਸੈਨੇਟਰ ਬਲਤੇਜ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਸਨ, ਨੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਬੇਘਰੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ। ਸੱਚ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਨੀ ਅਪੀਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਫਵਾਦ ਕਾਲਸੀ ਅਤੇ ਮੂਵਿੰਗ ਫਾਰਵਰਡ ਫੈਮਿਲੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਗੈਰੀ ਥਿੰਦੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ।

ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਵਾਂਟਲੇਨ ਫਸਟ ਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਵਿਨ ਕੈਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਨ ਨੇਸ਼ਨ ਡਾਂਸ ਟਰੂਪ ਨੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਨਾਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਫਿਲੀਪੀਨੋ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੇਤਾ ਨਾਰੀਮਾ ਡੇਲਾ ਕਰੂਜ਼ ਨੇ ਲਾਪੂ ਲਾਪੂ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਦੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੌਨ ਰੱਖਿਆ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ, ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਐਮਐਲਏ ਅਮਨਾ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ $100,000 ਦੀ ਫੰਡਿੰਗ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਫੰਡਿੰਗ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ-ਅਧਾਰਿਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ। ਇਸਲਾਮਿਕ ਰਿਲੀਫ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ $15,000 ਦਾ ਦਾਨ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਕਲੀਨਿਕਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਮੋਬਾਈਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨੈਟਵਰਕ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਵੇਗਾ। ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸੀਫਿਕ ਹੋਸਪਿਟੈਲਿਟੀ ਇੰਕ. ਤੋਂ $7,500, ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਫਾਰ ਅ ਪਾਥ ਫਾਰਵਰਡ ਤੋਂ $5,000 ਅਤੇ ਏ-ਕਲਾਸ ਆਟੋਬਾਡੀ ਐਂਡ ਗਲਾਸ ਤੋਂ $2,500 ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੱਬ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਸਮੂਹਿਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਦਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਨਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਨੇ ਸੱਚ ਦੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਉਦਾਰ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਦੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ, ਵਕਾਲਤ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਸਮਾਗਮ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਚਰਚਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੱਬ ਜਿਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਮਤਲਬ 'ਸੱਚਾਈ' ਹੈ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਲਜੀਤ ਗਿੱਲ-ਬਦੇਸ਼ਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਵਿਜ਼ਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਖਾਇਆ। ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਗਾਲਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ, ਸਗੋਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਨ ਦੇ ਕੇ ਸਾਡੇ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ, ਵਪਾਰ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਗਠਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਦਾਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਅੰਦੋਲਨ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਹੀ ਰਾਹ 'ਤੇ ਹਾਂ। ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਸਾਡੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੋਰ ਹੌਸਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

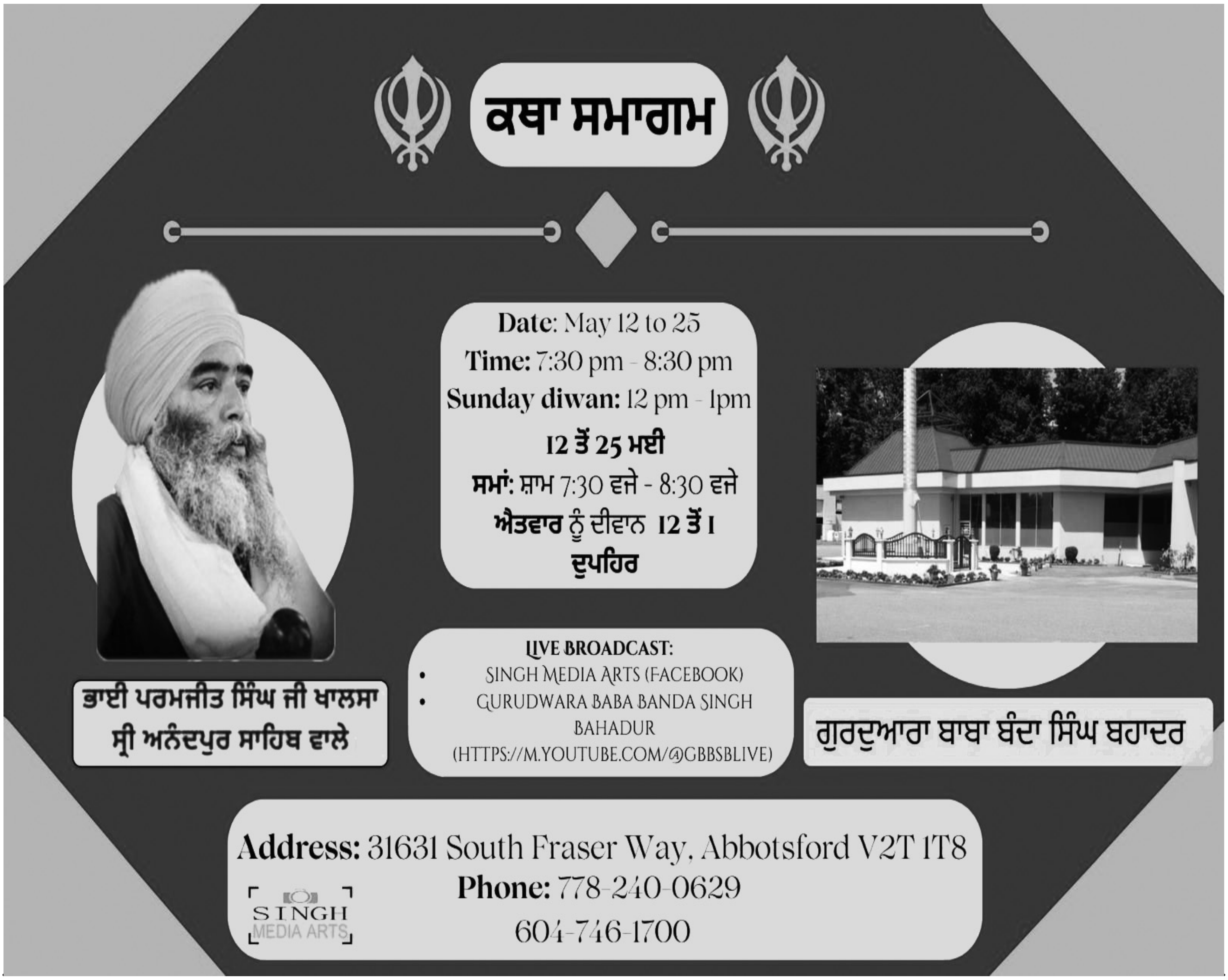

SABZI MANDI SUPERMARKET
Serving our Community since 2003
Happy Mother's Day
HOT PRICE SEEDLESS WATERMELON ਮਤੀਰਾ 79¢ /lb
HOT PRICE FRESH CILANTRO ਧਨੀਆਂ Bunch 2 for 99¢
HOT PRICE #1 YELLOW ONIONS #1 ਪੀਲੇ ਗੰਢੇ LIMIT 2, 50lb 9.99 ea
HOT PRICE JUMBO CAULIFLOWER ਗੋਭੀ 1.99 ea
ROSHNI BASMATI RICE ਰੋਸ਼ਨੀ ਬਾਸਮਤੀ ਚਾਵਲ 8lb 8.99 ea
UNBEATABLE DEAL
AASHIRWAAD MULTIGRAIN ATTA
ਆਸ਼ਿਰਵਾਦ ਮਲਟੀਗਰੇਨ ਆਟਾ
10lb
8.99 ea
FRESH TOMATOES ਟਮਾਟਰ 99¢ /lb
MDH SPICES ਐਮ. ਡੀ. ਐਚ. ਮਸਾਲੇ Select Varieties 1.99 ea
JUMBO CARROTS ਵੱਡੀਆਂ ਗਾਜਰਾਂ 79¢ /lb
PUNJABI BY NATURE SOYA CHAAP ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈ ਨੇਚਰ ਸੋਯਾ ਚਾਪ 850g 3.99 ea
CASE LOT SALE
#12 FRESH CAULIFLOWER ਗੋਭੀ Size 12 Case $23 ea
FRESH GINGER ਲਸਨ 30lb Case $35 ea
FRESH SPINACH ਪਾਲਕ 24 Count $28 ea
PEELED GARLIC ਲਸਣ 5lb Jar 11.99 ea
ALMOND OIL ਬਦਾਮ ਤੇਲ 1L 11.99 ea
PUNJABI BY NATURE RUSK ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈ ਨੇਚਰ ਰੱਸਕ 3 Types, 600g 3.99 ea
ROSHNI TAMARIND ਰੋਸ਼ਨੀ ਇਮਲੀ 400g 2 for $5
TATA AGNI TEA ਟਾਟਾ ਅੱਗਣੀ ਚਾਹ 1kg 9.99 ea
INDIAN EGGPLANT ਦੇਸੀ ਵਤਾਊਂ 1.49 /lb
GITS READY TO EAT ਗਿਟਸ ਰੈਡੀ ਟੂ ਈਟ 300g 2 for $6
RUSSET POTATOES ਆਲੂ 10lb 3.99 ea
FRESH BROCCOLI ਬਰੌਕੋਲੀ 1.29 /lb
FRESH GINGER ਅੱਦਰਕ 1.39 /lb
FRESH SPINACH ਪਾਲਕ Bunch 1.29 ea
PROUDLY CANADIAN • PROUDLY PUNJABI!
Western Union
Western Union Money Transfers and Calling Cards available at all locations. 24 hour rate info line: 604-634-2400
ਤਾਜ਼ੇ ਫਲ ਫਰੂਟ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ
ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
SALES DATES: Fri. May 09, 2025 - Wed. May 14, 2025
MasterCard VISA AMERICAN EXPRESS Interac
American Express accepted at three locations.
Prices in effect while quantities last and are subject to change without notice. We reserve the right to limit quantities. Photos are for illustrative purposes only and may not depict actual sale item.
STORES OPEN 7 DAYS A WEEK
Visit one of our great locations so we can serve you today!
NEWTON STORE: #106 - 12568 72nd Ave., Surrey 604-590-2400
NEWTON 80th AVENUE: 13208 80th Ave., Surrey 778-565-7880
NEWTON EXCHANGE: 101-13753 72 Ave., Surrey 604-581-2400
NEWTON EAST: 15299 68th Ave., Surrey 604-598-8006
ABBOTSFORD: 31831 S. Fraser Way, Abbotsford 604-864-9193
BURNABY: 7565 6th Street, Burnaby 604-553-6603
RICHMOND: 9371 No 5 Rd, Richmond 604-285-2400
NEWTON 64 AVE: 140- 6350 120 st, Surrey 778-565-1266
LANGLEY: #50 – 20150 Langley Bypass, Langley 604-427-3912
ABBOTSFORD: 2777 Gladwin Road, Abbotsford 604-744-2077
Prices in effect at the above listed store locations only.
You can also visit us online at www.sabzimandicanada.com